

VESEL BOŽIČ!

KATOLIŠKI MISIJONI

MISIONES CATOLICAS

NOV., DIC.

1980

NOV., DEC.

VIAJE MISIONERO

Palabras del Santo Padre al comenzar el viaje a Africa

En el momento en que me dispongo a comenzar mi viaje apostólico a Africa, deseo dar las gracias con estima profunda y cordialidad sincera a los presentes: Eminentísimos cardenales, miembros del Cuerpo Diplomático acreditado ante la Santa Sede, representante del Gobierno italiano, y a todos los que me han manifestado su afecto y su aliento para este nuevo largo viaje.

El contexto histórico de esta iniciativa es el de participar en las celebraciones del centenario de la evangelización en Ghana y en Zaire: voy al corazón de un continente inmenso, Africa, que recibió de los misioneros la luz de la fe cristiana. Al mismo tiempo, me siento feliz al poder participar intensamente, con mi presencia personal, en la alegría de esas Iglesias jóvenes, en las que los obispos autóctonos han sucedido ya a los obispos misioneros.

He querido, además, extender esta mi primera visita a otras naciones del centro del continente africano, a saber: República Popular del Congo, Kenia, Alto Volta y Costa de Marfil.

No me ha sido posible, por desgracia, incluir también todos los países de Africa, de los que me han llegado insistentes y afectuosas invitaciones. Les agradezco este gesto cordial, y confío poder responder un día a su deseo.

Como mis viajes anteriores, también éste tiene una finalidad eminentemente religiosa y misionera: el Obispo de Roma, el Pastor de la Iglesia universal, va a Africa para confirmar (cf. **Lc 22, 32**) a los hermanos en el Episcopado, a los sacerdotes, diáconos, religiosos, religiosas, misioneros y misioneras, a los hombres y mujeres, unidos todos por la misma fe en Cristo muerto por nuestros pecados, y resucitado por nuestra justificación (cf. **Rom 4, 25**); para orar con ellos y para expresar a esas Iglesias locales, llenas de vida juvenil y de dinamismo entusiástico, la admiración y la complacencia de toda la Iglesia hacia ellas; y para manifestar, además, a todos los habitantes de Africa sentimientos sinceros de estima y de respeto por sus tradiciones y su cultura, y para exteriorizarles un cordial deseo de prosperidad y de paz.

Voy al Africa de los Mártires de Uganda y, por tanto, no puedo menos de expresar, desde este momento, a las naciones que visitaré, igual que a todas las otras naciones de ese continente, el afecto y la esperanza que el Papa y la Iglesia sienten por ellas. El Africa contemporánea tiene una importancia indudable y un papel original en el contexto de la vida internacional de hoy, por sus problemas de carácter político, social, económico; por su dinamismo, inherente a las fuerzas llenas de vigor y vitalidad de sus habitantes. Ese gran continente está construyendo, aun en medio de muchas tensiones, la propia historia. Los católicos africanos, como también todos los creyentes en Cristo, junto con todos los que creen en Dios, podrán ofrecer ciertamente una válida y preciosa aportación de ideales y de obras para la construcción de un Africa que, dentro del respeto a los antiguos valores culturales, sepa vivir en la solidaridad, en el orden y en la justicia.

Quiera el Señor, en estos días, dar fuerza a mis pasos.

La Virgen María, en cuyo corazón materno he puesto el logro de las finalidades espirituales de mi viaje, me asista a mí, a Africa y a toda la Iglesia.

CERKEV UČI^v

Prisotnost z ljubeznijo

Navzočnost kristjanov v človeških skupnostih naj poživlja tista ljubezen, s katero nas je ljubil Bog, ki hoče, da z isto ljubeznijo ljubimo tudi drugega. Krščanska ljubezen se namreč razteza na vse ljudi, brez ozira na rod, družbeni položaj ali vero. Nobenega dobička ali hvaležnosti ne pričakuje. Kakor je Bog nas ljubil z ljubeznijo brez povračila, tako naj z ljubeznijo tudi kristjani skrbijo za človeka in ga ljubijo iz istega nagiba, kakor je Bog iskal človeka. Kakor je Kristus, v znamenje, da je prišlo božje kraljestvo, hodil po vseh mestih in vaseh ter ozdravljaj vse bolezni in vse slabosti, tako je tudi Cerkev po svojih sinovih povezana z ljudmi kateregakoli stanu, zlasti pa z reveži in stiskanimi, in se prav rada zanje žrtvuje. Z njimi deli njihovo veselje in žalost, vé za težnje in zapletena vprašanja njihovega življenja, z njimi čuti v tesnobah smrti. Ko iščejo mir, se želi z njimi bratovsko razgovarjati in jim ponuditi mir in luč iz evangelija.

Kristjani naj si prizadevajo za sodelovanje z vsemi drugimi, ko gre za pravilno urejevanje gospodarskih in družbenih zadev. Posebno skrbno naj se posvečajo vzgoji otrok in mladine v raznovrstnih šolah, ki niso samo odlično sredstvo za oblikovanje in napredek krščanske mladine, ampak tudi dragocena usluga ljudem, posebno narodom v razvoju, da bi se dvignilo dostojanstvo človeka in se pripravili pogoji za človeka bolj vredno življenje. Vrh tega naj sodelujejo pri prizadevanjih tistih ljudstev, ki se borijo zoper lakoto, nevednost in bolezni, ter tako skušajo uresničevati boljše pogoje za življenje in utrjevati mir v svetu. Verniki naj bodo srečni, če morejo s tako dejavnostjo na pameten način sodelovati pri delih, ki jih vodijo zasebne in javne ustanove, vlade, mednarodne ustanove, različne krščanske skupnosti ter nekrščanska verstva.

Koncilski odlok o misijonski dejavnosti Cerkve.

SIMON IZ CIRENE

NESREČNI MAMON

Gnidovec ima morda to nesrečo, da teče proces v času, ko je skozi župnišča in zakristije vdrla posvetnost do Najsvetejšega. V dobi laizacije, o kateri se toliko govori, morda preveč, je težko razumeti svetnike. Koliko pa jih je bilo tedaj na vrhovih, ki so razumeli Frančiška Asiškega? Če ne bi bilo kardinala Hugolina, kasnejšega papeža, morda vseh frančiškanskih družin danes ne bi bilo.

Nekdo je zapisal, da je bil zaradi slabe administracije škof tožen v Rim. Verjetno je bil tožen večkrat in ne samo zaradi tega. Mnogim je bil odveč. Na srečo so odprti vatikanski arhivi, kjer je mogel vicepostulator preveriti ne samo pritožbe, ampak tudi zagovore – ne od strani Gnidovca, pač pa od strani nuncijske Pelegrinettijske. Gnidovec je molčal, trpel in molil – pa vztrajno delal.

Kolikor mi je znano, zaradi dobre administracije ni še nihče bil razglašen za svetnika. Pač pa veliko svetnikov poznam, ki niso imeli prav nobenega daru za administracijo, organizacijo, politiko, gospodarstvo, denarno upravljanje.

Verjetno bo hudičev advokat nabodel Gnidovca predvsem na te vlice. Ne bojim se, da ne bi razsodna Cerkev znala ločiti zrno od plev. Največ so imeli povedati tisti, ki so znali ubogega škofa najbolj izkoriščati, tako mi je rekel dober poznavalec razmer. Spet smo tam, kjer je treba molčati. Kajti ne gre za druge, ki so bili morda ne le dobri, celo odlični, lahko pa tudi sebični in trdno na zemljo prikovani. Mamon. Koliko je dobrega uničil v Cerkvi! In ko je s koncilom Cerkev zaprosila: nazaj v ubožstvo, smo se premaknili v celoti – ali samo nekateri posamezniki in male skupine, ki pa so že toliko v nasprotju s klerikalnim krščanstvom, da postajajo sumljivi?

Nil novi sub sole – nič novega pod soncem. Apostole, ki niso sedeli za pisalno mizo in dajali povelja v obliki kakršnihkoli dekretov, ampak so hodili po blatnih in prašnih cestah, je včasih težko razumeti. In če nekdo ravna po evangelijsko: naj ne ve levica, kaj daje desnica, je kaj lahko osumljen. Ta sum je prodril tudi v Gnidovčevo dušo. Očitek je moral velikokrat ob tla podreti tega ljubezni polnega siromaka. Zato je ob začetku agonije tudi ta teža ležala na njegovi duši: nisem dobro upravljal cerkveno imovino. To je neslo že marsikakšnega škofa in redovnega predstojnika. Gnidovca ni, kljub pritožbam. Ne s skrbjo, ampak z zadoščenjem čakam, kdaj bodo objavljeni – če bodo smeli biti – očitki in zagovori. Takrat bomo videli, kdo je imel prav.

Če kaj, je treba ta težak očitek preveriti. Očitek namreč: ni znal gospodariti.

„Denar je mimo grede skopnel. Tudi pisarniški človek ni bil.“ Najprej se vprašujem, ali je za svetnika, ali konkretno: svetnika škofa tako važno, da je knjigovodja? Danes govorimo o Cerkvi ubogih, o delu za uboge, odrinjene, prezrte. Gnidovec je to delal že davno pred koncilom. Seveda bi bilo tudi zanj lahko življenje: doma bi sedel, prah brisal s knjig in pisalne mize, vpisaval vsak dinar in čakal, če slučajno kdo pride k njemu. A kaj bi koristilo skopski škofiji, če bi imela tedaj škofa administratorja in izvedenca v knjigovodstvu? Škofija je potrebovala apostola. In če zberete vse administrativne pomanjkljivosti – kar gotovo ne bo težko –, kaj je to spričo herojske apostolske gorečnosti, ki ga je kot Pavla neprestano gnala na delo: ljubezen Kristusova me priganja.

Gospod advokat, vprašajte njegove sodelavce, ki še žive. Berite zapiske njegovih najožjih pomočnikov: Plantariča, Tumpeja, Turka, Zakrajška, Dorčiča. Ker je bil „lovec duš“, so mu zlobni jeziki očitali, da se „šeta“ po škofiji. Ne bom ponavljal, kar je vsem znano. Želim samo to reči: Gnidovec je bil apostol. Dostikrat je bil sam vse: škof, župnik, kaplan in zakristan. Bi vi, gospod hudičev advokat, imeli pogum reči, da to ni bil pravi škof?

In če naj govorimo o denarju: Bili so škofje svetniki, ki so še to, kar je bilo v cerkvi, prodali, da so dali revežem. In če prav poslušam znamenja časa, je to ideal. Če je Gnidovec prosečim delil, je to greh, napaka? Ni razsodno delil. Kdaj pa razsodno delimo? Berite življenjepise svetnikov-dobrotnikov. Vsi so bili za naše zemske pojme „nerazsodni“. Oni in Gnidovec so dajali kot naroča Kristus, naj ne ve levica, kar daje desnica. A kaj bi se lahko storilo z denarjem, ki ga je dajal nevrednim? Držal se je pravila: raje devetim nevrednim dati pomoč, kot jo odreči desetemu potrebnemu. To ni njegova iznajdba. Tega so se držali vsi svetniki, karitativni delavci. In končno, ali mislite, da bi škof „administrator“ zgradil toliko cerkva, kot jih je Gnidovec? In dobro veste, kako se je boril za vsako postojanko. Dobro pravi mons. Zakrajšek: to so bile postaje njegovega križevega pota. In še, gospod advokat: kaj je Gnidovec od vsega svojega in škofijskega denarja uporabil zase? Lahko rečete, da imate samo toliko obleke, kot jo je imel on? Bi danes vi mogli zapisati oporoko, kot jo je zapisal v primeru hude bolezni on: postelja, na kateri ležim, ni moja, drugega nimam. Mislim, da vse smeti, ki jih boste po Kosmetu, Metohiji in Makedoniji nabrali v svoj koš, ne bodo odtehtale enega samega dobrega dela, ki ga je storil ta mož, ki je neprestano pričal za Kristusa.

Gotovo, Cerkev mora gledati na vse. A ko gre za oceno moža, ki naj bi bil postavljen na oltar, ga je treba gledati v celoti, iz njegove notrine. In tu stavim samo eno vprašanje: je pri morebitnih administrativnih napakah ali pri „nerazsodni“ uporabi denarja Gnidovec osebno grešil? Niti sumiti ne moremo o tem. Torej gre za človeško pomanjkljivost – če je res bila –, ki pa utone v čudežu ljubezni, izgorevajoče za duše, ki so bile tudi v telesu, potrebnem poleg milosti tudi vsakdanjega kosa kruha. Vse, kar so na račun „poosebljene dobrote“ napravili zlikovci, pade senca nanje, ne na škofa.

Vsak svetnik je dar božji. Vsak svetnik ima svojo podobo. Nobe-
nemu narodu ni treba kovati svetnikov. Toda če jih je Bog dal, jih je
treba kot božji dar sprejeti in posnemati.

Proces za Gnidovca je v teku. Vse človeško bo morda kmalu oprav-
ljeno. Zadnjo besedo pa bo imel Bog, ki na naše priprošnje more s
čudeži dokazati ali potrditi svetost Gnidovca. In potem je v rokah Cer-
kve, kdaj ga bo postavila na oltar.

Pri Gnidovcu manjka predvsem ena stvar. Slovenci se mu pre-
malo priporočamo, zato tudi nimamo veliko poročil o uslišanjih. Gni-
dovec ne potrebuje reklame. Potrebujemo pa mi njegovega zgleda in
njegove priprošnje. Zato se radi zatekajmo k njemu v svojih stiskah!
On je vedel, kaj je človeško trpljenje, kaj je trdota življenja, vedel, kaj
je nerazumevanje, obsojanje, krivica. In če je bilo v življenju znano, da
so mu bili najbolj pri srcu bolniki, zapuščeni, ubogi, potem smemo imeti
zaupanje, da bo s svojo priprošnjo pomagal tudi zdaj, če ga bomo
prosili.

Pa četudi ne bi doživeli razglašenja za svetnika, eno ostane: imeli
smo velikega moža, njegovo ime bo v zgodovini naroda zapisano z zla-
timi črkami, imeli smo zlasti velikana v tihem trpljenju – imeli smo
Simona iz Cirene.

F. S.

SVETNIŠKA ŽENA O SVETNIŠKEM ŠKOFU

Mati Terezija je poznala svetniškega škofa Gnidovca. Leta 1974 je v
Rimu napisala o njem kratko izjavo, ki se v slovenskem prevodu glasi
takole:

„On je bil „Svetnik“. Vsi smo ga imenovali tako. Bil je pravi duhovnik
po Jezusovem Srcu, blagega in ponižnega srca.

Ko sem odhajala iz Skopja, je maševal zame. Obhajal me je in
blagoslovil ter mi dejal: „V misijone greste. Živite samo za Jezusa, bodite
samo Njegovi, ljubite samo Njega! Naj vam Jezus v življenju postane vse.“

Prepričana sem, da moli zame in da je moj zaščitnik pri Jezusu. Mati
Terezija M.C.“

NEIZBRISNI SLEDovi v BOŽJEGA ROKOPISA MATI TEREZIJA V LJUBLJANI

„DRUŽINA“

štev. 29/1980

Ustanoviteljica reda „misijonark ljubezni do bližnjega“, Nobelova nagrajenka za mir, mati Terezija je 30. junija popoldan obiskala Ljubljano. Prišla je v Slovenijo na povabilo ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita dr. Alojzija šuštarja. V spremstvu nadškofa šuštarja, odgovornega urednika Družine Ivana Merlaka ter Josipa Ladike iz Zagreba jo je na Magistratu sprejel predsednik ljubljanske mestne skupščine Marjan Rožič, ki ji je izročil plaketo mesta Ljubljane ter monografijo Ljubljane v angleškem jeziku. Sprejema so se udeležili tudi Vlado Beznik, Niko Lukež, Viktor Leskovšek, Franc

Kimovec-Žiga ter Jožko Pirnat. V semenišču se je mati Terezija zadržala v daljšem pogovoru s šolskimi sestrami. V prisrčnem pomenku je potekalo srečanje matere Terezije in njene spremljevalke s škofi: Šuštarjem, Jenkom ter Leničem. Poldrugourno srečanje je potem bilo v nadškofijski dvorani; srečanja so se tu udeležili predstavniki oblasti, zastopniki redovnih skupnosti, župnij in drugi. Nadškof Šuštar je pozdravil mater Terezijo v imenu vseh navzočih, nakar je mati spregovorila o svojem delu v Indiji in drugod. Ob petih popoldne je mati Terezija stopila v ljubljansko stolnico, kjer je družno z velikim številom vernikov bila pri daritvi sv. maše, ki jo je vodil nadškof Šuštar, ob somaševanju koperskega škofa Jenka in ljubljanskega pomožnega škofa Stanislava Leniča, stolnega župnika Smerkolja in misijonarja Kokalja. Po maši je imela daljši nagovor, za tem pa prisrčen pogovor z ljudmi na škofijskem dvorišču.

V njen obraz so zarisani sledovi materinske skrbi, njeno zadržanje v gibanju, v besedi, v nasmehu razodeva skromno bitje, majhne krhke postave, pa z veliko življenjsko energijo. Nič posebnega ni na njej. Po svetu potuje v belem sariju z modrim robom. Prisrčna je v pogovoru, mir in ljubezen prinašajo njene besede. „Živa svetnica je,“ pravijo nekateri. Eden je njen odgovor: „Kadar gre za pomoč revnim, moramo biti vsi svetniki. Jaz pa sem le to, kar sem v božjih očeh, samo majhen svinčnik v Gospodovi roki...“

Veliko priznanj je požela po vsem svetu, toda njej jih ni mar, ona je le „misijonarka ljubezni“, budi vest ljudem, ki žive v izobilju, da bi znali deliti z revnimi. Prejela je Nobelovo nagrado za mir ter številne narodne in mednarodne nagrade. Ob letošnjem obisku v rodnem Skopju je postala častna meščanka, Ljubljana ji je izročila plaketo mesta Ljubljane.

Njen red „misijonarjev ljubezni do bližnjega“ šteje 1800 sester, 800 bratov. Ustanovila ga je v Kalkuti leta 1949. Nova hiša, ki jo je v teh dneh odprla v Skopju, je 179. po vrsti. V tej hiši so štiri sestre: prednica je Indijka Joslette, sestra Ancila je po narodnosti Albanka, Franceline je Maltežanka, Aida je Indijka. Torej sestre različnih narodnosti in različnih polti. To je ideal matere Terezije: enakost med različnimi poltmi, jeziki, narodnostmi. Njene misijonarke so že tudi v Zagrebu: štirim sestram so se pridružile štiri pripravnice. Terezijine sestre oskrbujejo 165 sirotišnic, bolnišnic in domov za ostarele in bolne. Leta 1971 je ustanovila nove postojanke v newyorškem predmestju Harlem in v Belfastu.

„V sedmih letih smo v Indiji skrbele za 189 tisoč otrok... Naše sestre oskrbujejo 52.000 gobavcev, v 25 letih smo v Indiji pobrale z ulic 40.000 ljudi, od katerih jih je umrlo 18.000.“ Pred nedavnim je bila mati Terezija v Etiopiji, kjer lakota ogroža pet milijonov ljudi, kajti v etiopskih prostranih pobočjih že dve leti ni deževalo. V dveh etiopskih mestih že delujejo njene sestre. Dnevno oskrbujejo s hrano 4.000 ljudi. V Indiji kuhajo vsak dan za 7000 ljudi — „in ni še bilo dneva, ko bi rekli: Pojdite, danes nam je vsega zmanjkalo. Tisoče in tisoče je ubogih na ulicah Kalkute in drugih mest, ki jim pomagamo z obleko, hrano in streho. Potrebovale smo veliko sredstev za gradnjo novih domov za umirajoče in zapuščene — prišla je novica o Nobelovi nagradi, verovala sem, da mora priti pomoč, in prišla je.“ Na ulicah kalkute je „18 tisoč revežev, najbednejših med bednimi.“

Tudi poklicev ne primanjkuje. „V Indiji imamo 311 novink, v Rimu 58,

Mati Terezija s spremljevalko v družbi s tremi slovenskimi škofi: V sredi nadškof, ob njem koprski škof Jenko in na desni pomožni škof Lenič.

v Afriki 20, na Filipinih 26, v New Yorku 16... V Zagrebu so štiri pripravnice. Molite, da bo tudi kakšna Slovenka stopila v naše vrste.“

VEZILO SKROMNE IN VELIKE ŽENE

„Ubogi so povsod,“ s prizadeto bolečino govori mati Terezija. „Ljudi, ki jih nihče ne mara, ki ničesar nimajo, ki zapuščeni in zapostavljeni umirajo po ulicah Kalkute, v mestih Amerike, Evrope, Azije in Afrike.“ Kjer ne trpijo pomanjkanja kruha, trpijo ljudje še bolj ob pomanjkanju ljubezni.

„Prinesla sem vam hvaležnost indijskih kristjanov, ki so jim, posebno bengalskim, tudi slovenski misijonarji prinesli Jezusa, da tudi Indija lahko pošilja po svetu misijonarje, da oznanjajo božjo besedo.“

Velika množica v ljubljanski stolnici je z odprtim srcem poslušala veliko misijonarko ljubezni. „Ljubite drug drugega. V drugem ljubimo Boga samega: v lačnem je, nagem, sestradanem, bolnem, žejnem, osamljenem... Ljubezen se začenja doma, v družini, v skupnosti. Ni ljubezni brez žrtve, tudi brez molitve je ni.“

Ljubezen do Boga ne zahteva velikih stvari. Hindujski deček se je tri dni odpovedal sladkorju — prinesel ga je materi Tereziji za „njene otroke“. „Ni pomembno, koliko naredimo za Boga, ne koliko damo ubogim, pomembno je, s kakšno ljubeznijo smo nekaj storili.“ Ko je prejela Nobelovo nagrado, se ji je nekega dne na ulici Kalkute približal ubožec: „Mati Terezija! Vsi vam kaj dajejo, dovolite, da vam še jaz nekaj podarim. Deset par — to je moj izkupiček današnjega dne... Veste, tega sem bila bolj vesela kot Nobelove

nagrade. Morda je šel spat s praznim želodcem. Dal je od sebe vse, kar je imel. Bil je tako srečen in vesel, da je tudi on lahko nekaj daroval za uboge. Velike duše so revni ljudje. Trpijo, toda z veliko dušo.“

Prva ženska, ki jo je pobrala na ulici Kalkute, je bila obžrta od podgan in mravelj. Potlej so se vrstili v nedogled. Prvi prostor za zbiranje umirajočih je bil tempelj v čast boginje Kali. V občestnem jarku je našla moža, ki je bil poln črvov, le obraz je bil čist. Ni klel, nikogar ni obsojal, zažarel od sreče, da se je nekdo zanj zavzel. Dejal je: „Na ulici sem živel kot žival, umrl bom kot angel.“ Umrl je v njenih rokah. „Polna hvaležnosti sem občutila, kako ubogi dajejo več, kakor so prejeli.“ Osemletnega otroka je prinesla z ulice pod streho. Preveč sestradan je bil, da bi mogel sam hoditi. Vzel je kos kruha, ki mu ga je ponudila, potem pa je dejal: „Strah me je, kajti, ko bom to pojedel, bom spet lačen.“

„Ali veste, kaj se pravi biti lačen? Glad je nekaj strašnega. Veliko otrok umira od gladu, veliko odraslih ljudi... Ljubite in pomagajte tistim, ki ničesar nimajo... ne kruha in ne ljubezni. Bodite podobni hindujskemu dečku, ki je bil sposoben deliti, kar je imel.“ Kjer ne stradajo kruha, stradajo ljubezni. „Poiščite v vašem mestu uboge. Svoje roke dajte na razpolago — za služenje ubogim, srce jim dajte, da bodo čutili vašo ljubezen. Pogosto gledamo, pa ne vidimo, poslušamo, in ne slišimo. Odprite oči. Ali veste za svojega soseda? Se zanimate zanj? Si ga osrečil z nasmehom, besedo? Ste dovolj veseli? Prinašate radost tudi drugim? Veselje je največji božji dar. Ne dajte se premagati žalosti. Kristus je vstal. Ljubi nas vse z neizmerno ljubeznijo. Bodite sveti. Vsi to moramo biti. Bog nas je ustvaril po svoji podobi. Želi, da ljubimo in da smo ljubljeni. Za nas smrt ni nič drugega kot vrnitev k Očetu...“ Imejte misel za drobne stvari, majhne pozornosti, prinesite osamljenim cvetja. „Naše sestre so ubožne. Tudi mi ničesar nimamo, kar imamo, imamo za revne. Kar pa damo, damo z ljubeznijo. V pravi ljubezni je bolečina. Vsako trpljenje je Jezusov poljub... Zato sprejmite trpljenje z obema rokama. Dar božji je, da lahko z Jezusom delite njegovo trpljenje.“

Ko bi mogli za trenutek stopiti v njene domove za umirajoče, onemogle, bolne, sestradane, bi otrpnili od groze. Toda mati Terezija natančno ve, da je še strašnejša bolezen od gobavosti ali raka; to je osamljenost in odtujenost med ljudmi — te duhovne revščine je dandanašnji na svetu na pretek. „Sestre v New Yorku so v nekem bloku spraševale za bolno ženo. Ljudje so vedeli, da je v njihovi bližini neka žena, tudi sosedje niso vedeli, kje je in kako ji je ime. Umrla je od lakote. Rojena je bila kakor eden izmed nas in v izobilju sosedov je morala umreti od gladu... Kaj pa, če je tudi v Sloveniji kaj podobnega? Mogoče vaši ljudje niso lačni kruha, pa so lačni ljubezni? Ljubezen do bližnjega se začenja doma! Morda imate na domu bolnega otroka, osamljenega starčka, staro mater, bolno ženo, moža? Imate čas zanj? Mu podarjate nasmeh in besedo? Vzamete kdaj njegovo roko v svojo, da bi občutil vašo ljubezen? Če tega niste zmožni, ste resnično revni!“ Mati Terezija se s svojimi sestrami bojuje da bi ljudem pokazala pot iz ravnodušnega odnosa posameznika do posameznika, želi biti svarilo za naš razkrojeni čas. „Ali veste, da mnoge matere ubijajo svoje nerrojene otroke? V nekaterih državah je to dovoljeno. Ponižali smo naše dostojanstvo! Ubili smo sebe! Zaradi tega smo izgubili svoj notranji mir.“ Ljudje iščejo srečo v izobilju. „Ali veste, da lju-

bezen in sreč ni v bogastvu? Nihče nima pravice od obilja bogastva, medtem ko drugi umirajo in trpijo zaradi raznih krivic.“

OD KOD TA MOČ IN LUBEZEN — OD BOGA VENDAR!

V stolnici, v nadškofijski dvorani, v pogovoru z ljudmi, v mestni hiši, v srečanju s škofi in občinskimi možmi — mati Terezija je govorila o Bogu, molitvi, ljubezni. „Lepo vreme ste nam prinesli,“ je začel z vremenom predsednik Rožič na Magistratu. „Bog je dal,“ je rekla. Svoje nagovore je začnjenjala z molitvijo: „Hvala, Jezus, da te lahko srečam v lačnem, bolnem, v brezdomcih, osamljenih. Hvala za ponižnost, ki si nam jo dal, da ti lahko izkažemo ljubezen v dejanju.“ Preden gredo njene sestre k svojim bolnim, zapuše nim, umirajočim bratom, molijo to molitev.

Za vztrajno nesebično delo črpajo moč iz molitve, premišljevanja in evharistije: „Naše veselje in naša moč je, da se nam Jezus daje kot kruh za življenje, ki pomirja našo žejo po ljubezni — po nas jo želi tešiti tudi pri drugih.“ Silna je njena vera, globoka in premočrtna v dejanju, pogojuje jo Jezusova beseda: „Karkoli ste storili kateremu izmed teh najmanjših bratov, ste meni storili!“ Povsem resno, dosledno in vztrajno uresničujejo sestre matere Terezije to blagovest. Vsесkozi jih spremlja misel na Boga: „Me nismo socialne delavke, kontemplativke smo sredi tega sveta. Vedno smo združene s Kristusom. V vsakem človeku ga vidimo... Noben, ki smo ga pobrale na ulicah Kalkute, ni umrl brez karte za sv. Petra, noben ni umrl brez krsta.“ Svoje pohode k bolnim in lačnim, zapuščenim in umirajočim začnjenjajo in končujejo z molitvijo — „zato, da nas Bog napravi vredne služiti ubogim!“ Sestre vstajajo ob 4,40 potem molijo hvalnice, premišljujejo, potem je maša, popoldne je spet duhovno branje, vsak večer od pol sedmih do pol osmih pa je češčenje pred Najsvetejšim. En dan v tednu ostanejo doma pri celodnevni duhovni obnovi. Red matere Terezije ima tudi kontemplativno vejo z noviciatom v New Yorku; te imajo skoraj ves dan češčenje pred izpostavljenim Najsvetejšim, dve do tri ure na dan gredo na ulice, v stanovanja, v zapore, kogar srečajo, mu oznanjajo evangelij.

„Neke sestre so hotele prestopiti v naš red. To je hudičevska skušnjava, ki ji ne smemo nasedati.“ Vsak je potreben na svojem mestu. Šolskim sestram v ljubljanskem semenišču je dejala: „Kar ve delate, me ne moremo delati. Kar me delamo, ve ne morete delati. Vse skupaj pa lahko naredimo nekaj lepega za Boga.“ Mlajše sestre uči, „da ne smejo samo delati, temveč morajo tudi moliti, ves dan morajo biti združene s Kristusom.“

„Preproste redovnice katoliške Cerkve smo, z zaobljubami čistosti, pokorščine, uboštva in ljubezni do bližnjega. Popolno uboštvo je nujno, sicer bi ne mogli razumeti ubogih, ki jim služimo. Četrta nas spodbuja, da se z vsem srcem, z vso dušo, povsem brezplačno in svobodno posvečamo najbolj ubogim, zavrženim, lačnim, žejnim, umirajočim, takim, ki ničesar nimajo, in nikogar, ki ne vedo, kaj pomeni biti ljubljjen, ljubiti, kaj je prijazen nasmeh, prijateljska beseda...“ Tudi proti splavu se borijo s posvojitvijo otrok. Vsak dan jih veliko sprejmejo v svoje domove. „Tako pomagamo državi, ki si prizadeva za zdrave družine, pomagamo ljudem, da ne ubijajo in ne delajo greha.“ Zakaj otrok, ki se še ni rodil, je najbolj ubog. Sestre skrbijo za naravno uravnavanje rojstev. Otrok je božji dar, prav kakor gobavec na uli-

ci ali človek, ki je brez vsega, bolna in umirajoča žena — moje sestre in moji bratje so. Ista roka, ki je ustvarila mene, je ustvarila tudi tega trpečega človeka. Zakaj mora on trpeti, zakaj ne jaz? Božja skrivnost je. Na nas je, da prinašamo svetlobo ljubezni. Jezus je dejal: Ljubite drug drugega, kakor sem vas jaz ljubil in kakor je Oče mene ljubil. Kristus je bil kot eden izmed nas, nazadnje je šel v smrt za nas. Umrli je na križu. Ustanovil je evharistijo, iz katere moramo črpati moči, da bi živeli, kot je on živel.“

Mnogi ji govorijo, da s svojim delom izgublja čas, da njene sestre trošijo moči s tistimi, ki nimajo ničesar in za katere ni upanja, da bi preživeli. „Čemu bi ne umirali tako, da ob sebi začutijo človeško toplino in kanček upanja? Resnična ljubezen te mora prizadeti, resnična in globoka ljubezen povzroča bolečino, zanjo ni odpisanih. Misijonarka ljubezni jim mora prinašati upanje, tistim, ki nimajo nobene ljubezni, mora biti ljubezen in radost.“ Za vse je božja ljubezen, k slehernemu prihaja Bog. „Naš namen je, da umirajočemu pomagamo umreti v božjem miru. Ne spreobračamo! Tudi Bog nikomur ne dela sile. Vsak pa se lahko posveča delom ljubezni do bližnjega — kristjani in nekristjani. Z nami delajo mnogi hindujci in muslimani. Dejanje ljubezni pripelje človeka k Bogu. Če sprejmejo Boga v svoje življenje, je to njihova spreobrnitev.“

VELIKO ZAUPANJE V MLADE LJUDI

Mati Terezija rada govori o mladini, o otrocih... o hindujskem dečku, ki se je odpovedal sladkorju, o mladi materi, ki je delila riž z drugimi... „Otroci v Angliji žrtvujejo kruh za naše otroke, na Danskem kozarec mleka, v Nemčiji pa en multivitamin.“ Dva otroka sta ob koncu maše v stolnici prinesla denarno pomoč za Terezijine otroke. Velika je njena vera v mlade ljudi, ki hočejo ljubiti s svojimi srci polno in ne površno. Mladini v Vzhodnem Berlinu je dejala: „Mladi ljudje so velikodušni ljudje. V domovih za umirajoče opravljajo najnižja dela prav mladi ljudje, veseli so, da lahko služijo najbednejšim med bednimi.“ Prosila je mlade, naj postavijo molitev v središče svojega življenja, kajti molitev oblikuje čisto srce in samo s čistim srcem je mogoče zaseči božjo ljubezen ter doseči notranji mir, ki ga podarja Bog. Moliti moramo na svojih domovih, v skupnostih, v družinah, kajti samo molitev bo zanelila medsebojno ljubezen — do bližnjega, sosedov, do soljudi, ki nas potrebujejo. „Vselej molimo skupaj,“ je dejala množici, ki je na škofijskem dvorišču upirala svoje poglede na balkon, odkoder je govorila, „molimo, da bo Bog blagoslovil sleherno družino, da bo v njej ljubezen, čistost in edinost. Fantje in dekleta, pred poroko ljubite drug drugega s čistim srcem, da si potem podarita čisto srce, telo in dušo.“

V pristrčnem kramljanju s šolskimi sestrami v ljubljanskem semenišču je mati Terezija govorila o evropski in ameriški mladini, ki v velikem številu prihaja v Indijo. „Iz krščanstva prestopajo v hindu, ker iščejo mir, duhovno življenje. Naša krivda je, ker dekletom premalo govorimo o vrednosti življenja in o čistosti... Zato je vaše delo zelo potrebno. Prosim vas, dajte Jezusa mladini! Odgovorne ste za bodožnost Cerkve, da naša dekleta postanejo dobre matere.“

Mnogo mladih ljudi stopa v vrste „misijonark ljubezni“, četudi je nji-

V stolnici pri maši in množica na dvorišču škofije.

hovo poslanstvo naporno, vztrajajo. „Današnji fantje in dekleta hočejo predvsem videti, hočejo pričevanj. Tudi oni gredo na vse ali nič... Mladi ljudje iščejo ubožno življenje, molitev iščejo, pristajajo na popolno služenje ubogim. Tako pišejo v svojih prošnjah za sprejem. Mlada Američanka mi je pisala: „Vem, da imam poklic redovnice, vem, da moram Bogu darovati svoje življenje. Preizkusila sem več redov, toda to, kar imajo one, imam že tudi sama. Kaj naj potem še darujem Bogu?“ Mlada Američanka je sedaj pri nas novinka. Ne skriva sreče, da je našla to, kar je iskala. Naš red je res težak, toda z molitvijo in češčenjem Najsvetejšega zmoremo vse — to nas povezuje med seboj in z ubogimi“

Ko je mati Terezija mladim in starim obljubljala molitev, je prosila tudi zase in za svoje delo: „Molite za nas, da bi ne pokvarile božjega dela, tega dela za najbolj revne, da bi v vseh nas ostala prava božja ljubezen, da bi bili Kristusova luč v današnjem svetu.“

* * *

En sam popoldan z materjo Terezijo — in toliko presenečenj! Preprosta je njena beseda, toda prepričljiva. Skromna, sključena in s sklenjenimi rokami je spremljala mašno daritev. Majhne postave, v preprostem redovniškem oblačilu, sariju, v sandalih brez nogavic se je skoraj izgubljala v velikanski množici, ki je bila s pogledi uprta vanjo. „Tako ste veseli! Ste veliko trpeli?“ pride glas iz ljudstva. Mati Terezija odgovori: „Če bi še enkrat živela, bi šla isto pot, le da z večjo ljubeznijo!“ Njena radikalna odločitev za Boga in človeka navdušuje predvsem mladino, zato ni naključje, da je med množico vernih, ki so napolnili stolnico in škofijsko dvorišče, prevladovala mladina.

To množica v ljubljanski stolnici in na škofijskem dvorišču — kot strnjene jagode velikanskega grozda — je bila radostno vznemirjena ob snidenju z materjo Terezijo. Skrivnostno so nam drseli v zavest tisoči njenih gobavcev, osamljenih, umirajočih, sestradanih, bolnih, lačnih... Kot bi zaživele ulice velikih mest Afrike, Indije, Amerike... z vso svojo tragiko. To je bila zdaj mati Terezija. V zavest nam je drsela njena Kalkuta, kateri že 52 let podarja svojo nesebično ljubezen. Mati Terezija — to je bilo zdaj tistih 40 tisoč ljudi, ki jih je s svojimi sestrami pobrala z indijskih ulic, to je nešteto iskrenih nasmehov tistim, ki ne vedo več, kaj je ljubezen, ki nimajo ničesar in nikogar, to je bil klic neštetim materam, da bi ohranjale spočeta življenja, to je bil zdaj klic k molitvi, k združenju z Bogom, nesebičnemu služenju. Mati Terezija! Kot bi drsela v zavest te množice, očitajoče in izzivalno, njena premočrtna odločitev za Boga in človeka ter iz nje izvirajoča resnična svoboda, radost in notranja moč. To je bil zdaj izziv slehernemu, da bi nenehno odkrivali temeljne etične vrednote v svojem življenju.

To je bil popoldan, ko smo lahko zaznali neizbrisne sledove božjega ropisa. Prisrčno je ob sklepu srečanja navzoče zaprosil slovenski metropolit dr. Alojz Šuštar: „Zdaj pojdite in pripovedujte, kar ste videli in slišali. Srečo, ki ste jo doživeli ob srečanju z materjo Terezijo, ponosite s seboj in jo delite z drugimi!“

NOVA BLAŽENA
S. MARIJA
OD UČLOVEČENJA

MARIJA
GUYART
1599 - 1672

MISIJONARKA

Piše
s. FRANČIŠKA NOVAK O.S.U.

Prva misijonarka vzgojiteljica v zgodovini katoliške Cerkve je bila Marija od Učlovečenja, uršulinska iz Tours-a na Francoskem, prva od dolge vrste sestrâ, ki so se odzvale Gospodovemu klicu in šle delat za božje Kraljestvo v daljnih nekrščanskih deželah, ki so bile večkrat kulturno in gospodarsko šele na pragu razvoja.

Sveta Angela Merici je ustanovila apostolsko „Družbo Sv. Uršule“ v Bresciji v severni Italiji že l. 1535, torej pred tridentinskim cerkvenim zborom. Družba, „Compagnia“, je bila tako v skladu s potrebami časa, da se je hitro razširila ne le v Italiji, marveč tudi drugod v Evropi, zlasti na Francoskem, kjer so — spet v skladu z duhom časa — uršulinke postale redovne sestre s strogo kavzuro, a še vedno z apostolskim ciljem, ki je bil krščanska vzgoja ženske mladine. Iz Evrope so uršulinke prišle kot misijonarke vzgojiteljice v Severno in Južno Ameriko, Azijo, Afriko, Avstralijo, na vse celine in pod vsako podnebje. L. 1900 se je na papežev poziv mnogo avtonomnih samostanov združilo v Rimsko unijo uršulinskega reda z vrhovnim vodstvom v Rimu. Dasi je mnogo hčerâ in sester sv. Angele še v samostojnih samostanih in hišah v Evropi, Kanadi, Združenih državah in misijonskih deželah, ena velikih skupnih želja s sestrami rimske unije je bila ta, da naša prva sestra misijonarka Marija od Učlovečenja postane bolj in

bolj znana po svetu in, če Bog hoče, naj bo proglašena za svetnico, saj je živela svetniško življenje in umrla svetniške smrti v Quebec-u v Kanadi 30. aprila 1672, torej pred tremi stoletji.

Vendar naj tale skromen spis ne bo le prazna propaganda. Prepričana sem, da ima življenje in delo Marije od Učlovečenja, zakoreninjenje kot je v miselnosti in dogodkih 17. stoletja, velik pomen za nas, ki se zanimamo za žensko misijonsko delo.

22. junija 1980 je sveti oče Janez Pavel II. proglasil Marijo od Učlovečenja za blaženo!

Globoko združenje z Bogom v nenavadno težkih življenjskih okoliščinah, sredi naporenega in odgovornega vzgojnega dela, to je bilo jedro poklica Marije od Učlovečenja.

„Ni zadosti,“ je napisala sestra, „da v svojem življenju vršimo božjo voljo, treba je to storiti z ljubeznijo na znotraj in z dobroto in ljubeznivostjo na zunaj.“ Ali ni to v duhu evangelija in v duhu zahtev našega časa?

V Tours-u na Francoskem se je Marija rodila 28. oktobra 1599 peku Florentinu in materi Johani Guyart, četrta od sedmih otrok. Kot 7-letna deklita, sama pripoveduje, je imela čudne sanje. „Nenadoma se je odprlo nebo in sam Gospod Jezus mi je prišel nasproti. Razprostrla sem roke, da ga objamem. ‘Ali hočeš biti moja?’ me je vprašal. ‘Oui’, da, sem mu odgovorila.“ Marija teh otroških sanj ni nikoli pozabila.

Ta da, ‘oui’ je postal ključ njenega življenja. Poklic za redovno življenje je začutila, ko ji je bilo 14 let. A pozneje, ko ji je bilo 17 let, so starši hoteli, da se poroči. Ubogala je in sklenila zakon s Klavdijem Martin. Čez leto je že imela sinčka Klavdija, a le šest mesecev po njegovem rojstvu ji je mož nenadoma umrl in jo pustil še ne 20 let staro vdovo... Klavdij Martin je bil trgovec s svilo, a je pustil svoje podjetje v velikem finančnem neredu. Marija je imela velik dar za gospodarjenje. Trdo je delala v teh letih, da poplača dolgove, in hkrati se je njena duša približala Bogu in Bog se ji je približal na čudovit način. Velika razsvetljenja in milosti je sprejela v teh letih. Ljubezen v presveti Trojici, globočine ljubezni Odrješnikovega Srca, božja ljubezen do ljudi in do nje same, vse to je postalo zanjo nad vse živo in resnično doživeto, in to sredi najbolj grobih in težkih okoliščin.

Ko so bili dolgovi odplačani, se je s sinčkom vrnila v hišo staršev, da pomaga sestri in vsaku pri gospodarstvu. Svak je imel prevozniško podjetje in v skrbi za prevoznike, 50 ali 60 konj in njihove hleve, je Marija živela globoko mistično življenje. Njena materinska skrb za robate uslužbenke je bila znana vsem. K njej so hiteli v svojih zadevah in ona je rada hitela k njim, ko so bili bolni ali drugače pomoči potrebni.

Ko je bil Klavdij 11 let star in je bilo zanj preskrbljeno, se ji je redovni poklic še enkrat neizprosno oglasil. Pri uršulinkah, prav blizu svojega doma, je zaprosila za vstop, ker „uršulinke so bile za to ustanovljene, da pomagajo dušam,“ tako pojasni sama. 25. januarja 1631

je zapustila svojega osivelega očeta in sinka Klavdija v skrbi svoje sestre in vstopila v samostan s strogo klavzuro. Sin Klavdij je temu močeno nasprotoval in mati je še huje trpela. „Ko sem te zapustila,“ je pozneje pisala sinu, „mi je bilo, kot da bi se podala v živo smrt, kot da bi se mi duša trgala od telesa...“ A Klavdij materine bolečine takrat ni mogel razumeti. Tudi po vstopu ni odnehal. Včasih je prodril kar v klavzuro ali prišel klicat na samostanski zid: „*Mamo mi dajte nazaj, mamo mi dajte nāzaj.*“ Marija je ostala trdna. Božja volja je bila, da je vstopila, Bog bo poskrbel za sina... Po mnogih bojih, globoko v duši pa mirna, se je Marija utrdila v redovnem življenju. Klavdij je bil pa v šoli.

Bilo je to v stoletju po velikih odkritjih novih celin. Zapadne evropske države so se kosale med seboj, katera bo dobila večje in bogatejše dele novo odkritih zemlja. Francija se je l. 1632 polastila Kanade in tam ustanovila kolonijo. Misijonarji — jezuiti in kapucini — so prišli brez odlašanja v to še ne obljudeno in nerazvito deželo, ne kot vojaki ali trgovci ali dobičkaželjni koloni, marveč kot Kristusovi poslanci na izredno težko misijonsko delo med različne plemene Indijancev, prvotne prebivalce te dežele, in tudi za pastirsko delo med priseljenci. Mnogo teh misijonarjev je svoje delo končalo z mučeniško smrtjo.

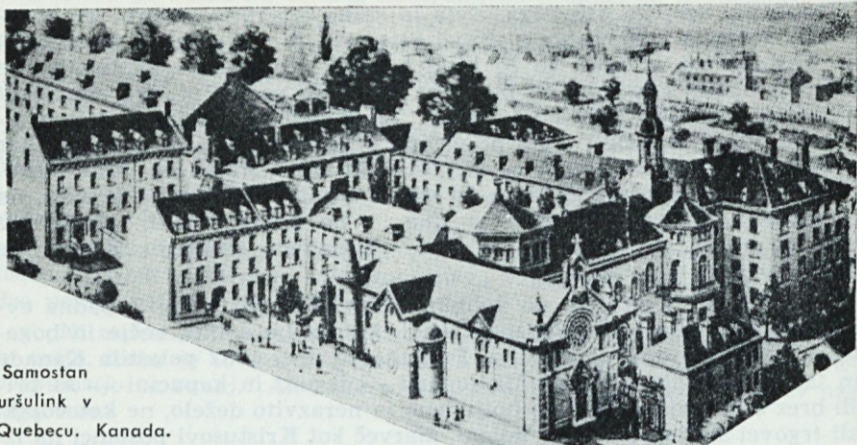
Patri so kmalu spoznali, da ne bodo kos ogromnemu delu. Potrebovali so pomoč zlasti za delo med žensko mladino, ženami in dekletimi. Sester redovnic *misijonark* jim je bilo treba. A ta klic je bil pred 350 leti nekaj čisto novega in nezaslišanega. Vendar so jezuiti poslali v Francijo prošnjo k uršulinkam in bolničarkam.

Marija od Učlovečenja je zvedela za to povabilo v svojem samostanu v Tours-u. Zanj je bil to osebni božji klic, saj je že prej v sanjnih videla ogromno pusto deželo, ki jo pričakuje... Brez oklevanja se je odzvala s še dvema uršulinkama in s tremi bolniškimi sestrami. Spomladi l. 1639 so se odpravile na pot. Ustavile so se v Orléans-u, kjer je bil sin Klavdij v šoli, da se od njega poslovijo. Še enkrat je sin poskusil ustaviti mater, „naj ga ne zapusti samega brez pomoči“ jo je rotil. „Božja volja je,“ je rekla mati, „če je Bog naš Oče, ti ne bo ničesar manjkalo.“ Te besede so spremenile sinovo srce. Odslej ni več delal težav. Postal je dober študent, potem menih benediktinec, ponosen na svojo mater, s katero si je do njene smrti redno dopisoval, kolikor je bilo pač tedaj mogoče. Opisal je življenje svoje matere v knjigi, za katero smo mu lahko hvaležni.

Naporno potovanje v Kanado je trajalo tri mesece. 1 avgusta 1639 so končno pristale v Québec-u in takoj nato se je začelo misijonsko delo. Za Marijo od Učlovečenja je trajalo 33 let, brez presledka ali povratka v domovino, prav do njene smrti 30. aprila 1672.

Kakšno je bilo to pionirsko žensko misijonsko delo?

Za Marijo je pomenilo skoro ves čas biti na čelu misijonske hiše kot prednica. Mlada vdova je nekoč vodila gospodarstvo v hiši svojega svaka, zdaj je bila predstojnica, mati, gospodinja, učiteljica, sestra, dekla, VSEM VSE, od sester, ki so odtrgane od domačih razmer potrebo-

Samostan
uršulink v
Quebecu. Kanada.

vale njeno vodstvo in pomoč, do številnih indijanskih žena, deklet različnih plemen, ki jih je z veliko požrtvovalno ljubeznijo vzgajala, učila verouk, pripravljala na zakramente, krst, obhajilo, birmo in potem na zakon in družinsko življenje. Naučila se je njihovih težkih primitivnih jezikov in jih tako dobro obvladala, da je mogla v treh napisati katekizem, molitvenike, zgodbe sv. pisma in celo slovar. Bila je učiteljica, sestra, mati tudi mnogim francoskim otrokom, dekletom in ženam, ki so prihajale v misijonsko šolo za vzgojo in pouk, ali tudi samo za pogovor in prijateljski nasvet.

To misijonsko življenje ni bilo lahko. Ostro kanadsko podnebje, požar, ki je uničil njihovo misijonsko hišo, zidanje novega poslopja v zelo težkih razmerah, vedne vojske z indijanskimi plemeni, od katerih je bilo zlasti eno Franciji silno sovražno, težki indijanski jezik, grobe, nesnažne navade domačink, bolezni, zlasti kože in druge epidemije, ubožstvo, pomanjkanje zvez z domovino – navadno je ladja tudi s pošto prišla samo enkrat na leto – vse te in še mnoge druge križe so pionirke-misijonarke pod vodstvom Marije od Učlovečenja veselo in tudi junaško prenašale.

Moč in skrita sila Marije od Učlovečenja pa je bilo njeno globoko duhovno življenje, prežeto z molitvijo, ki jo je po delih ljubezni nadaljevala od jutra do večera in še od noči do jutra. Sama pravi, da so bile kratke ure spanja kar v Bogu in se je v mislih Nanj zjutraj prva zbudila in potem poklicala sestre...

„O moja Ljubezen, moja najbolj zaželjena, dragocena Ljubezen,“ tako se je njen duh pogovarjal z Očetom, Sinom, Svetim Duhom, zlasti o zveličanju in odrešenju sveta. Božji načrt v svetu, ki hoče zveličati vse ljudi s tem, da jih priljuči katoliški Cerkvi, ki naj se utrdi tam, kjer je še ni, to je bila sila, ki je gnala misijonarko na delo za božje kraljestvo.

Pogum, veselje, moč duha za misijonsko delo, skrb, da bi bila božja ljubezen priznana in ljubljena, vse to ima svoj vir v molitvi, je trdila

v pismih v domovino, ki naj bi skušala zbuditi nove misijonske poklice. pravega kova.

Angleški pisatelj jezuit p. Brodrick imenuje Marijo od Učlovečenja eno največjih mističnih osebnosti v zgodovini katoliške Cerkve. Njeni duhovni spisi obsegajo štiri knjige. Govorila je o krščanskih resnicah s prepričanjem, ki je bilo nalezljivo, bila je izvrstna katehistinja. Njena modrost in zgovornost sta bili sad sv. Duha in njegov dar. Sv. pismo je bilo skoro njena edina knjiga, časa za študij je imela le prav malo. Njene najbolj priljubljene učenke so bile Indijanke, „veselje mojega srca in dragulji v moji kroni!“

Po 33 letih misijonskega življenja, skoro 73-letna, je bila telesno izčrpana. V začetku l. 1672 jo je napadla huda želodčna bolezen; zadnje mesece je prebila v postelji v velikih bolečinah. „Zdaj sem s Kristusom pribita na križ“, je veselo ponavljala za sv. Pavlom. Želela je še videti gojenke, tako indijanske kot francoske, se od njih poslovila in jih je blagoslovila. Izročila jih je v varstvo sosestram z zagotovilom, da daruje svoje življenje, bolezen in smrt za spreobrnjenje in zveličanje Indijancev.

Mirno, potrpežljivo je čakala na Ženina, Jezusa Odrešenika, s katerim je že kot mlada vdova sklenila najtesnejše prijateljstvo. Obdana od svoje redovne družine in svojih ljubih Indijank, je mirno ugasnila 30. aprila 1672.

MOLITEV BLAŽENE MARIJE OD UČLOVEČENJA

Večni Oče, k tebi prihajam po Presv. Srcu Jezusovem, ki je naše življenje, naša resnica, naša pot. Po tem Srcu te ljubim za vse, ki te ne ljubijo, in te spoznavam za svojega Boga namesto vseh onih, ki te v svoji slepoti nočejo spoznati. Po tem božjem Srcu bi rada zaostila za vse, kar dolguje človeštvo tvojemu božjemu veličanstvu.

V duhu hitim po vsem svetu in iščem duš, ki so odrešene s tvojo dragoceno krvjo. Po tem Srcu ti bodi zanje zadoščanje, tebi jih darujem in te prosim, spreobrne jih, pritegni jih k sebi. Kako moreš dopustiti, Nebeški Oče, da ne poznajo Jezusa in ne živijo zanj, ki je zanje umrl? Sai vidiš, da se še niso zbudile k življenju. Stori po Božjem Srcu svojega Sina, da že skoraj v resnici zažive!

Po tem najsvetejšem Srcu ti priporočim tudi tvoje služabnike, ki razširjajo tvoje kraljestvo na zemlji. Prosim te v imenu Jezusovem, napolni jih s svojim duhom, da bodo po tvoji milosti tvoji apostoli med svetom in tvoja krona v večnosti.

Ti, O Jezus, veš vse, kar želim povedati tvojemu Očetu po tvojem Srcu. Kar povem Očetu, povem tebi, ker si ti v Očetu in Oče v tebi. Tebi predstavim vse te duše; stori, da bodo eno s teboj tukaj in v večnosti.

O Jezus, moj nebeški Ženin, kako naj se ti zahvalim za vse prejete milosti in dobrote? Naj te zahvali v mojem imenu tvoja nebeška Mati! Darujem ti njeno čisto srce, ki te je tako ljubilo, s tem srcem te ljubim in te prosim milosti resničnega poboljšanja in prave posvetitve. Amen.

POGOVOR S P. JANEZOM MLAKARJEM S. J.

Napisal ga je že pred meseci naš zvesti poročevalec p. Rozman S.J., pa se je pismo na poti izgubilo. Zdaj smo ga ponovno prejeli. Bralce prosimo, naj upoštevajo, da je bil intervju napisan pred kakim letom, ko je bil p. Mlakar še na župniji Kizito, o kateri predvsem govori. Tudi so se razmere v deželi umirile, odkar je Rodezija dosegla svoj cilj: vlado črncev.

Gospod Janez Mlakar živi in dela v župniji Kizito, ki je bila svojčas del Matera. Tam je deloval gospod Jože Kokalj. On je zgradil v Kizitu srednje veliko cerkev in je služila kot mašno središče. Gospod Janez Mlakar je prišel v Zambijo leta 1973 in je po šestmesečnem tečaju jezika upravljal podružnico Kizito, ki je medtem postala samostojna župnija in je danes večja od svoje matične celice. Župnija je hitro zrastle. Čuti se potreba po novi cerkvi. Gospod Janez Mlakar upa, da jo bo kmalu zgradil. On pa stanuje še vedno v Materu in od tam upravlja svojo župnijo. Tam sem ga obiskal in mu zastavil nekaj vprašanj. Njegovi odgovori naj bi približali bralcem „Katoliških misijonov“ tega podjetnega, a molčečega slovenskega misijonarja.

1. *P. Janez, ti si edini med slovenskimi misijonarji v Zambiji, ki je s sabo pripeljal tudi enega od svojih sorodnikov.*

Z mano je moja rodna sestra Kristina. Nisem jo pa pripeljal sem jaz, ampak je sama prišla. Bralci „Katoliških misijonov“ že vedo, da je ona profesorica matematike v dijaški gimnaziji v Materu. Tam poučuje že več kot deset let. Vedo tudi, da je ona ena od redkih laičnih misijonarjev, ki so se iz slovenskih vrst odločili, da posvetijo svoje življenje misijonom. Lahko bi rekel, da je ona bolj name vplivala, kot pa jaz nanjo. Kristina se je za misijone prej odločila. Letos je šla na dopust in se v kratkem vrne. Ona ima pravi misijonski poklic. Vendar je letos resno premišljevala, ali naj se vrne ali ne. Situacija je v tem delu sveta napeta in se ne ve, kdaj lahko vojna izbruhne. Tudi na cestah in po mestu nismo povsem na varnem. V njej pa je zmagal misijonski poklic in predanost vzgoji zambijske mladine. Bratje Marijanisti, ki vodijo gimnazijo v Materu, jo imajo radi zaradi njene požrtvovalnosti in vestnosti ter zaradi dobrega zgleda, ki ga daje.

2. *Omenil si težko politično situacijo. Te vojna kaj skrbi?*

Te dni je res nevarno. Človek nič ne ve, kaj nas čaka. Jaz sem peljal novinke iz družbe Služabnic Device Marije v Katondwe. šle so na duhovne vaje. Ko sem se vračal z 260 km oddaljene misijonske postaje, so me zaustavili vojaki, mi grozili in mi začeli pobirati prtljago. Vzeli so mi denar in uro. Iz zagate me je rešil tovornjak, ki je za mano peljal. Vojaki pobegnejo, jaz pa hitro poženenem avto naprej. Vojakov nisem prepoznal. Če niso bili navadni roparji!? Ne vem, kaj bi se zgodilo,

P. Janez Mlakar gleda zaskrbljen na naselje župnije Kizito, ki nima prave in dovolj prostorne cerkve.

ako bi se ne zaustavil. Bi me najbrž kar poželi, saj so imeli avtomatsko orožje pri sebi. Jaz nisem bil edini, ki so ga zaustavili na tisti cesti. Sestra Terezija, zdravnica iz Katondwe, je peljala bolnika v lusaško bolnico. Zaustavljali so jo, a ni zmanjšala brzine. Streljali so za njo, a je k sreči niso zadeli. To kaže, da se ni šaliti. Negotovost nas muči. Navzoča je spremljevalka vojne: draginja in pomanjkanje. Črna borza cvete, reveži pa plačujejo.

3. *Kaj misliš, ali se še splača priti v misijone? Misijonarji so bili pregnani iz več dežel; npr. iz Mozambika, iz Angole, v Ugandi kristjani trpijo. V Žimbabve je bilo več misijonarjev ubitih.*

Na to vprašanje si mora vsak zase odgovoriti. Za tistega, ki nima poklica, je vsekakor zelo težko razumeti, zakaj še vztrajamo. Tu so duše, ki jim je treba pomagati. Ako nas ne bi bilo, bi bila tema nevere mnogo večja. Ako nas pri delu doleti kaj neprijetnega, ali se zgodi celo, da kakšen izmed nas plača z življenjem, nam je to lahko le v ponos. Sem smo prišli, da izpolnimo božjo voljo in ne svojo. Bog je naša tolažba in plačnik.

4. *Kako si pa prišel do misijonskega poklica?*

Večkrat sem razmišljal, ali bi postal duhovnik ali ne. Po vojaški službi sem se pa kar odločil. Šel sem k jezuitom. Tam me je navdušil za misijone naš magister novincev pater France Svolljšak. Ako ne bi bilo

vojne, bi bil tudi on nekje v Indiji z drugimi našimi misijonarji. Tako je ostal doma in ves gori za misijone. Odločil sem se iti v Zambijo, ker je slovenska viceprovinca Družbe Jezusove začela pošiljati svoje člane tja. Po končani filozofiji nisem šel v misijone kot so šli ostali, npr. Jože Grošelj, Janez Mujdrica in Lojze Podgrajšek, ampak sem končal teologijo v Dublinu na Irskem. Kot duhovnik sem se pridružil misijonu v Zambiji leta 1973. Tri leta sem deloval v župniji Kizito, ki sem jo bil ustanovil. Obogaten z izkustvi sem odšel v Združene države, v mesto Spokane, ki je v državi Washington, v tretjo probacijo. Tam sem s teboj končal zadnji del jezuitske formacije in se duhovno pripravljaj za misijone. Ti si odšel takoj po končani probaciji v Zambijo, jaz sem pa ostal leto in pol v San Franciscu, kjer sem študiral pastoralno teologijo. Od tam sem se pridružil misijonarjem v Zambiji. Nastavljen sem bil jeseni 1978. v isti župniji, ki sem jo bil ustanovil, t.j. v Kizitu.

5. *Kako ti je šlo misijonsko delo od rok?*

Začetek ni bil lahek. Treba se je bilo naučiti jezika. Potlej sem se moral navaditi na klimo, ki je precej drugačna, kot tista v Bohinju. Pastoralne prakse nisem imel dosti. Sem se priključeval s pomočjo p. Jožeta Kokalja, s katerim sva skupaj stanovala v Materu. Veliko mi je pomagal. On je bil tisti, ki je zgradil cerkev sv. Kizita, o čemer se je že pisalo. On je tam pastoralno začel, jaz sem pa nadaljeval. Vernikov je bilo vse več. Škofija se je odločila, da se v tem delu Lusake odpre nova župnija. Delo je dobro napredovalo. Nekaj posebnega je bila privatna šola pod okriljem cerkve. Otrok je v tem predmestju veliko, šola je bila le ena. Zato je p. Jože Kokalj začel s poukom otrok, ki niso našli mesta v šoli. Bilo jih je čez tisoč. Medtem je tudi župnijsko delo napredovalo. Uvidel sem, da ne moremo imeti župnije in šole v istem prostoru. Zato sem šolo začasno ukinil. Medtem sem zgradil dvorano, ki naj bi služila za različne aktivnosti in pa za privatno šolo. Dvorane nisem popolnoma dokončal, ker sem prej odšel v probacijo. Moj naslednik, poljski pater Pirog, jo je dogradil. Ponovno so začeli s šolo. Sedaj je šolarjev manj kot prej, a jih je še vedno štiristo. Država je bila zgradila par novih šol.

6. *Izgleda, da si se precej ukvarjal z mladino.*

Nisem imel časa za vse. Šolarje je učil katehist. Jaz sem pa delal z ministranti. Oni so mi pomagali zgraditi zid okoli cerkve in dvorane. George Compound je divje naselje, kjer je na malem prostoru zgnetenih sto tisoč ljudi. Hodili so mimo cerkve na delo in z dela. Šli so kar po bližnjici. Mnogi me niso poznali in so me nazivali z Mzungu!, t.j. Evropejec. Na svojem sem se tako počutil tujca. Za varnost tudi ni bilo poskrbljeno. Pa sem se odločil, da zgradim zid. Material sem v glavnem navozil sam, pri delu so mi pa ministranti pomagali. Kako so bili ponosni, ko sem jim pokazal, kako se delajo stebri in ko so uspeli, da so jih naredili sami! Potem sem najel le enega zidarja, vse drugo so ministranti naredili. Od njih jih je precej odšlo v malo semenišče. Pri delu z njimi sem združil pouk in praktično delo. Uspeh se je že pokazal.

P. Mlakar z misijonarko in skupino vernikov pred pročeljem župne cerkve v Kizito; spodaj je pogled na isto cerkev od zadaj.

7. *Po dveh letih odsotnosti si se vrnil v župnijo. Kakšne spremembe si opazil?*

Ena stvar me je prijetno presenetila. Župnija se je med mojo odsotnostjo utrdila. Prej so bili verniki neredni pri obiskih božje službe. Pa zamujali so. Sedaj dobivajo tudi bolj redno delo; postajajo bolj samozavestni. Dohodki so postali bolj redni. Sedaj lahko planiram. Kar zadeva vodstvo moram reči, da se je zelo izboljšalo. Že prej sem ustanovil več malih krščanskih občestev. V moji odsotnosti so z delom nadaljevali in se osamosvojili. Sedaj jih imam v župniji že 26 in upam, da jih ustanovimo še več. Ta mala krščanska občestva so tudi prispevala k stabilizaciji župnije. Finančno smo postali samostojni. Verniki zadosti darujejo za potrebe cerkve in za vzdrževanje duhovnikov. Na to sem zelo ponosen, saj je materialna stabilnost plod relativno kratkega dela.

8. *V tem te zavidam. Jaz v Mumbwi kaj takega ne bi mogel reči. Bo trajalo še pet let, da se osamosvojim od škofije in od druge pomoči. Materialno pomoč bomo sicer potrebovali, dokler bomo gradili cerkve in druge objekte. A lahko si štejemo v uspeh, če pomagamo ljudem, da lahko tiste aktivnosti, ki smo jih začeli, sami nadaljujejo. Le tako je naše delo trajno. Praviš, da so ti male krščanske skupnosti zelo pomagale. Kdaj so nastale in kako izgledajo? Je to nekaj podobnega kot v Zahodnem svetu?*

Teoretsko so male krščanske skupnosti v ustaljenih krščanskih deželah iste kot tu. Praktično se pa zelo razlikujejo. Tukaj so male ali osnovne krščanske skupine nekaj naravnega. Ljudje si človeka ne morejo zamisliti brez skupnosti. Pretiravajo v smislu prevelikega poudarka na skupnosti. Skupnost določuje posameznika. Manjka individualnosti. Posameznik je vtopljen v skupino, npr. pleme. Ima toliko veljave, kolikor mu jo pleme da. V tem je slabost tukajšnje krščanske družbe. Medtem je v tradicionalno krščanskih deželah ravno nasprotno. Skupnost je tako oslabela, da imaš pretiran individualizem, ker je poudarek na posamezniku tako močan. Zato pa tam iščejo skupnosti in želijo, da bi nekam pripadali. Pri nas pa tega problema ni. Tako so s tega vidika mala krščanska občestva tukaj drugačna. Afričani so zelo družabni. Lahko jih je dobiti skupaj. Hitro se spoznavajo in v moji župniji sem videl, kako skupaj držijo. Posebno v času pogreba pride solidarnost do izraza. Pogrebov je pa veliko, ker je naseljenost gosta in ni poskrbljeno za najosnovnejše higijenske potrebe. Tako je v vsakem divjem naselju, kjer ni prave oskrbe in kjer so zgradbe zasilne.

9. *Izgleda, da so male krščanske skupine pravzaprav tvoja župnija.*

Te skupine so del moje župnije. Vključujejo približno eno tretjino ljudi, če računam tudi pripadnike drugih krščanskih izpovedi in tradicionalne animiste. Poskušal sem napraviti statistiko. Zaman. Ko ljudje pridejo v mesto, se skrivajo po divjih naseljih in pri svojih sorodnikih. Tako jih štetje obide. Predstavljajo pa problem v mestih. Vlada se trudi, da bi izboljšala življenjske pogoje prebivalcev. Tako so zadnje čase uvedli zakon, da morajo vse hiše biti zgrajene ali iz žgane opeke ali pa iz cementnih blokov. Uprava lahko podre ilegalno zgrajene hiše. Ljudem

Nctranjost cerkve sv. Kizita. (Sv. Kizilo je eden od ugandskih mučencev.)

pomagajo s posojili. Ne bi radi ravnali nasilno ter omejevali pritok ljudi s podeželja. Bi preveč dišalo po stari kolonialni upravi. Ko bo celotno naselje urbanizirano, bomo zvedeli točno število prebivalcev. Osebnost jih cenim od osemdeset do sto tisoč.

10. *Takšno množico je težko voditi.*

Imam redne stike z voditelji skupin in s člani župnijskega sveta. Obiskujem jih in jih utrjujem v veri. V nedeljo sem oznanil v cerkvi, naj pridejo na sestanek. In so se odzvali. Poročali so mi o svojem delu. Predhodno sem jim dal nalogo, naj poizvedo, ali bi ljudje bili pripravljeni prispevati denar za novo cerkev v župniji in koliko. Rekli so mi, da so ljudje navdušeni za gradnjo nove cerkve in da bi bili pripravljeni prispevati kwačo po osebi na mesec (kwača je približno vredna en dolar). Če bodo ta sklep izvedli, bomo dobili mesečno tisoč petsto kwač. Tako visoke vsote ne morem pričakovati, pač pa upam, da bodo zbrali mesečno tretjino te vsote. In to je za naše razmere veliko.

Male krščanske skupnosti so zgrajene kot župnije. Skupnost prevzame odgovornost za pogrebe. Pomagati mora ubogim. Eden od članov skupnosti je odgovoren za krste majhnih otrok, drugi za katehumene. Skupine imajo tudi svoje veroučitelje. Prevzeli so odgovornost tudi za zvezo s kristjani drugih veroizpovedi in za pogane. Na kratko, mala krščanska skupnost je Cerkev v malem.

11. *Koliko ima članov?*

Te skupine so geografsko razdeljene. Štejejo od petdeset do sto hiš. So pa pomešani z drugoverci. Krščanskih družin je nekako petdeset. Večja skupina lahko šteje tudi dvesto družin. Točnih statistik še nimam. Na včerajšnjem sestanku sem jim dal nalogo, da jo napravijo. Čez mesec dni ti bom lahko povedal točne statistične podatke. Voditelji skupin so izrazili željo, da bi imel vsak mesec mašo pri njih. To je nemogoče, saj bi moral tako ukiniti mašo v župni cerkvi in bi bil po skupinah šestindvajset dni na mesec. Maše po skupinah pa trajajo s pripravami in razgovori vred po tri ali celo štiri ure. Zelo rad bi ustregel njihovi prošnji. Morda bo to možno, ko se mi pridruži pomočnik, kot si ga ti dobil v osebi patra Ivana Gerovca. Z mašo po skupinah bi se vera utrdila in obisk v župni cerkvi bi se podvojil. Število katehumenov bi tudi zrastle od štiristo na osemsto. Je pač težko delati načrte z ljudmi, ki jih še ni tukaj. Poleg tega sem v Kizitu že pet let, kar je dolga doba. Premestitve so bolj pogoste. Škofija želi, da bi se ljudje navezovali na Boga in ne toliko na ljudi. Zato je dobro, da se menjamo.

12. *Omenil si, da planirate zgraditi novo cerkev. Bi lahko kaj več povedal o tej gradnji?*

Nova cerkev je nujno potrebna. Ta cerkev, ki jo imamo, je absolutno premajhna. Ob nedeljah imam dve maši. Pri vsaki je čez tisoč ljudi. Njena kapaciteta je polovico tega. Otrokom smo tako svetovali, da naj ob nedeljah ostanejo doma ali pa vsaj izven cerkve. Kako kruto! Zanje mašujemo ob sobotah. Zbere se jih čez tisoč in več. Celo za otroke je cerkev premajhna. Odrasli pa pričakujejo, da se med mašo vsedijo ali pa vsaj lagodno stojijo. Tu je pa bolj nabito, kot na Brezjah za slovesni praznik. Več maš kot dveh v nedeljah ne morem imeti. Vsaka traja po tri ure, če vštejem spovedovanje in pisarniško delo.

13. *Ali le govorite o novi cerkvi, ali pa ste že kaj konkretnega ukrenili?*

Parcelo že imamo. Računam, da bi aprila meseca začeli z gradnjo. Železno strešno konstrukcijo sem že kupil. Stala je šest tisoč petsto kwač. Te dni sem uredil stvari z arhitektom, ki bo izdelal plan. Ko bo plan potrjen, bomo pa z delom začeli. Stroški bodo visoki. Dlje odlašamo, bolj drago bo. Kakšnih petdeset tisoč kwač ne bo preveč. Ljudje so pripravljene pomagati, kot sem že omenil. Upam, da bodo mesečni prispevki v višini petsto kwač. Računam tudi na pomoč misijonskih dobrotnikov.

14. *Dandanes je po svetu težko dobiti parcelo. In tudi drage so. Kako ste jo pa vi dobili? In koliko ste plačali?*

Naselje je gosto naseljeno in je težko dobiti zadosti veliko parcelo. Mestna uprava nam je dala tri parcele na razpolago. Dve smo izgubili, ker so se drugi prosilci vsilili vanje. Tretja parcela je bila majhna; pa sem dokupil še eno manjšo v soseski. Zemlja se v Zambiji ne prodaja in ne kupuje, ampak se dodeli, ker je last države. Tisti sosed se pa ne bi

Članice Katoliške akcije v Kizito z lusaškim nadškofom Emanuelom Milingom.

umaknil, če mu ne bi dobro plačal. Nekateri sosedje so mi nalašč nagajali. So drugoverci in se bojijo naše navzočnosti. Parcela je na lepem kraju, pod gričem. Grič bi kar odkupil, a ga uprava ne da. Na njem bi zgradil križev pot, na vrhu pa kapelo. Aprila se lotimo gradnje; a bo najprej treba zgraditi zidno ograjo okoli celotnega zemljišča. Ljudje potrebujejo material in si ga v lastnikovi odsotnosti kaj radi izposodijo. Potlej pa na delo za cerkev, ki bo imela dovolj prostora za dva tisoč ljudi. Bo 25 m dolga in 20 m široka.

15. *Bo pa precej velika. Se boš gradnje sam postopil, kakor se je npr. Lovro Tomažin, ali pa boš najel kontraktorja?*

Sedaj, ko si Lovrota omenil, naj ti povem, da bom prav njega prosil, da pride in delo prevzame. Jaz bom vse pripravil. Hvalim se pa ne, da sem kak gradbenik. Kontraktorji so predragi.

16. *To bi bilo pa lepo, ako bi sodelovala! Gospod Lovro Tomažin v gradnjah vidi smisel svojega misijonskega poklica in tako združuje svoje posebne talente s katehizacijo. Župnijsko cerkev v Chelstonu je dogradil. Lotil se je bil dveh podružniških cerkva, ene v Kamangi, druge v Chaindi. Ti dve cerkvi bosta prihodnje leto dograjeni. Potlej bosta skupaj zagrabila za delo, ako bo božja volja!*

Jaz vidim, da sam ne zmorem vsega dela. Postajam utrujen. Nujno bi potreboval kaplana. Upam tudi, da bo Lovro priskočil na pomoč pri gradnji. Saj on pravi, da cerkvenega občestva ni, ako ni fizičnega objekta, t. j. cerkve. Zgradba sama že govori. In pri gradnji se ljudje povežejo. Važno je nuditi ljudem duhovne hrane, dajati jim motiva-

cijo za pomoč pri gradnji. Skupna žrtev gradi. Kasneje bodo cenili to, za kar so se znojili. Žrtvovanje res ne sme ostati pri besedah. Pomagati morajo z delom in s prispevki. Take žrtve je Bog vesel. Prepričan sem, da je za graditev duhovnega občestva nujno zunanje sredstvo povezave. Aktivnost, bi rekel, ki inkarnira duhovne želje, da jih ljudje vidijo. Jaz bi začel graditi cerkev tudi v primeru, da je ne bi tako nujno potrebovali. Ljudje morajo imeti neko vidno delo pri župniji. Materialna žrtev tudi notranje gradi. To ne pozabi zapisati!

17. *Potrebo cerkve in vlogo malih krščanskih občestev sva podrobno predebatirala. Imate v vaši župniji še kakšne druge organizacije?*

Poleg malih krščanskih skupnosti so tu še: Marijina Legija, Katoliška akcija, Družba sv. Vincencija in druge. Marijina Legija se zbira v štirih skupinah. Lani so začeli z mladinsko vejo. Skupaj je čez tristo članov in članic. V Katoliški akciji je čez tristo članov. Ti dve organizaciji sta najbolj delovni skupini. Žene obiskujejo uboge in pomagajo itd. Potem imamo organizacijo Mladih krščanskih delavcev in študentov. Imamo čez 50 ministrantov. Ti so si sami obleke kupili. Potlej imamo dva pevška zbora. Mlajši zbor ima nalogo vodstva pri otroških mašah, posebno ob sobotah, starejši pa vodijo liturgično petje ob nedeljah. Poslednji zbor je letos na tekmovanju lusaških zborov dobil prvo nagrado. Klub za duhovniške in redovniške poklice trenutno šteje deset članov; njihovo število tudi raste.

Organizacije so zelo aktivne in samostojne. Posebno v postnem času pride njihova vnema do izraza. Organizirajo duhovne vaje. Če ni duhovnika, si sami najdejo voditelja. Voditeljem raznih skupin in organizacij zaupam in jim dam precej svobode, ki jo zaenkrat ne zlorablajo. Če naredijo napako, stvar predebatiramo in tako se učijo. Trenutno sem z njimi zelo zadovoljen. Ta mesec sem nastavil novega katehista. Vsa leta je zvesto sodeloval z župnijo. Zgubil je delo, pa sem ga vzel v službo. On poučuje katehumente, ki jih imamo 400, kot sem bil že omenil. V dveh letih bomo tako imeli prirastek prav tolikih katoličanov.

Število vernikov raste, medtem ko število duhovnikov ostaja isto. Zato je nujno, da se vodstvo župnij deli z laiki in se jih v delo vpelje. V tem vidim tudi svojo nalogo kot župnik v Kizitu. Otroki, ki obiskujejo verouk, imamo čez tisoč. Zanje sem organiziral prostovoljce, fante in dekleta, ki jih poučujejo v šestnajstih skupinah. Ob sobotah pridejo najprej k maši, potem pa je verouk. Po treh letih pouka krstimo tiste šolarje, ki so redno prihajali, naredili izpit in ki so zadosti stari. Po dveh letih verouka pa šolarji, ki so že prejeli krst, prejmejo sv. obhajilo. Tako cerkev kot tudi dvorana postajata premajhni.

18. *Če bi misijonarji danes odšli, ali bi domača Cerkev obstala?*

Trenutno ne. Jaz mislim, da Cerkve brez duhovnikov in brez sakramentov ni. In ker domačih duhovnikov ni zadosti in jih še nekaj časa ne bo, je naša navzočnost nujna. Zambijska Cerkev nas še potrebuje.

19. *Kako pa državna oblast gleda na to?*

Vlada nam je naklonjena. Posamezniki pa se dvigajo govoreč, da smo belci in da bi se morali čimprej umakniti. To pa ni zambijsko mnenje, ampak pritisk od zunaj.

20. *Koliko let nas bo zambijska Cerkev še potrebovala?*

Jaz prerok nikoli nisem bil. Glavno vprašanje so poklici. Ti pa so povezani z ekonomskimi, političnimi in socialnimi faktorji. Tako je težko predvidevati. Vojska je pred vrati. Izgleda, da se v težkih časih mladina hitreje odloča za duhovne poklice. Ekonomska situacija je nepovoljna, za poklice pa povoljna. To se odraža na številu bogoslovcev. Brat Jože Rovtar, ki dela v semenišču Mpima, se zelo pohvali. Letos imajo tam sto bogoslovcev. V prvi letnik jih pričakujejo 60.

21. *Marsikaj bi se še dalo reči, a sva že kar dolgo kramljala. Pa te*

kljub temu vprašam, če imaš še kaj povedati?

Jaz nisem preveč zagnan za pisanje. Moja želja je, da se zambijska Cerkev postavi na lastne noge, da bi bila čim manj odvisna od drugod. Zato do sedaj nisem prosil za finančno pomoč. Ne bi rad delal vtisa, da sem bogat, da lahko gradim. Želim pa, da ljudje prispevajo in da skupno gradimo. Rad sem odvisen od svoje fare. Ker pa bi trajalo deset let, preden bi cerkev zgradil, sem skoro prisiljen prositi misijonske prijatelje za pomoč. Naj bralci Katoliških misijonov vedo, da tudi z materialno pomočjo grade lokalno zambijsko Cerkev. Vse župnije sveta so celice enega telesa: Kristusa in njegove Cerkve. Iskren pozdrav!

Mislím, da ti bodo bralci KM hvaležni za izčrpano poročilo o sebi in svojem delu. Želimo ti srečo pri gradnji zambijske Cerkve. Hvala za intervju!

Pogovarjal se je p. Stanko Rozman, S. J.

Iz Črne Afrike, ki jo je obiskal papež Janez Pavel II.

RESNICNE ZGODBE DEŽEVNE DOBE

O. VLADIMIR KOS S. J., Tokyo (KONEC)

Pogled skozi okno

med pisanjem ne more ugotoviti bistvene spremembe; še zmeraj dežuje, le presledki med plohami so postali večji. Od nekod se je prikradel veter in armada oblakov se nekam premika. Morda bo kmalu nehalo deževati? Toda v začetku sem bil obljubil v naslovu „zgodbe“, kar pomeni vsaj tri zgodbe. Torej moram pripovedovati še eno, pa naj dežuje ali ne. Poslušajte!

Kako so me imeli za vohuna.

Za uvod v to zgodbo moram omeniti, da sem bil lahko odšel iz Irske na Japonsko le potem, ko mi je sv. oče Pij XII po svojem tajništvu podaril posebni potni list, ki mu je potem japonska vlada pritisnila še poseben pečat. Takrat kot zdaj, sem namreč mednarodno D.P. ali brez državljanstva, a zgoraj omenjeni potni list – ki sem ga končno prejel po devetdnevnici v čast sv. Frančišku Ksaveriju – mi daje pravico misijonsko-kulturnega delovanja vse do trenutka, ko zapustim Japonsko, v katero se potem lahko vrnem le, ako si prej pridobim državljanstvo kakšne od Japonske priznane države. Dejansko torej Japonske ne morem zapustiti, ako hočem še naprej delati v misijonih. V tem sem podoben starim misijonarjem pred stoletji, ki se niso več vračali iz misijonov domov. Jaz sem popolnoma zadovoljen s takšnim položajem. Toda kamorkoli grem, moram imeti na sebi potni list, ki je registriran le na japonskem zunanjem ministrstvu, ne pa pri lokalni policiji. V primeru povpraševanja s strani policije se mora ta direktno obrniti na zunanje ministrstvo za informacije.

Nekoč sem bil na skrajnem zahodu Japonske v pristanišču Sáseho, ki je že od nekdanj eno izmed oporišč japonske bojne mornarice. Prišel sem s priporočili za ljudi, ki bi lahko podprli z denarjem našo socialno postojanko na tokijski periferiji; tokijski prijatelj, po rodu iz teh krajev, mi je plačal vožnjo in hotel. Zaradi krasne pokrajine mi je bil — po turistični agenciji v Tokiu — dal izbrati edini hotel Sájkajbáši nad enim izmed peneh se morskih rokavov, eno uro z avtobusom od pristanišča Sáseho. S hriba Júmihári nad pristaniščem sem zvedavo motril parado japonskih bojnih ladij, s katero vsako leto 3. novembra očarajo na tisoče gledalcev. Bilo je silno vroče, nebo je bilo brez oblakov, in na sebi sem imel črno srajco, ki srago in madeže potovanja kar se da intimno prenaša. Z gledalci sem se zapletel v pogovore; bolje rečeno, gledalci so me zapletali v pogovor in se čudili moji japonščini brez posebnih akcentov. Zaradi tega si nisem ničesar domišljjal, ker so Japonci pripravljani za hvaljenje, kakor hitro se lahko na kak način s tujcem porazumejo v svojem kompliciranem, a lepem jeziku. Pozno popoldne sem se vrnil v hotel in na poti tja še enkrat postal na mostu, ki se boči kakih 40 metrov nad morskim rokavom in ki nudi izvrsten pogled na zalivčke ob glavnem dohodu v pristanišče Sáseho, ki pa ga zakrivajo hribi. Sonce je bilo še zmeraj zlate barve in se je kopalo v peneh se belih valovih in naokrog na strehah ribiških na-

selij v zalivčkah, in na ladjicah, ki so prihajale in odhajale na lov, ali pa leno počivale ob bregu. Od tukaj je do Nagasaki-ja kakih dve uri z avtobusom, do otoka Hirado pa še nekoliko več in sicer v nasprotno smer. In prav ko sem se vprašal, ali je bil sv. Frančišek Ksaverij občudoval tudi ta košček japonske zemlje, ki se je pred menoj vtapljal v oranžno zlato odhajajočega sonca, me je od zadaj nagovoril policist, vljudno in jasno, da mu pokažem svojo tujsko izkaznico. „Oprostite mi,“ se je opravičeval, „a vsako leto se na tem visokem mostu dogajajo nesreče... ljudje se vržejo v valove, menda iz samomorilnih namenov.“ Nasmehnil sem se mu za njegovo skrb in začel odpirati potno torbico; poleg pazljive policistove pozornosti mi je padalo v oči v tem zadnjem soncu tudi to, da me je policist od vsega začetka nagovoril po japonsko in ne po angleško, kot to navadno delajo pri srečanju s tujci; in to, da nisem mogel doumeti zveze med potnim listom odnosno izkaznico in samomorom; ni mi bil znan noben znanstveni napredek te vrste, po katerem bi se dalo iz opisa v izkaznici sklepati na skorajšnjo izvršitev samomora. Potem se je zgodilo, kot sem si mislil, da se bo: policist je pogledal moj potni list in se ni mogel znajti pri njegovih japonskih žigih in znakih in številkah. Globoko se mi je še enkrat priklonil: „Oprostite mi nadlegovanje, a ker vidim, da imate izredni potni list, vas prosim, da me spremite na policijsko stražnico k predstojniku, ki vse to bolje razume. Veste, mi tukaj smo podeželje; morate oprostiti našo nevednost.“ Tudi jaz sem se spet priklonil, da mu dam vedeti, da razumem njegov položaj in z njim povezano dolžnost, in tako sva šla k stražnici nedaleč od mstu, z žarki in pogledi ljudi na hrbtu. Tudi višji policist na stražnici je bil sama pozornost, a japonskega žiga in znakov in številk ni razumel. Razložil sem mu, da sem misijonar s posebnim japonskim dovoljenjem, o katerem mu lahko na zunanjem ministrstvu v Tokiu vse potrebno razložim. Med njegovim telefoniranjem v pristanišče Saseho sem se spomnil, da je 3. november na Japonskem državni praznik; ali bo kdo ta dan na ministrstvu? Obenem sem prisluškoval telefonskemu razgovoru, vsaj kolikor ga je bilo slišati na tej strani. Zvedel sem, da me je ovidala postojanka št. 102, ker sem se ji — njemu? njim? njej? — zdel sumljiv... po obrazu sodeč: Amerikanec, Nемеc ali Rus; „gladko“ govoreč japonsčino... Kar dobro se mi je zdelo ob teh besedah, a zaupati jim nisem mogel; zakaj bi sicer policist govoril o tem v moji navzočnosti? In res se je obrnil k meni in mi rekel: „Oprostite našim formalnostim! Dva detektiva vas bosta spremila v hotel, da vam ne bo treba tukaj čakati na odgovor z zunanjega ministrstva, kar bo najbrž nekoliko trajalo, ker je danes praznik.“ Vrnil mi je moj potni list, me spremil do praga in mi voščil kar se da prijetno potovanje, kar sem mu rad verjel. Ko sem se vrnil v hotel, mi je hotelski oskrbnik s tihim glasom dejal, da me bosta obiskala dva detektiva, da lahko mirno rabimo njegov urad in da je naročil — na svoj račun — toliko kave za nas, kolikor je hočemo piti. Zdelo se mi je, da mu je oči pokrila neke vrste otožnost, ko sem se mu zahvalil za prijaznost; morda pa je menil, da so to bile zadnje minute sladke svobode zame, „človeka z nenavadnim potnim listom“. Kmalu smo torej sedeli v tej sobici dva mlada detektiva in jaz; polna službene in osebne radovednosti sta me izpraševala in prvo vprašanje je bilo — kot zmeraj — kaj mislim o Japonski. In tukaj sem imel po ljubi Božji Previdnosti priliko, da jima opišem lepoto njune dežele, ki ji manjka le še eno: spoznanje pravega Boga. Nekoliko sta se čutila

v zadregi, a ogromna količina kave nas je vse povezala v znosno tovarišijo. Potem je zapel telefon, eden izmed detektivov je pritisnil slušalko tesno na uho, z drugim sva pa motrila njegov obraz, ki ni ničesar izdal. Šele ko je pritisnil slušalko nazaj na aparat, se je nasmehnil: „Z ministrstva je pravkar prišlo sporočilo, da je vse tako, kot ste nam povedali.“ Iz žepa sta on in tovariš potegnili svoji vizitki in mi ju izročila: „Ko spet pridete obiskat to lepo pokrajino, naju pokličite po telefonu. Eden izmed naju bo gotovo prost in boste najin gost. Boste videli, še mnogo zanimivega je skritega v teh hribih in zalivih.“ Zahvalil sem se za povabilo in ju povabil na še eno skodelico kave, za katero nobenemu izmed nas ni bilo treba plačati; takšna kava še posebej tekne. Sočustvoval sem z njuno težko službo, nakar sta mi zaupala, da je njun problem — poleg splošne nevarnosti vohunstva — predvsem tihotapljenje mamil, in sicer s pomočjo tujih ladij, ki prihajajo v Nagasaki, ki je takorekoč za onimi gorami. Po odhodu detektivov me je hotelski oskrbnik posebej obiskal — najbrž so bili preiskali mojo prtljago, ko sem bil z detektivoma, a gotovo tega ne vem —, se mi opravičil zaradi sitnosti s strani oblasti in mi zatrdil, da lahko najdem tudi v času „sezona na višku“ sobo v njegovem hotelu. Kjerkoli me je potem videl, me je pozdravljajal s posebno pozornostjo; le kaj si je predstavljal, da je zapisano v tistem mojem potnem listu? Vizitki obeh detektivov še zmeraj hranim in bom najbrž o prvi dobri priliki odšel ju obiskat; le koga izmed njiju bom najprej poklical po telefonu? Eden je namreč lepo okroglo debel, drugi pa atletski suhec. Nekateri atletski suhci imajo radi izbrana jedila.

In spet je skrajni čas, da pretrgam pripovedovanje in se ozrem skozi okno. Še zmeraj dežuje, le tistih nervoznih ploh ni več. Upam, da bom jutri lahko šel obiskat ljudi na Škrjančkovem griču, o katerem zdaj veste, da sploh ni grič, ampak s hišami in drevesi pokrita ravnina. Ribe v njim prikladni veliki posodi, in perutnina za enako prikladno ograjo... saj veste, kaj hoče povedati skoz meglo in šepet dežja nekoliko po naše, nekoliko po daljnovzhodno Vaš vdani

Vladimir Kos

MISIJONAR MIHELČIČ, KI GA NE POZNAME!

(Iz „Slovenski jezuiti“, št. 79, Maribor)

P. JANEZ MIHELČIČ, S.J., ki deluje na jezuitski univerzi v Tokiju, opisuje svoje doživljanje na Japonskem 23. 3. piše med drugim:

V drugi polovici januarja so se začeli zaključni izpiti. Komaj so bili ti mimo, smo v začetku februarja zastavili s sprejemnimi. Kakšnih 800 študentov smo bili že sprejeli na osnovi priporočil srednjih šol, za ostalih 1200 mest pa se je potegovalo čez 30 tisoč kandidatov.

Sprejemni izpiti še niso bili končani, ko sem sredi februarja odšel za mesec dni s skupino naših študentov na Filipine. Prav iznenada so me prosili, da nadomestim profesorja, ki ni bil prav pri zdravju. Za Filipine pa me ni treba dvakrat prositi. Bila je nekakšna kulturna izmenjava med študenti naše univerze in jezuitske univerze Ateneo v Manili. Naši študentje so tam živeli v družinah filipinskih študentov, ki bodo proti koncu aprila prišli v Tokio, kjer bodo živeli v japonskih družinah. Skoraj

vsak dan smo imeli kaj na programu – ogled muzejev, znamenitosti, tovarn ipd. Tam je precej toplo, temperatura je bila nekje med 21° in 32° C. Na splošno smo se imeli zelo lepo, le študentje so videli samo majhen, najbogatejši del filipinske družbe, ki pa po mojem ni najbolj simpatičen. Na Filipinih so namreč velike socialne razlike, 90% ljudi živi v revščini. Med študenti si le tisti iz zelo bogatih družin lahko privoščijo potovanje na Japonsko. naši študentje so zato živeli takorekoč z milijonarji. Njim je bilo to seveda všeč, meni pa je bilo, da se naši študentje niso srečali z ljudmi iz „večine“, ki so dosti privlačnejši.

Ponovno se je oglasil 27. aprila:

V „Družini“ sem bral o smrti nadškofa Pogačnika, o kateri sem bil zvedel iz pisem od doma. G. Pogačnika se spominjam z globoko hvaležnostjo. Ko sem 1963 prišel od vojakov, me je kot ljubljanskega bogoslovca poslal v Rim. Ker si sam nikakor nisem mogel priti na jasno, kje je zame božja volja, sem si rekel, naj pa g. škof odloči: povedal mu bom svoje želje. Če bo za to, bo to znak, da je božja volja, naj grem v misijone, če pa ne bo, bo to znak, naj ostanem doma. Ko sem v počitnicah 1964 prišel s tem problemom k njemu, mi je nekako takole odgovoril: „Če mislite, da imate poklic, vam dam svoj blagoslov; škof Jeglič so zmeraj rekli, da za en misijonski poklic Bog da doma druga dva.“ Kadar koli se tega spomnim, si ne morem kaj, da ne bi pomislil, morda je pa božja matematika res taka, saj sta zdaj oba moja brata duhovnika. Ko mi je kasneje, med koncilom v Rimu, g. Pogačnik dajal pismeno dovoljenje, je omenil, da so ravno tiste dni govorili, naj za misijone ne bodo velikodušne le škofije, ki imajo obilico duhovnikov, ampak tudi tiste, ki jih nimajo dovolj, in da s tem sam uresničuje koncilska navodila. Meni je Bog po njem pokazal pot v misijone, zato se ga res spominjam z globoko hvaležnostjo.

Letos imam šest (dvournih) predavanj iz ruščine od prvega do četrtega letnika. Predavanj imam sicer več kot lani, ampak zdi se mi, da bo šlo lažje, ker se mi ni treba toliko pripravljati, malo sem se pa tudi že navadil na svoje delo. Sicer so pa predavanja le nekakšen okvir ali pa odskočna deska za tisto delo, za katerega sem tukaj. Zaenkrat imam tri manjše skupine študentov, ki se redno zbirajo za duhovne pogovore ali pa za študij sv. pisma. Enkrat na mesec organiziram skupno mašo in nekakšno predavanje za večjo skupino študentov in bivših študentov. Povrhu so še kakšne „hišne obveznosti“, kakor maše po samostanih in internatih, dostikrat se pa grem tudi šoferja (ravno zdajle bom šel na drugi konec mesta po p. rektorja)...

PRIPIS UREDNIŠTVA: O tem misijonarju smo pred leti že kratko pisali, ko je v Tokyju še študiral. No, zdaj ga najdemo kot profesorja na tisti slavni jezuitski univerzi v Tokyju, kjer je obiskovalec slovenskih misijonarjev pred leti obiskal p. Vladimirja Kosa in v prejšnji številki srečanje z njim in univerzo nekoliko opisal.

Upamo, da se bo našemu uredništvu misijonar o. Mihelčič sam kaj oglasil in še kaj več povedal o svojem misijonstvu našim bralcem.

V INDIJSKE "MODRE GORE"

Piše o. JOŽE CUKALE S.J., Bengalija

V tem mesecu boš težko srečal – na primer – škofo v njihovih domovih. Od Patne na severu do Bombaya in doli na jug v vodoravni črti Mangalore - Bangalore - Madras so semenišča kakor čebelnjaki. Povsod so duhovniki, redovniki in redovnice na duhovnih vajah ali po seminarjih, „šadhonah“ itd.

Tudi mene ni držalo doma. Razlogi zdravja? Zrak z Modrih gor, divja hosta Modumalaja, kjer so rezervirani gozdovi flore in faune? Bo še nekaj drugega, kar poleg dišečega evkalipta vabi zaprašene gandrovca iz Bengalije. Pisal sem v Bangalore sestri Angeli, naj pripravi zame kot med 19. in 22. majem, ker bo zborovanje karizmatikov. Obljublja versko prenovitev, darove duhovnih globin, izmenjavo darov Duha, prebujanje spečih sil pri širjenju božjega kraljestva... Precej knjig sem prebral o gibanju za prenovo v Sv. Duhu in zanimale so me kontroverzije po časopisju. Pa je bilo še nekaj drugega. Kakih 2000 km iz Kalkute na jug leži v bolnišnici mlad študent Jakob, v mestu Vellore. Zanj sem dobil preko urednika Boleta in misijonarja Česnika iz Metzja v Franciji lepo vsoto. Moram ga videti. Oba bova vesela. Tista slovita protestantska bolnišnica je samo 250 kilometrov iz Bangalorja.

Madras, Selem, Koimbalore je bil za menoj in po šestih urah cijačenja z ozkotirko, sem se spet počutil „kot kralj na planini visoki“ – 2500 metrov nad morjem, sredi čajnih nasadov, srebrnih evkaliptov, temnozagorelih tamilskih obrazov in belih vasi, ki so v tisoče raztresene po planotah, a zaradi čistega planinskega zraka tako blizu, da bi se jih skoraj s prsti dotaknil.

V mestu Katagiri potrebujejo mašnika. Frančiškanske sestre so zaprosile Brata Alvareza za pomoč. Tukaj na jezuitski farmi je polno duhovnikov iz Mangalorja, Bangalorja in iz Kerale, a vsi so v duhovnih vajah, razen mene. Vsako jutro darujem mašo za 30 sester in drugo okrog poldne za mlajše sestre, ki se pripravljajo za katehezo. To so dnevi in trenutki, osvetljeni z vero, prečinjeni po Duhu, odprti za prejem moči, ki jih potrošniški svet ne pozna. Ne vem, kdo je več prejel pri tej izmenjavi dvanajstih dni. Tu je pravi obraz verujoče Cerkve v Indiji, ki je pripravljena prinesiti Kristusov ogenj velikemu Mahabharatu...

Bangalore – indijski Rim. čudovito mesto – v primeri s Kalkuto – kakor bi ga iz „škatljice potegnil.“ – Prebivalci prestolice Karnataka, nekdanje znane dežele misijonskih krajev – so ponosni ljudje in ponosni na svoje mesto. Krščanske cerkve najdeš na vsaki večji ulici, osnovne, visoke šole, samostani so posejani na gosto. Tam sem, čakajoč na rezervirani sedež za vlak v Vellove, izgubil dan in prišel na karizmatično konvencijo za zamudo. Prejšnji dan je bil sklep vseindijskega shoda laikov – karizmatičnega prenovitvenega gibanja. Ujel sem vendar veliko mašo, kjer je somaševalo 9 škofov, katerih eden je prebral papeža Janeza Pavla II nagovor, pozdrav in blagoslov. Med vsemi tisoči udele-

P. Cukale v razgovoru z Materjo Terezijo pri obdaritvi ubogih. Na fotografijo je napisal: „Ona govori, jaz poslušam“.

žencev pa me je osupnilo dejstvo, da so bili prisotni po večini intelektualci, katoličani srednjih slojev in boljših položajev. Med manj privilegirano množico, v srca ubožnih se to navdušenje še ni razširilo! To me je zelo motilo. Govorila je tudi prepričevalno besedo evangelija Mati ubogih – Terezija. Ko se vrnem v Kalkuto, se moram z njo pogovoriti. Pričakujem njene ocene o karizmatikih.

Prišel sem na konvencijo 400 duhovnikov z nekaterimi pridržki. Ali ni vsa Cerkev in vsakteri, ki se odpre Bogu, karizmatik? Po apostolu Pavlu so darovi svetega Duha na razpolago vsem, dani na različen način in po meri predanosti božjemu Duhu.

Krst je eden, kot je Kristus samo eden – ali bo treba spet nagniti glavo za krst v sv. Duhu? Videl sem doma grupo protest. karizmatikov, dvignjenih rok kot v ekstazi, ko so bučno ploskali in plesali. Kako naj sprejemem polaganje rok z vzkliki za ozdravljenje in podobno.

Bil sem priča pri karizmatični molitvi, pri Evharistiji, pri petju. Bilo je vse prepojeno s tiho, včasih glasno molitvijo, zakramentalno orijentirano, presunljivimi prošnjami in predvsem hvalnicami. Kadar me je prošnja zajela, ko se je pesem vere dotaknila moje duše, ko sem odpuščal in molil za odpuščanje, ko je škof povzdignil hostijo in zapel z nami „skrivnost vere“, sem ugotovil, da Kristus res živi, da stoji med nami, da pošilja svetega Duha, tistim, ki zanj prosijo. Ta prenovitev v Duhu, ki vibrira danes v Cerkvi in zajema množice, je čudovita, čeprav ne edini gradbeni element pri gradnji Cerkve. Zaključujem : Kristus je Gospod. Hvalite Gospoda!

Vladimir Kos

RAZBITO ZLATO.

Na reki ležijo črepinje svetlobe,
oranžno razlito zlato.
Moj vrč hrepenenj je zadel ob robove,
ko šel sem zajemat nebo.

In zdaj se pokrajina s sivim obrazom
nad drobci narahlo smehlja,
in ptice se spuščajo v nizko planjavo,
da vidijo konec srca.

A naše srce je kot vrč, ki ni snoven;
le to, kar je v njem, se zdrobi.
Spet šel bom zajemat, kjer v bistro vodó se
nebesna modrina iskri.

Bom pazil na rob, ki je stvarnost železa,
skrbno bom do mere zajel.
Da znova bo v srcu spomin na nebesa,
kjer svet je do vekomaj cel.

Misijonarji na terenu in misijonarji-sodelavci zaledja se neprestano srečujemo z razočaranji nad tem, kar bi hoteli storiti, in tem, kar z božjo pomočjo komaj dosežemo. Karkoli je temu vzrok, eno lahko zmeraj dodamo: pogled v nebesa, kjer srce najde Božjega Misijonarja in novo moč in novo veselje – in se zmeraj lahko uči iz izkustva, kaj je v Bogu zakoreninjena in tiho rastoča krščanska modrost.

JETNIKE - BEGUNCE SEM OBISKALA

S. FRANČIŠKA NOVAK OSU, Tajska

Ves svet govori, piše, toži o beguncih. Dasi jih je mnogo na različnih krajih zlasti Tretjega Sveta, so kampučijski begunci skoro vedno prvi v mislih. Tajska meji na Kampučo za dobrih 800 km. Begunski problemi so zanje morda bolj pereči kot za katerokoli drugo deželo na svetu. Težki politični, ekonomski, socialni obrambni problemi so to, v katere se tu ni spuščati. A kot kristjane in misijonarje nas trpljenje deset tisočev, morda tudi sto tisočev begunskih bratov in sestra ne more pustiti indiferentne. Že lani oktobra so katoličani na Tajskem, pod vodstvom svojih škofov, na razne načine hiteli na pomoč. Organizirali so „Catholic Relief Service.“ Tudi uršulinske sestre, ki so le mogle, so se rade odzvale. Iz prestolice Bangkoka do meje je samo nad 300 km, od tu iz Chiangmai-a pa skoro 1000!

Na koncu deževne dobe lani oktobra je bilo stanje na meji kaotično. Trupe sestradanih, onemoglih, ranjenih bolnih beguncev so prihajale čez mejo na blatne ravnine, še nedavno poplavljene od monsunskega dežja. Naša sestra Robert, Američanka, ker se že več let posveča le socialnemu delu med ubogimi, je brez odlašanja prosila in dobila dovoljenje, da gre reševat, delit tolažbo, zdravila, najosnovnejše utehe. Nekatero naše tajske sestre so šle z njo in seveda tudi sestre drugih kongregacij; bolničarke, zdravniki, socialni delavci. Gorja je bilo brez meja...

Potem so priskočile mednarodne organizacije na pomoč: Z.N., Rdeči Križ, krščanske mednarodne organizacije. Iz bambusovih debel in listja so zgradili na tisoče kolib, preskrbeli prehrano, vodo, zdravila, bolniške prostore in kuhinje. V suhi dobi, ki traja 6 mesecev, je življenje v taboriščih postalo manj nezno, bolje urejeno, in velikanski prostor obdan z dvojno mejo bodeče žice.

Sestra Robert, ki ima na svoji postojanki v Chombung vedno čez glavo dela, se je vrnila, a po nekaj mesecih je hotela brezdomce spet obiskati. Ko sva se po Veliki noči srečali na duhovnih vajah tu v Chien-gmai-u, sem ji povedala, kako rada bi šla z njo. Obljubila mi je, dasi je zdaj dostop v taborišča zaprt in zastražen.

23. aprila zgodaj zjutraj sva se odpeljali v nabito polnem vlaku proti meji Aranya-prathet. Po več kot 4 urah sva izstopili na mali postaji ne daleč od taborišča Sae Kaeo. Vstop je zastražen in tudi sr. Robert to pot ni imela ne karte ne dovoljenja za obisk. Na prašni vroči poti naju prehitel je jeep. Angleško govoreči prijazen voznik se ustavi in vpraša, kam greva. V taborišče! Tedaj lahko prisedeva. Kako sva mu bili hvaležni! Predstavil se je kot glavni komandant taborišča! Res, sreča nama je bila mila in smo šli mimo vojakov na straži z globokim poklonom od vsakega. Nič zato, da so bili pokloni za voznika in ne za prašni sestri potnici. Poveljnik naju je odložil in s sestro Robert sva šli naravnost do dolge znane ji kolibe-bolnice, kjer je pred meseci stregla nesrečnežem. Nekatera dekleta so jo takoj prepoznala, se ji približala, jo objela brez

besed ali pa z nama nerazumljivo govorico skušala izraziti svoje veselje, da spet srečajo sestro, ki jim je pomagala v največji stiski in jim morda rešila življenje. In sr. Robert je kar drhtela od presenečenja, da so te deklice, pred meseci polne ran in čirov, zapisane gotovi smrti, le ozdravele in se razcvetele v tej bedi, da, to zmore mladost! Sama sem nerodno stala ob strani in se čudila, kaj premore nesebična ljubezen najbolj potrebnim. Sestra jo je delila v polni meri sredi velikega trpljenja, zdaj jo sprejema in srce se ji širi ob dokazih hvaležnosti, ki v svoji iskrenosti daleč presega jo kratke stike, ki jih je imela s temi ljudmi.

Sestra Robert je morala nazaj v Bangkok še isto popoldne, a najprej je hotela obiskati nekaj družin, s katerimi je imela posebne stike in zlasti družino Marije Imakulate. Ni je bilo lahko najti v dolgih vrstah enakih kolib, polnih zagorenih obrazov otrok in odraslih. Sonce je pripekalo, prah se je dvigal pod nogami, vendar sva končno po dolgem iskanju našli kolibo Marije Imakulate. Mati, preprosta kampučijska kmetica, je bila na porodu, ko se je privlekla čez mejo z možem in malim sinom. Večjega je izgubila Bog ve kje... Nepopisna revščina, nič niso imeli razen nekaj cunj na sebi in v malhi. Kampučijska žena je rodila punčko 8. decembra '79. Sr. Robert je pomagala, kolikor je mogla, ni bilo zibelke, ne plenice, položili so dete v prazno škatljo za čevlje, ki je bila na razpolago. Saj itak ne bo živela! Mati je bila bolna, otrok bo

Begunska mati s štirimi otročiči pred svojo kolibo. V ozadju socialna delavka.
(Fotografirala s. Novak.)

S. Frančiška Novak OSU v taborišču kampučijskih beguncev z otročiči, aprila 1980

gotovo kmalu izdihnili. Sr. Robert je pobarala bolničarke, če je upanje, da otrok preživi. Ni ga, je bil odgovor. Tako se je Sr. Robert odločila, da bo punčko s krstom poslala naravnost v nebesa. „Marija Imakulata, krstim te, v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha...“

In tu je bila Marija Imakulata, zdaj že skoro 7 mesecev stara, ne več v škatlji za čevlje, marveč v neke vrste viseči zibelki iz cunje, z vrvjo privezani na koncih ob bambusove stene nad trstenim ležiščem staršev in bratca. Mati je bila presrečna, ko je spet videla dobro sestro, brez besed, ki bi jih itak ne razumele. Oče, izredno velik in močan kmet, zdaj brezdelen begunec, se je prijazno smehljal, ko je čepel na nizkem ležišču. Bratec se je mene oklenil za krilo, ko je sr. Robert vzela punčko iz zibelke in jo pristržno objela in poljubila. Segla sem po svetinjico Brezmadežne in sva jo pripeli otroku na prsa. Družina je budistična, o krščanstvu verjetno nič ne ve, vendar so vsi s spoštovanjem gledali svetinjico. Kmalu je bila ozka koliba prepolna radovednežev, otrok in odraslih, ki so prišli pogledat, kaj se godi. Morali smo ven, v zatohlem prostoru v tej vročini ni bilo mogoče vzdržati. Razveselili sva otroke s slaščicami, pa tudi z navadno, tako potrebno jim hrano in starše s koristnimi predmeti. vse je bilo dar slovenskih misijonskih dobrotnikov. Bog jim povrni v imenu teh največjih revežev!

Sestra Robert se je v naglici poslovila, da ji ne uide vlak v Bang-

kok. Jaz pa sem mogla ostati še dan, da vidim begunsko življenje malo bolj od blizu.

Taborišče Sae Koeo je zatočišče, nemalo podobno ogromni ječi, za kakih 30.000 kampučijskih beguncev. Prav blizu meje je največje taborišče Kao-I-Dang s 130.000 begunci!! Žal ga nisem mogla obiskati. Tam je dostop še bolj težaven, ker je tako blizu nevarne meje in država ga hoče zapreti in razdeliti begunce v manjša taborišča, ki jih je kakih 10. Mnogo se govori tudi o tem, da bi begunce vrnili, če bi šli prostovoljno, a vendar v strahotno tveganje.

V Sae Kaeo zdaj živi nad 30.000 kmetov iz Kampuče v tisočih nizkih barakah iz bambusa in listja. V suhi dobi že gre, kako bo pod monsumskim dežjem, ko bo vse v blatu in poplavljeno in strehe ne bodo več nobena zaščita? V vsaki dolgi kolibi je 10 odmerjenih prostorov za 10 družin, 2 x 3 metra za vsako družino. Nizke pregraje jih ločijo. V ozadju je mal dvignjen pograd iz bambusa, ki služi za edino posteljo, mizo, omaro, vse pohištvo. Ob nizkem vhodu, brez vrat, je malo ločeno tajsko ognjišče, kjer begunska družina kuha riž in karkoli dobe z njim za dva obeda na dan. Prostor med vrstami kolib je zelo ozek, zaprašen, vendar sem tu in tam videla rasti bučo ali kako drugo zelenjavo za priboljšek. Voda je v suhi dobi stogo odmerjena, riž tudi, vendar iznajdljive gospodinje, vsaj nekatere, zmorejo več, kot je mogoče.

Brezdelje je zdaj največja šiba v taborišču. Bolezni so se malo poglele, tudi malarija in driska, rane so se pozdravile ob skrbi dobrih zdravnikov in bolničark. Bolnica je še sila preprosta bambusova stavba, pa vendar nudi uspešno pomoč. „Catholic relief Service“ oskrbuje bolniško kuhinjo. A kako zaposliti deset tisoče odraslih, zlasti moških, in kako preskrbeti vzgojo za mladino? Videla sem veliko hvale vrednih podvigov. Namesto brezupne sirotišnice, kjer so otroci brez staršev umirali pred meseci, so zdaj preselili sirotišnico v bolj udobne barake, ki jih taborišče premore na svojem skrajnem koncu. Tam skoro 300 sirot živi v družinskem okolju. Dobrovoljni begunski oče ali mati, ali oba, skrbita za kakih 8 otrok in jim skušata nadomestiti starše. Prijazna mlada socialna delavka iz Bangkoka mi je vse to razkazovala. Videla sem družine, kjer so samo fantje; dva večja, tudi siroti, skrbita za manjše, za hrano, delo in zabavo. Tam na pregradi je bila celo stara kitara in piščali. „Za sirote skušamo čim boljše poskrbeti“, je pojasnila moja vodnica, „saj so itak izgubili vse...“ Pa so v resnici vse družine prizadete. Vsaka družina šteje člane, ki jih je izgubila pred begom, v bojih, med begom... Baraka, kjer je urad za poizvedovanje po izgubljenih, je vedno oblegana.

Za vse begunske otroke je treba vzgoje in šol. Pode se po prašnih cestah taborišča, ko bi se morali učiti v šoli. Mnogi so gotovo bolehní, podhranjeni, v prašne cunje oblečeni, pa vendar črne oči zagore in temna lica drže na smeh, ko se jim približaš. Prijeli so me za roke, mnogi v Adamovi obleki, in me vlekli do svoje barake. Pogovor je nemogoč, ker je kampučijski jezik precej različen od tajskega. Samo nekaj besed je podobnih, pa zaradi tonov se še tam lahko zatakneš. Tako je treba kampučijskih tolmačev in učiteljev, če naj šolsko delo uspe. In uspehov z dobro voljo ne manjka. Bila sem pri angleški uri, videla sem, kako

poučujejo domače obrti, šivanje in krojaštvo. Zelo prijazna japonska sestra sv. Jožefa je deklice učila ročno delo, res ne vem, kako, brez znanja kampuščine, tudi brez angleščine in s prav malo francoščine. Kaj vse premore Kristusova ljubezen, ki privabi ljudi iz najbolj oddaljenih krajev!

Tam ob robu, na skrajnem koncu taborišča je pa prostorna „dvorana“ iz bambusa, posvečena Budi, njegovemu nauku in njegovim menihom. Polna je bila zlasti starejših ljudi, ki so čepeli na tleh in poslušali meniha. Prijazen fant me je po francosko povabil notri. Naj grem obiskat še budistične sestre, v belo oblečene z obritimi glavami. Bil je čas za kosilo, ne bi se mogla odzvati, tudi če bi imela časa na razpolago. Še na drugo stran dvorane sem pogledala in tam je stal sredi čepečih mladih fantov velik mlad *bel* budistični menih z zardelimi lici. Takoj se mi je približal, da in mi razložil, da je prišel sem iz Avstralije in si nadel žolto haljo, da najde mir srca! Poučuje fante, kako narediti piščali iz bambusovih cevi, in potem jih bo učil igrati. Kampučijski fantje tako ljubijo glasbo! Poslovila sem se z iskrenim „God bleuss you“ in res Bog ga blagoslovi in razsvetli s svojo milostjo!

Prenočila sem pri francoskih usmiljenkah, ki so prišle iz Pariza v skupinah, vsaka za tri mesece, da pomagajo beguncem. One so pač za to izvrstno pripravljene in opremljene. Vendar težav ne manjka: soparna vročina, bolezn, mrčes in . . . tatovi! Ponoči ne morejo ostati v taborišču, razen tiste, ki so v nočni službi. Tako so najele hišice v bližini. Najemnina ni tako draga, a varnosti ni. Tatovi so jih ponoči dvakrat obiskali in jim ukradli kovčke in denar. Tako smo spale pri zaprtih oknih v tropični noči, a na tleh ni bilo prevroče. Tatovi niso prišli iz taborišča, marveč so to precej podli tatovi iz bližnje vasi, ki mislijo, da imajo bele sestre preveč denarja in dobrin.

Hudo in tesno mi je bilo pri srcu, ko sem se naslednji dan morala posloviti od taborišča in beguncev. S prenekaterimi sem že sklenila vezi, ki jih nočem pretrgati: z družino Marije Imakulate, z družino kampučijske žene, ki je znala tajsko in je tarnala za izgubljenim sinom, s sirotami na sirotišnici, z deklet, ki jih je sestra pozdravila bolj z ljubeznijo kot z zdravili, z delavci v krščanskih organizacijah.

Nad vrati ene teh krščanskih dobrodelnih barak je bil tale napis v angleščini:

Mir bodi na svetu in ta mir naj se začne z menoj!

Mir bodi na svetu, kot ga je hotel Bog, naš Oče.

Vsi smo bratje; naj hodim z brati v polni ubranosti.

Porabi vsak trenutek in živi vsak trenutek v miru večnosti. . .

Mi, ki smo bili po večini tudi begunci, imejmo razumevanje za begunce azijskih narodov, molimo zanje in pomagajmo jim preko naših misijonarjev!

ZLATA IN SREBRNA MAŠA

Piše s. FRANČIŠKA NOVAK O.S.U., Tajska

Chiengmai-ska katoliška cerkev je od svojega začetka pred 50 leti posvečena Presvetemu Srcu Jezusovemu. Žegnanje praznujemo v nedeljo in hkrati praznik presv. Rešnjega Telesa s procesijo. Letos je bilo žegnanje posebno slovesno, ne samo v pripravo na zlati jubilej misijona, ampak ker smo praznovali zlati jubilej mašniškega posvečenja našega nekdanjega francoskega misijonskega škofa Msgr. Lucian-a Lacoste-a in srebrni jubilej mašniškega posvečenja slovenskega misijonarja g. Mirkota Tružnjaka.

Bila je to pristrčno lepa slovesnost za vso škofijo, zlasti pa za misijona obeh slavljencev in za našo stolno župnijo. Bila pa je zaznamovana s križem. Že v petek zvečer je iz nizkega stojala padla prednica domačih Sester Presvetega Srca, Sr. Prapai. Približno moje starosti (sredi 60-ih), pa izredno blaga in zmožna, je trpela od krvnega pritiska, ne da bi se tega dobro zavedala. Hotela je okrasiti baldahin za Najsvetejše in stopila na lestev. Znaša se je na tleh s strahotno bolečino v glavi. Žila ji je počila! V bolnici so jo operirali, a ostala je brez zavesti do smrti naslednji četrtek zvečer.

V soboto 14. junija je skoro ves dan močno lilo. Saj je dež po taki suši dobrodošel, a na dan priprave na tako velik praznik z altarji na prostem bi bilo lepo vreme bolj prijetno!

15. junija je bilo slavje pri lepem vremenu nad vse slovesno. Pri sv. maši ob devetih je bilo 6 škofov navzočih in gotovo 60 duhovnikov, večina misijonarjev, iz Bangkoka in drugih škofij. Glavni celebrant je bil seveda dobri zlatomašnik sam, na njegovi desni novi predstojnik Bétharram-skih misijonarjev in na levi g. Mirko. Slavnostni govor je imel naš sedanji tajski škof. Povzel je temo Dobrega Pastirja po današnjem evangeliju. Oba jubilaranta sta duhovnika po Srcu Jezusa Kristusa, 50 let, 25 let, v nesebični službi Gospodovih ovac in jagnet na misijonskem polju in na gorah, v težkih razmerah, daleč od vseh prijetnosti tega sveta, daleč od domovine, v zvestobi in popolni vdanosti. Kako smo lahko tajski kristjani ponosni nanju in hvaležni! Naj se širi med nami božje kraljestvo po duhovnikih kot sta jubilaranta, naj se množe poklici! Z velikimi belimi črkami je bilo napisano nad oltarjem: DUHOVNIK VEKOMAJ!

Krasno petje, tudi latinsko in gregorijansko, je spremljalo sv. mašo in pri darovanju in spremenjenju ritmično potresanje cvetja malih deklic v tajskih narodnih nošah. Obhajilo je dolgo trajalo, dasi so ga delili štirje škofje.

Po maši je kar tam pred oltarjem sledil pozdrav. Tajski škof je prebral poslanico sv. Ožeta in podelil njegov apostolski blagoslov. Naša učenka je s tajskim cvetjem in girnaldami pozdravila slavljenca, nato predsednik župnega sveta, sledili so darovi. . .

Zlatomašnik škof Lacoste (v sredini) in srebrnomašnik, naš Mirko Tružnjak (desno) pri slovesni maši v čiangmajski katedrali.

Nato je g. župnik dal mikrofona v roke zlatomašniku. Mirno, svečano, krepko je odmevala njegova lepa tajščina. Posvečen je bil pred 50 leti v Karmelski cerkvi v BETLEHEMU! 22 let je nato preživel kot misijonar na južnem Kitajskem, kjer je bil posvečen v škofa l. 1949. Kmalu nato so se morali vsi misijonarji nasilno umakniti iz Kitajske, a odprl se jim je nov delokrog na severni Tajski v Chiangmai-u in posebno med gorskimi plemeni. Ko je Tajska dobila svojo hierarhijo, je msgr. Lacoste postal prvi chiengmajski škof. Zgradil je lepo stolnico Presv. Srca, ki bo ohranila njegov spomin, zlasti pa še njegovo misijonsko prizadevanje. Nobena pot se mu ni zdela predolga, nobena gora previsoka. . . Ko je l. 1975 izrekel svoj „Nunc dimittis“, in izročil škofijo v roke tajskemu škofu, se je vrnil na eno najbolj revnih in preizkušenih misijonskih postojank v Viangpapao, kjer je zgradil novo misijonsko cerkev in je bila lani decembra posvetitev. Sila preprost in delaven v svojem življenju, je pri 75-letih še krepak in svež misijonar.

Vsaj nekaj besed naj še g. Mirko doda, ga je nagovoril g. župnik.

G. Mirko je najprej skromno omenil, da je tudi on prišel na zlatomašniško slavje svojega dobrega nekdanjega škofa, skupaj z njemu izročeni gorskimi ljudmi. Njegov srebrni jubilej mašništva je šel neopazno mimo že lani, vendar se zahvaljuje za molitve, pozornost, darove, njemu namenjene. Današnji krasni praznik pa nas predvsem spominja, naj mislimo na duhovniške, domače in misijonske poklice, molimo in se žrtvujemo zanje. Naraščaja ni zadosti za ogromne potrebe Cerkve na Tajskem in povsod po svetu.

Potem smo zapeli pred Najsvetejšim po latinsko Te Deum in razvila se je lepa evharistična procesija na cesto in okrog cerkve. Vse je bilo oprano od močnega dežja in zdaj razsvetljeno od tropičnega sonca. Cvetje je opojno dehtelo z altarjev, evharistične pesmi so odmevale ob godbi Montfortskih fantov. G. škof zlatomašnik je nosil Najsvetejše, z njim sta hodila g. Mirko in betherramski predstojnik.

Po zadnjem blagoslovu in zadnji pesmi, smo se zbrali za agape v novo zgrajeni prostorni župnijski dvorani, ki je bila pa premajhna za to priliko.

Popoldne, ko smo že vsi odšli, se je spet vlila ploha, tako so pač monsunske muhe!

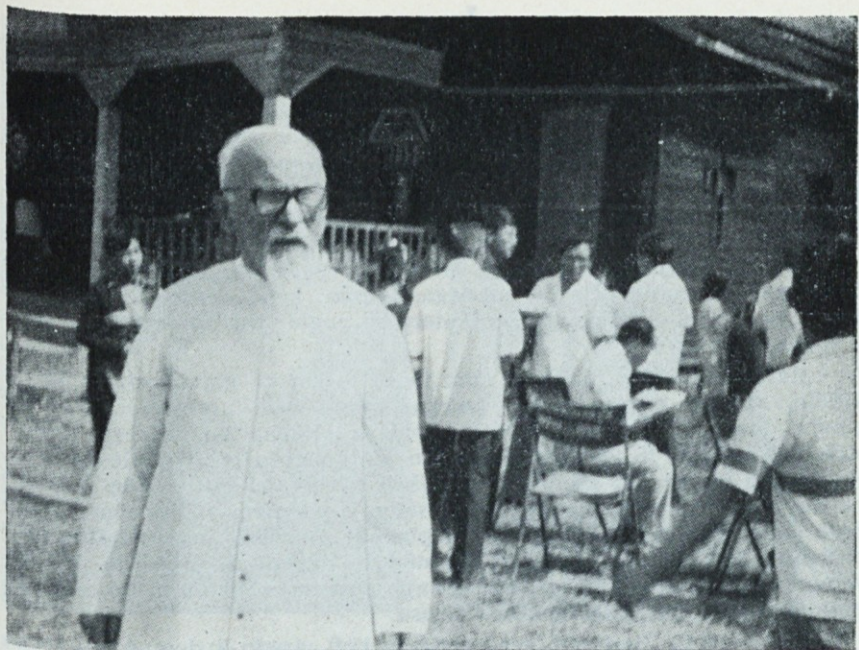
In Sestra prednica Prapai? Že med slavnostnim obedom se je širila vest, da je prenehala dihati. Pa so ji dali cev s kisikom in je zdržala še skoro za teden. Ko se je oglasil mrtvaški zvon v četrtek zgodaj zjutraj, smo vsi mislili, da se je sestra poslovila. Pa je bil to mož približno iste starosti, ki je umrl za rakom ponoči. Še isti večer je pa sr. Papai mirno, nezavestno izdihnila v protestantski bolnici. Takoj so pripeljali njeno truplo v župno dvorano. Sledila je sv. maša in molitve pozno v noč. Tako tudi naslednji dan, posebno zvečer. V soboto zjutraj, po zelo svečani sv. maši, kjer je bil glavni mašnik in govornik spet g. škof, niso truplo nesli na bližnje katoliško pokopališče, marveč so krsto naložili v avto, sestre so se stisnile na klopeh ob krsti in odpeljali so se v 750 km oddaljeni Bangkok. Tam je centralna hiša teh škofijskih sester; hotele so, da njihova draga sestra počiva na domačem pokopališču.

Eno se je zelo močno izrazilo ob tej priliki. Kako močna in klena je že tajska Cerkev, kako spoštovana, cenjena in to vkljub svojim malim številom. Draga domača sestra Papai se je prekmalu poslovila, po našem štetju. Njena kongregacija šteje nad 500 članic, med njimi mnogo mladih. Jo bodo že znale nadomestiti in sestra bo iz nebes prosila za nas.

Pred tedni se je v zgodnjih jutranjih urah ustrelil na svojem domu ne daleč od našega zavoda 53-letni zmožni in cenjeni guverner velike Chiangmai-ske province. Vsi smo bili presenečeni. Pustil je pismo, kjer razloži, da se čuti nesposobnega za vodstvo province. Težave so se nagrmadile... ne more jim več biti kos, tako poseže po tem nespametnem sredstvu, da konča življenje, bo pa v prihodnjem življenju našel več harmonije... Tudi zanj smo šli katoličani s škofom molit in pet naše pesmi in ga priporočili božjemu usmiljenju.

Vendar, kakšna razlika med življenjem, smrtjo, pogrebom tajske prednice. Oba sta bila na vodilnih mestih. A kako drugače je sestra živela in se borila s težavami! Črpala je pač moč v božjem Srcu, bila tiha, skromna, pa močna in uspešna. Izčrpala se je v svojem poklicu in vse položila Bogu v roke. Da bi jo znali posnemati vsak v svojem poklicu. Naj prosí za nas!

Nova slavnost se obeta, ker smo v letu Zlatega jubileja Chiangmai-skega katoliškega misijona. Praznik bo 23. novembra, po koncu deževne dobe, prav ob polni luni, ko vsa Tajska, s sosednimi deželami, če jim je to še dovoljeno, praznuje praznik LUČI in vode: Loy Krathong. Pa o tem več za konec leta 1980.

Zlatomašnik mons. Iacoste na dan posvetitve cerkve, ki jo je zgradil v Vang-papao lani decembra — Spodaj: Narodni plesi po posvetitvi cerkve.

ZOBOZDRAVNIŠTVO V ETIOPIJI

S. dr. JANJA ŽUŽEK, ETIOPIJA

Pred kakimi osmimi leti je prišla v Etiopijo upokojena angleška zobozdravnica protestantske vere in je začela z osnovnim zobozdravniškim tečajem. Hodi za 6 tednov v misijskone bolnice na deželi in tam poučuje bolničarje pet osnovnih znanj zobozdravniške prakse: Kako se da dobro injekcija za ohromitev zobnega živca; kako se pravilno izruje zob; kako se zobje očistijo zobnega kamna; kako skrbeti za higijeno ust in za ohranitev zdravih zob; katera so poglavitna zdravila, potrebna v zobozdravništvu.

Marca meseca je prišla k nam in se je kar za glavo prijela, ko je videla, kakšne grozne zobne bolezni imajo naši prebivalci. Njihova glavna hrana je kruh, ki ga spečejo iz stržena bananinega stebela; stržen je iz vode in karbohidratov. To pa povzroča propadanje zobovja. Po starem običaju bi si morali tukajšnji prebivalci čistiti zobe s tanko vejico, a večina za to ne skrbi, in sicer v glavnem radi pomanjkanja čiste vode, s katero bi usta potem izplaknili. Obenem imajo zmotno prepričanje, da služi vsaka zobna škrbina še naprej za žvečenje. Vsi pa vemo, da pokvarjeni zobje povzročajo abscese v ustih in so nevarni tudi za zdravje drugih organov v telesu.

Če tukajšnje ljudi zob res neznosno boli, gredo k domačemu zobozdravniku, ki zob izpuli s kakršnimi koli kleščami, brez vsake injekcije, čemur navadno sledi zastrupljenje krvi in vnetje v ustih.

Ker sva obe zdravnici v bolnici zelo zaposleni z različnimi notranjimi, kirurškimi in ženskimi boleznimi, nama manjka časa, da bi še zobe pulile, čeprav to v najnujnejših primerih tudi storiva. Če se bodo naši bolničarji res česa naučili, bo to v veliko pomoč prebivalstvu.

Ko so ljudje zvedeli, da bo zdravnica zastoj in celo brez bolečin ruvala zobe, jih je prišlo toliko, da smo jih morali mnogo odpustiti. Mnogi so imeli več kot deset ali celo dvajset korenin vnetih. Mnogi niso mogli verjeti, da zdravnica res ruje brez bolečin, pa so skozi okno opazovali, bo li bolnik, ki je bil na vrsti, kaj zakričal. Kljub temu, da ni bilo kričanja, so vendar mnogi izgubili pogum in izginili v hosto, ko bi prišli na vrsto. Nekateri so prišli dvakrat, trikrat pogledat, kako to gre, šele potem so se odločili, da sedejo na zobozdravniški stol.

Zdravnica je mnogo otrok „polepšala“ ker jim je izpulila odvišne zobe. Te napake je pri nas precej. Pri nekaterih so te napake prirodne, pri drugih pa povzročene. Kajti ljudje imajo navado, da šestmesečnim otrokom izpulijo prve zobe, ali pa pozneje kdaj, kadar imajo kake prebavne težave. Pravijo, da črv bolezni živi pod zobmi. Seveda, potem se čeljustna kost ne razvije dovolj in novi zobje nimajo pravega mesta in zrastejo nepravilno.

Na koncu tečaja je vsak od petih bolničarjev, ki so se tega pouka redno udeleževali, prejel celotni zobozdravniški instrumental; vsa orodja

Slika levo kaže angleško zobozdravnico, kako enemu od bolničarjev razlaga sistematičen pregled zobovja. — Slika desno: Bolezen, ki razje obraz in ga za trajno poškoduje, mogoče ga je popraviti samo z dolgotrajnimi plastičnimi operacijami. To bolezen dobe navadno podhranjeni otroci ali pa po ošpicah, ki so v Afriki zelo huda bolezen, ne tako mila kot v Evropi." Tako razlaga to sliko dr. Janja, ki pristavlja: „To deklico smo poslali na Holandsko za plastične operacije in sedaj ima spet (plastičen) nos in ustnice.“

so imela gravirane začetne črke bolničarja. Dokler bolničar, ki je obiskoval ta tečaj, dela v naši bolnici, se mu izroči le tisto od instrumentov, kar potrebuje za odpravljanje zobnega kamna; v prostem času more tako čistiti zobe sovaščanov. Ko pa je bolničar premeščen ali če začne delati samostojno, dobi celotni instrumental, da ga vzame seboj in je njegova last. V aprilu smo postavili enega teh bolničarjev kot vodjo ene naših zunanjih ambulant, kjer bo stalno na razpolago bolnikom za pomoč v vseh mogočih boleznih, dvakrat tedensko pa bo imel tudi zobno ambulanto.

Tudi v naši bolnici smo zdaj uredili zasilni prostor kot zobozdravniško kliniko, ki bo odprta vsak dan in bo v njej na delu eden teh bolničarjev, kajpada s celotnim instrumentalom. Zobozdravnica bo prišla od časa do časa pogledat, kako ti mladi „zobozdravniki“ delajo. Žena je 69 let stara, a zelo energična.

Naši bolničarji, ki so napravili ta tečaj, so tega zelo veseli, tudi zato, ker bodo mogli pomagati svojim ljudem tako, kot treba.

Jetnicam prinašam Kristusa

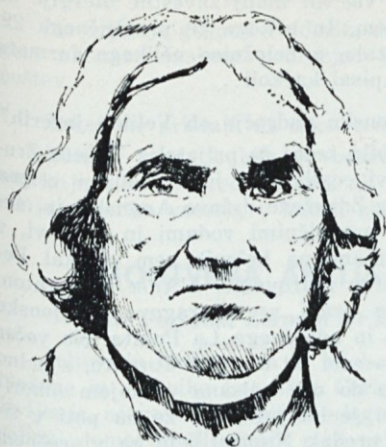
Poroča s. ANICA MIKLAVČIČ, Taiwan

„Bil sem v ječi in ste me obiskali. . . Pridite, blagoslovljeni mojega Očeta!“ Tako bo Jezus rekel tistim, ki bodo stali na desni strani, ko bo sodil žive in mrtve. Med temi bodo pač tudi misijonarji in misijonarke in upam, da bom stala tudi jaz, ki tu na Formozi zdaj že deset let obiskujem jetnice, jih tolažim, jim pomagam in skrbim zanje. Koliko sem jih spoznala v teh letih! Vedno jih je polno okrog mene v tistih dveh urah, ko je dovoljen obisk, in to v času kosila.

V ječi se te jetnice naučijo moliti, berejo sv. pismo, spoznavajo našo vero, pojejo Oče naš. Vsaka si želi kipec Matere božje, ki se sveti v temi, in križec. Vedno jih je v ječi okrog 300, ki so obsojene povečini radi kakih denarnih zadev. Na primer: Mož si je izposodil veliko vsoto denarja, pa ne more vrniti pravočasno, zato morata oba v ječo, tudi žena, za dve leti in več. . . Že deset let sejem božjo besedo med njimi, čeprav so vse poganke. Včasih se čudim čudovitemu delovanju božje milosti v teh dušah, ki se pokaže potem, ko so že izpuščene in doma. Pridejo me obiskat, me vabijo na dom, iščejo Cerkev. Ena od njih je potem doma z nabožnimi predmeti, ki jih je v ječi dobila od mene, napravila hišni oltarček in postavila jaslice. Druga, ki je bila izpuščena 23. decembra, je že naslednji dan prišla k nam h polnočnici in ostala z nami, češ da hoče moliti z nami in zahvaliti Boga za rešitev.

V začetku, ko smo dobile dovoljenje od vodstva jetnišnice, da jih smemo obiskovati, sem najprej mislila, da bi jih naučila japonščine, ki bi jim mogla služiti, ko se vrnejo v svet; kupila sem jim japonske učbenike in jih učila, saj so same izrazile to željo. A stvar se je kmalu spremenila. Ob obiskih je časa malo, in ko pozvoni zvonec, mora v tisti veliki dvorani vse utihniti in vsaka pohiteti k svojemu delu. Pa so mi rekly: Ker je tako malo časa, rajši vidimo, da nam govoriš o Bogu. . . In tako sem začela z mojim sedanjim apostolatom evangelizacije, sejanja božjega semena v te duše, v upanju, da kdaj obrodi svoj sad. V pomoč so mi kipci, križci, podobice, kar jim delim. Imam dobre duše v Trstu, od koder sem, ki mi vse to preskrbijo. Poleg tega pridobivam naklonjenost jetnic tudi s torbicami iz blaga, ki jih sama izdelujem in ki jetnicam zelo prav pridejo, da spravljajo vanje razne malenkosti, ki jih morajo imeti pri roki. Na stotine sem že napravila teh torbic; čas da to dobim ob večerih, saj podnevi ni časa. Blago dobim v dar, zlasti od trgovin, ki mi dajejo barvne vzorce raznega blaga. Poleg tega mi pošiljajo blago tudi naše sestre iz Hongkonga, ki so vesele, da morejo na ta način sodelovati pri apostolatu med jetnicami. Ko prihajam ob petkih na obisk, me že čakajo na vratih moje prijateljice-jetnice. Imena tistih, ki so se priporočile za te torbice, imam napisana in vse pridejo lepo počasi na vrsto. A prednost imajo tiste, ki se nauče moliti na pamet Oče naš. . .

Ko se vrnem domov, je moja torbica prazna, a srce je polno veselja. Hvala ti, Gospod, da sem misijonarka!

BARAGO NA OLTAR!

PISATELJ ALOJZ REBULA O BARAGU

Ob Baragovem življenjepisju „Duh Velikih jezer“.

(IZ „DRUŽINE“, 29. 1980)

Pred letošnjim Baragovim dnem, ki je bilo 13. julija v Metliki, je vicepostulator Baragovega svetniškega procesa dr. Vilko Fajdiga postavil nekaj vprašanj pisatelju Alojzu Rebuli, avtorju novega Baragovega življenjepisa, ki bo izšel kot redna knjiga v prihodnji mohorjevske zbirke pod naslovom DUH VELIKIH JEZER.

Kako je prišlo do tega, da ste se začeli ukvarjati z Baragom?

Na dovolj zanimiv način. V zadnjih dvajsetih letih sem si prebral precej hagiografij, med njimi — avtor je bil v tem primeru skoraj brezizjemno Francoz — prave literarne umetnine. Tako razvajan sem dobil v roke Jakličevega Baraga, ko je ob stoletnici misijonarjeve smrti 1968 izšel pri celjski Mohorjevi družbi. Preden sem knjigo začel brati, se spominjam, da me je obšlo: kaj, če bi se poskusil v novi literarni zvrsti ob tem slovenskem svetniškem kandidatu? Zaradi influence, ki me je za nekaj dni priklenila na posteljo, sem knjigo hitro prebral. Odložil sem jo razočaran. Takšnega puščobnega svetnika bom kar pri miru pustil, sem si rekel, žalosten, da mora Slovence zapostavljati tudi svetost. Seveda ni bil puščoben Baraga, ampak kvečjemu tudi grafično puščobni Jaklič, pisec brez literarnih kvalit, a — to lahko danes rečem s prepričanjem — vsekakor nadvse spodoben zgodovinar, do danes naš edini znanstveni Baragov življenjepisec. No, tokrat sem nad Baragom napravil križ. Pa se je zgodilo, da sem dobil iz kanadskega Toronta najprej pozdrav na kartici, potem pismo, potem vabilo, naj obiščem Baragovo deželo. Vabitelj: lazarist Tone Zrnec, takrat župnik pri slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Torontu, vicepostulator v Baragovi zadevi za Kanado, avtor strokovno imenitnega priročnika PO BARAGOVIM DEŽELI. Ob

vab:lu sem si pomišljaj, tudi zaradi neke več ali manj zavestne alergije do Amerike. Potem je družina rekla, naj grem. In nekega že pravljličnega 22. julija 1975 sem se v Ronkih vkrcal v letalo, z beležnico velikega formata v roki, čeprav brez vsake obveze, da bi napisal karkoli...

Ste si potem ogledali Baragovo misijonsko področje ob Velikih jezerih?

Že v jutru 24. julija sem se v avtomobilu tedaj že prijatelja Toneta Zrnca odpeljal izpred župnišča na Manningovi cesti proti jugozahodu v zelena prostranstva Baragove dežele. Iz Kanade v Združene države Amerike, iz motela v motel, v bleščečem vremenu, med prazničnimi vodami in gozdovi, v blaženi pozabi Evrope, z beležnico neprestano na kolenih sem obiskal Petoskey, Harbor Springs, Mackinac, Manistic, Marquette, L'Anse, Houghton, Kewenavski polotok, Sault St. Marie, se pravi vse Baragove misijonske postojanke razen že zabrisane Velike reke in odročnega La Pointa. Na večer 2. avgusta — po 2500 kilometrih vožnje — sem bil nazaj v Torontu, s polno beležnico. Tista pot je tako rekoč od ure do ure opisana v mojem ameriškem dnevniku OBLAKI MICHIGANA, ki je bil pred leti že na poti v tiskarno, a se je potem spet zatekel v moj predal. Napisal sem ga v srečnem dušku v prvih mesecih po vrnitvi.

Kako pa je bilo z Baragovim življenjepisom?

Tudi po vrnitvi ga prijatelju Zrnecu nisem izrecno obljubil. Nisem si bil na jasnem, ali ga bom napisal ali ne. Mislil pa sem nanj: prevzela me je veličina Baragove avanture na veličastni naravni pozornici Velikih jezer, praktično velikih sladkovodnih morij. Tako sem nekega večera v novembru 1976 sedel v kuhinjo in vrgel na papir prvo stran. A vse do počitnic 1977 sem Baraga pripeljal komaj do Metlike. Pero mi je vzletelo šele, ko sem stopil za njim v Ameriko, v juliju in avgustu na vrtu na štajerskem. Spomladi 1978 sem rokopis izročil prijatelju inž. Jožetu Strgarju, ki si je vzel k sreč tisto mojo knjigo...

Kaj ste na Baragovem liku posebej občudovali?

Njegovo človeškost, njegovo gentlemenstvo, njegovo uravnovešenost, njegovo navezanost na Slovenijo, njegovo politično inteligenco. Na krščanski ravni pa mislim, da človeka najbolj prevzame njegova brezprimerna vera. Pa tako rekoč pokoncilska naprednost njegovega misijonskega koncepta, v čemer je bil pionir, saj je, „poindijanjeni“ apostol, za pol stoletja prehitel na primer „poarabljenega“ Charlesa de Foucaulda ali „pokitajčenega“ Friderika Lebbeja.

Tu pa tam se sliši v zvezi z Baragom pomislek, zakaj je zapustil rodno Slovenijo v času, ko bi ga v svojem težkem narodno-kulturnem prebujanju tako potrebovala.

Baraga je bil pač na verski ravni prasila, kakor je bil na kulturni ravni prasila Prešeren: slovenski Liliput pa prasile ni mogel prenesti. Za izživetje Baragovega evangeljskega naboja je bilo treba razsežnosti Velikih jezer. No, pa tudi za slovensko narodno-kulturno prebujenje je Baraga napravil kaj, če pomislimo, da je njegova DUŠNA PAŠA med leti 1830 in 1905 izšla v skupni fantastični nakladi 112.666 izvodov. Slovenski narod se je učil brati iz nje. Vsaj v tolikšni meri kot iz vseh naših literarnih revij skupaj.

Kaj pa bi radi povedali odgovornim za njegovo beatifikacijo?

Na vrsti je gospod Friderik, da jim pove kaj s kakšnim vidnejšim posegom na medicinskem področju: psihološki čudeži namreč ne prihajajo v poštev.

Zakaj ste pristali, da tekst tiskajo v redni zbirki mohorjevsk?

Kolikor vem, je bila v vodstvu Mohorjeve družbe razprava o tem, ali naj knjiga izide v redni zbirki ali izredno. Jaz se v to nisem vmešaval. Bilo mi je nekoliko vseeno, v kateri zbirki bo izšla.

MOLITVENA AKCIJA ZA BARAGOVO ZADEVO

Rev. Fortunat Zorman OFM, Lement, ZDA (Iz „Ave Maria“.)

Želimo in molimo, da bi bil božji služabnik Friderik Baraga prištet med blažene in svetnike katoliške Cerkve. K temu nas nagiba njegovo svetniško življenje, njegove kreposti in njegova gorečnost za božje kraljestvo v njegovi rojstni domovini Sloveniji, med narodnimi skupinami naseljencev v področju njegovega obširnega misijona in med Indijanci Otavani in Očipvejci. Delo, ki ga je izvršil v svojem življenju, je ogromno. Njegovo književno delo je zelo obširno in v glavnem obsega dela v očipvejskem jeziku in v slovenščini. Očipvejsko angleško slovar, očipvejsko francoski slovar sta bila napisana (kakor tudi vsa druga njegova dela) v skromnih razmerah in v pomanjkanju. V Eagle Harborju je sedaj v cerkvi Holy Redeemer nad zakristijo majhen prostor, ki ga težko imenujemo soba. To je bila Baragova študijska soba. Tam je bral in pisal, razmišljal in premišljeval. Sestavil je očipvejsko slovnico, molitvenik, katekizem, napisal za Slovence knjigi „Nebeške rože“ in „Zlata jabolka“. Daleč proč od domovine je mislil na svoje rojake in v skrbi, da pod vplivom janzenizma ne bi opešala njihova vera, je pisal zanje in jih navajal h krščanskemu življenju. In vse knjige, ki jih je napisal, je moral sam dati v tisk in jih plačati. Ko je umrl, je bil brez slehernega denarja. Zadnje dolarje, ki jih je imel, je dal svojemu duhovniku, ki je bil v stiski.

V skromnih razmerah, v pomanjkanju, sredi ogromnega dušnopastirskega dela in med napornimi misijonskimi potovanji po gozdovih brez poti in po jezerih je našel čas za književno delo. Kako je bilo to mogoče? Ker je veliko molil. In prav v molitvi nam bi moral biti Baraga zgled. Danes ni časa za molitev, ker ni smisla za molitev, ker pozabljamo, da je v molitvi velika sila, ki je ne more nadomestiti prav nobena druga stvar na tem svetu. V svojem romanju skozi življenje ljujle nalatimo na razne težave in posamezni deli tega romanja so zelo težki. Takrat je človeku največja pomoč in tolažba molitev. Blagor tistemu, ki zna moliti in je navajen moliti! Molitev človeka notranje oblikuje; vpliva na njegovo mišljenje, na njegovo gledanje in presojanje sveta in raznih težkih dogodkov, mu daje moč in sposobnost, da pomaga sebi in drugim v težavah.

Pospešujemo delo za Baragovo zadevo, ker bi radi, da bi imeli Slovenci svojega vzornika in priprošnjika pri Bogu. Krščanstvo je med Slovenci že dolgo utrjeno, saj smo pred leti obhajali 1200-letnico krščanstva med Slo-

venči. Zdi se nam primerno in skoro naša dolžnost, da bi tudi Cerkev priznala, da je krščanstvo med nami obrodilo svoje sadove. Poznamo slovenske močje, ki so veliko žrtvovali za božje kraljestvo ne le med Slovenci, marveč tudi drugod po svetu. Nam ameriškim Slovencem je najbolj pri srcu škof Friderik Baraga, ker je kot misijonar na tujem še vedno deloval kot slovenski duhovnik s slovensko duhovnostjo, s silami in sposobnostmi, ki so skozi celo njegovo življenje zajemale moč iz bogatega zaklada, ki ga je zbiral od zgodnje mladosti pod vplivom materinske vzgoje. Duhovna sila, ki ga je oblikovala v mladih letih pod blagodejnim vplivom matere, se je znova vzbudila v njem z vso močjo v delu za preprosto slovensko ljudstvo v Šmartnem in Metliki. Ni čisto slučajno, da se je Baraga tako približal preprostim ljudem. V tem je bila skrivnost, ki izvira iz evangeljske skrivnosti, iz skrivnosti dobrega pastirja Jezusa Kristusa, ki je prišel oznanjat radostno oznanilo preprostim in ubogim. Vsakdo mora postati preprost in ubog v duhu, ker brez tega ni vstopa v Kristusovo kraljestvo. In Baraga je spoznal, da je slovensko preprosto ljudstvo skozi stoletja iskalo in našlo pot k Bogu v molitvi in s tako molitvijo, ki se je posebno v njihovih nevarnostih in preskušnjah dvigala iz src vernih, zbranih v skupni molitvi. Molili so otroci in matere v cerkvah, ko so možje in fantje skrbeli za njihovo varnost in se borili proti napadom Turkov. Molitev preprostega ljudstva je ohranjevala zvestobo katoliški veri in Cerkvi v nevarnosti protestantizma. Odmev te globoke pobožnosti, ki je skozi stoletja vzgajala slovenske rodove, je Baraga začel v preprostih ljudeh, v njihovih glasnih in tihih molitvah, ob njihovem zbranem poslušanju božje besede. In začel je z njimi moliti; njegova molitev z ljudstvom mu je prinašala vedno sveže navdihe pri delu za božje kraljestvo. Pod vplivom teh navdihov so nastale molitve, ki jih je izdal v „Dušni paši“; to navdihnjenje ga je spremljalo v vsem misijonskem delu do take mere, da je to, kar se je naučil od svoje matere in od slovenskega vernega ljudstva porabljal v delu za razne narodne skupine in Indijance na svojem obsežnem misijonskem ozemlju. To so tiste slovenske tradicije, o katerih je škof Rausch dejal, da jih je Baraga prinesel iz Kranjske in z duhovno silo, ki je bila v njih, postal arhitekt vere in svobode v Ameriki. Zato nas Baraga uči, kako v delu za dobro družbe, v kateri smo, ne le ohranjamo zvestobo svojemu vernemu narodu, marveč delamo prav zato, ker smo zvesti temu, kar smo prejeli iz slovenske vernosti, ki je skozi stoletja oblikovala slovensko kulturo na vseh področjih.

Zato sem prepričan, da delo za Baragovo beatifikacijo in kanonizacijo ni le nekaj dobrega, ki nam bo v korist, marveč je potrebno vsem vernim Slovencem dobre volje, ki hočejo ostati zvesti katoliški veri in Cerkvi v družbi, ki ne samo pozablja Boga, marveč tudi zameta njegove večne postave, ki jih je Bog dal v blagor ljudi. Baragov zgled nas uči, da lahko ostanemo zvesti Cerkvi, ako gojimo, kar smo prejeli po slovenski vernosti.

Vabim vse, naj svojo pripravljenost za dobro in za srečo in za boljše bodočnost pokažete tako, da se pridružite molitveni akciji za uspeh Baragove zadeve. Pogoji za sodelovanje v tej molitveni akciji ne nalagajo nobene obveznosti, ki bi vezala v vesti. Potrebno je samo, da sklenete:

da boste vsak dan opravili kako molitev za Baragovo beatifikacijo; ali pa, da vključite ta namen v svojo dnevno molitev rožnega venca.

IZ MISIJONSKEGA ZALEDJA

KOROŠKI „MISIJONSKI LIST“

Med koroškimi Slovenci imajo „Katoliški misijoni“ skoraj 300 naročnikov. A tamkajšnji slovenski dušnopastirski urad pod vodstvom Jožeta Kopeiniga izdaja od časa do časa, večkrat na leto, poseben „Misijonski list“, o katerem včasih poročamo. Koroški rojaki so namreč zelo posplošili pomoč vzgoji domačih duhovnikov in redovnic v misijonskih pokrajinah: številne fare ali druge skupnosti, kakor tudi posamezniki se odločijo za gmotno pomoč bogoslovcem ali sestram v času njihove priprave; vse se organizira preko slovenskega dušnopastirskega urada v Celovcu, ki je v ta namen v stikih s škofi in redovnimi predstojništvii, pa tudi z vzdrževalci samimi, kateri radi pišejo svojim dobrotnikom in mnogi po svojem posvečenju tudi pridejo ponoviti svojo novo mašo k njim na Koroško. Misijonski list v besedi in sliki registrira vse te vzdrževalnine in vzdrževalce, objavlja njihove slike in pisma, zahvale škofov in sploh vse v zvezi s to akcijo.

Poleg tega pa „Misijonski list“ objavlja tudi razne aktualne članke o misijonski problematiki sploh, pisma tega ali onega misijonarja in vesti iz misijonskega sveta.

Zal, vse številke, ki izidejo, ne pridejo v naše roke, da bi o njih poročali našim bralcem. V zadnjem času smo prejeli dve številki, katerih vsebino v naslednjem kratko nakažemo:

Za lansko misijonsko nedeljo, ki jo je zelo učinkovito predstavila naslovná stran, je Pepe Marketz objavil poročilo o mednarodnem zborovanju papeških misijonskih družb v šentjurju na Koroškem, ki so se ga udeležili misijonski voditelji raznih narodov, med njimi tudi prelat mons. dr. Vilko Fajdiga, ki ima na skrbi misijonsko akcijo v domovini. Podano je tudi kratko poročilo „Cerkev v mladi, ubogi in kipeči Aziji“. Objavljene so slike in pisma domačih sester in bogoslovcov iz raznih misijonskih področij, predvsem iz Indije. Misijonske dobrotnike je obiskal škof iz indijske Kerale in Misijonski list o tem prinaša poročilo ter sporoča, da so prevzeli iz te škofije šest bogoslovcov v vzdrževanje. Številko zaključuje obširno in toplo poročilo bivšega kitajskega in vietnamskega misijonarja Andreja Majcena o svojem misijonskem delu in o sedanjem položaju v misijonih, ki so pod rdečo oblastjo.

Naslednja številka, ki smo jo prejeli, je bila izdana za 3. februar 1980. Objavlja kratek pregled cerkvenega razvoja v Zambiji, ki ga podaja prokurator nadškofije Lusaka; koroški rojaki podpirajo več bogoslovcov te škofije. Devetdesetletni misijonar p. Janez Köberl piše o svojem 52-letnem misijonskem delu in sam pove, da je krstil okrog 30.000 domačinov. Poroča se o „Živi Cerkvi na Koreji“, kjer je med 32 milijoni prebivalcev sicer le 1.200.000 katoličanov, ki pa imajo silno veliko poklicev; tako je sedaj 432

bogoslovcev, ki se pripravljajo tamkaj na duhovstvo. Več strani s slikami je posvečenih spet domačim sestram in bogoslovcem z njihovimi pismi dobrotnikom. Tudi dva slovenska misijonarja se oglašata: Z Madagaskarja lazarist Ivan štanta prosi ra rabljeno obleko za svoje sirote, Pavel Bernik SDB iz Indije pa poudarja, kako so koroški rojaki soudeleženi na zaslugah številnih indijskih duhovnikov, katerim so pomagali v času priprave: naj zdaj zanje tudi molijo. „Misijonski list“ je stopil v stik s slovenskimi sestrami v Egiptu in jim namerava pomagati pri vzgoji domačih sester.

S „Katoliškimi misijoni“ in tem „Misijonskim listom“ imamo Slovenci danes prav za prav dva misijonska lista, ki v nemajhni meri vplivata na slovensko misijonsko dejavnost. Oba lista pa izhajata zunaj matične domovine, eden v izseljenstvu, drugi na Koroškem. Žal, matična slovenska Cerkev še nima svojega misijonskega lista, kot ga ima na primer hrvaška Cerkev.

RADOSNA VIJEST

Hrvaški katoličani v domovini izdajajo svoj misijonski mesečnik pod gornjim naslovom, in sicer v Sarajevu, kakor smo že poročali v našem listu.

Od tam nam številke prihajajo še bolj neredno. Za leto 1979 smo od zadnje objave prejeli številke 4, 6, 9 in 11, za leto 1980 pa že številke 1, 4, in 5.

Poleg stalnih zaglavij: Vesti iz misijonskega sveta, Pisma misijonarjev, Zahvala darovalcem, Misijonske maše (spremenljivi deli) in mnogih slik, zlasti na naslovni strani in v sredini lista, kjer je navadno fotografij čez dve strani, so v vsaki številki kakí pomembnejši daljši članki. Od teh naj omenimo vsaj nekatere: Ali so misijoni še vedno potrebni? Dialog v krizi? O posmrtnem življenju v nekrščanskih verstvih; Krščanstvo in misijoni danes (prevod razprave jezuitskega generala o. Petra Arrupe); Generalna skupščina papeških misijonskih družb; Poslanstvo Cerkve: Gradnja novega človeka (Papeževa misijonska poslanica za misijonsko nedeljo 1979); „Ako vas preganjajo v enem mestu, bežite v drugo“; Krščansko-muslimanski dialog; Ali Evropa postaja misijonsko področje? Posredovanje evangelija velikim azijskim verstvom; Misijonar spreminja metode; Se Kitajska spet odpira Cerkvi? Norveška na kolenih pred bosonogo redovnico (m. Terezijo...); Nobelova nagrada siromakom; Narod, ki izginja; Dajati — ne pomeni izgubiti, ampak dobiti; Misijonsko delo v okviru papeških misijonskih družb; Marija, vzor misijonske duhovnosti.

Pozornost vzbudi neki urednikov članek, v katerem se pohujšuje, da se je misijonskega študijskega dneva v Zagrebu udeležil le en hrvaški škof in en slovenski in da na primer zagrebška škofija še ni poslala niti enega misijonarja na misijonsko polje... V naslednji številki odgovarja uredniku Radosne vijesti (Zvonimir Baotić) sam zagrebški nadškof Franjo Kuharić, da vsaj on ni prejel nobenega pismenega vabila za udeležbo na tem misijonskem dnevu in da se ga tudi ne bi mogel udeležiti, kajti obhajal se je prav v času trajanja škofovske konference, katere predsednik je, pa da zagrebška nadškofija sicer res ni poslala v povojnem času nobenega duhovnika v misijone, a da jih je poslala veliko med izseljence...

URBANIANA

To glasilo papeške misijonske univerze Urbaniane, ki izhaja v Rimu pod odgovornim uredništvom našega rojaka msgr. Maksimilijana Jezernika in o katerega vsebini smo že nekajkrat poročali, nam tudi prihaja neredno, a dovolj, da moremo dobiti vtis o njegovi vsebini.

Od zadnje objave v našem listu smo prejeli številko za september/oktober in številki za november in za december leta 1979, poleg tega pa februarso številko in številko za marec/april.

Tudi tu navajamo samo naslove glavnih sestavkov:

Poslanica prefekta Kongregacije za evangelizacije narodov kardinala Rossija Urbaniani ob začetku univerzitetnega leta. 1979-1980. Kardinal John Henry Newman - imenitni študent Urbaniane. — Sveti oče papeškim univerzam in rimskim cerkvenim kolegijem. — Poročilo o akademskem letu 1978-7979. — Mednarodni kongres o ateizmu v oktobru 1980. — V 100 letih je bogoslovje v Mangalore pripravilo 1.200 duhovnikov. — Teološko-pastoralni kurz za misijonarje. — Odprtje zavoda Propaganda Fide „Mater Ecclesiae“. — V Sveto deželo z bicikljem. — Oddelek za kitajske študije na Višjem inštitutu za misijonsko raziskovanje. — Msgr. Giovanni di Napoli. — Bogoslovje Charles di Nyakibanda. — Komunikacijska sredstva, kultura in teologija. — Knjižne novosti založbe profesorjev bogoslovja Saint Sulpice v Fukuoki na Japonskem.

Kajpada vsebuje list poleg teh glavnih sestavkov v vsaki številki še več drobnih vesti in objav, pa tudi fotografij iz življenja in pojavov v zvezi z Urbaniano v sedanosti ali v preteklosti.

MISIJONSKI OPAZOVALEC

GRD TISKARSKI ŠKRAT se je prikradil v naš zadnji naslovnik slovenskih misijonarjev. Tam smo namreč pomotoma izpustili misijonskega zdravnika dr. Janeza Janeža... To se je zgodilo, ker navadno pišemo temu misijonarju za naslovom, ki nam ga je on poslal že natisnjenege v kitajskih pismenkah... Seveda pa se mu da pisati tudi brez teh. Njegov naslov je: Dr. Janez Janež, St. Mary's Hospital, LOTUNG, Taiwan, Asia.

Zlato mašo je obhajal v Argentini slovenski duhovnik STANKO SKVARČA, ki je menda največji dobrotnik slovenskih misijonarjev med slovenskimi duhovniki. Če prebirate na zadnjih straneh „Katoliške misijone“ seznam misijonskih darov in darovalcev, boste pogosto našli njegovo ime, še večkrat pa bo naveden kot N. N., neimenovani dobrotnik. Vabimo slovenske misijonarje, da se ob zlati maši svojemu dobrotniku z molitvijo pred Bogom zahvalijo. Misijonarjem se pridružujemo tudi vsi ostali delavci v misijonskem zahledju in se zlatomašniku zahvaljujemo za zvesto in velikodušno sodelovanje, pa zlasti za dober zgled in moralno oporo ter prosimo Boga, naj mu dodeli še dolga leta duhovništva in misijonskega sodelovanja. Bog Vas živi, gospod zlatomašnik!

Pa tudi med laičnimi misijonskimi sodelavci se pojavljajo jubileji, ki jih je treba podčrtati. Tako bosta še letos dva zvesta in požrtvovalna misijonska

sodelavca v Argentini obhajala petdesetletnico svojega življenja, dočim bodo naslednje leto isto doživeli še trije drugi iz vrste sedmih prijateljev, ki so se povezali v prijateljsko skupnost „Plus ultra“ in ki že 32 let pomenijo hrbtnico takozvane Slovenske misijonske zveze v Argentini. Letošnja slavljenca bosta v mesecu decembru MARJAN LOBODA in ALEŠ AVGUŠTIN. Zlasti vsakoletne misijonske tombole v Argentini, katerih prihodnja bo že 30., so se tako utrdile in toliko za misijonarje pomoči rodile predvsem po njihovem prizadevanju, zlasti dokler se prireditve ni prenesla v Slovensko vas. Tudi vse druge misijonske prireditve v slovenski skupnosti Velikega Buenos Airesa so možne pred vsem radi njihovega sodelovanja. Misijonska akcija jubilentoma čestita k lepemu jubileju, pred vsem pa k toliki in tako dolgotrajni zvestobi misijonskemu delu ter jima želi v misijonskem sodelovanju doživeti še vse nadaljne jubileje ter obilo božjega blagoslova in sreče v krogu njunih družin, v poklicnem delu in v prizadevanju za dobro vse slovenske skupnosti, katere tako odlična člana sta!

Spomnimo se tudi pred kratkim v okolišju Buenos Airesa umrlega TINETA MALAVAŠIČA, ki je doživel prelepo starost 90 let! V zlati dobi Slovenske misijonske akcije v Argentini je bil predsednik Misijonskega krožka skupnosti v Ramos Mejía. Kako vneto je sodeloval pri misijonskih molitvenih urah v tamošnji cerkvi kot pevec, predmolivec in zakristan, kako rad je priskočil na pomoč, kadar je bilo treba kakor koli misijonsko delati pri prireditvah, prodajanju misijonskega tiska, itd. Veliki Misijonar Kristus Gospod naj mu bo sedaj in vekomaj plačnik!

NAROČNIKE NAŠEGA LISTA lepo prosimo, naj nam oprostite, ker smo tako pohiteli z izdajanjem in razpošiljanjem „Katoliških misijonov“, da je zadnja številka letnika razposlana že v mesecu avgustu. To se je zgodilo zato, ker gre naš urednik in upravnik na drugo misijonsko obiskovanje slovenskih misijonarjev, to pot v Afriko, ki ga bo zadržala kar tri mesece v odsotnosti. Pripominjamo pa, da smo s to dvojno številko povsem izpolnili našo napoved, da bomo v tem letniku nudili naročnikom istotoliko strani, kakor smo jih nudili lansko leto. Po povratku iz Afrike bo imel popotnik ravno toliko časa še, da bo pravočasno pripravil prvo številko novega letnika. Le priporočite ga angelom varuhom, da ga srečno privedejo nazaj...

NA MADAGASKAR IN V AFRIKO!

Bralci našega lista so imeli priliko skozi tri letnike prebirati, kar je obiskovalec doživeljal pri slovenskih azijskih misijonarjih, ko jih je obiskoval v prvi polovici leta 1978. Večino od teh 23 misijonarjev in misijonark, ki tam delujejo, je mogel doseči in jih z obiskom razveseliti. Posebno so bili srečanja veseli tisti, s katerimi je bil kot sodelavec pri „Katoliških misijonih“ v pisemski zvezi že nad 40 let...

A slovenskih misijonarjev ni le 23; „Katoliški misijoni“ jih štejejo okrog 80. Kajpada ni med njimi delati razlike, zato je obiskovalec vedel že ob obiskovanju azijskih, da drugod po svetu pričakuje njegov obisk še enkrat več misijonarjev kot jih je bilo v Aziji in da bo moral pač tudi te obiskati,

in sicer brez velikega odlašanja, kajti tudi med afriškimi misijonarji in misionarkami jih je precej, ki so že zelo v letih, saj bodo kmalu dočakali petdesetletnico svojega misijonskega delovanja; pa tudi obiskovalec sam že desetletja ni več mlad in tudi ne najbolj čil, pa če hoče v polnosti doživeti svoj mladostni sen, obiskati vse misijonarje, mora pohiteti...

Tako se je obiskovalec odločil, da še v letu 1980 začne spet z obiskovanjem, kajti iti bo moral dvakrat na pot. Ni namreč mogoče obiskati 50 misijonarjev v 16 različnih državah v enem samem sunku, zato je obiskovalec razdelil to potovanje v dva dela. K temu ga je nagnila tudi okolnost, da so si nekatere države tako navzkriž, da ne more na istem potovanju vstopiti v ene in druge; na primer, če obišče Madagaskar, ga ne puste v Južno Afriko, in obratno.

V prvem delu svojega potovanja se je odločil najprej obiskati tiste skupine, kjer je največ misijonarjev skupaj, pa čeprav niso najstarejši, pač zato, da že v prvem delu potovanja čim več opravi, za vsak slučaj... Tako se je odločil, da gre najprej na Madagaskar, kjer je danes največji slovenski misijonski delokrog, saj na tem otoku ob afriški obali deluje kar 14 slovenskih misijonarjev in misionark: 6 lazaristov-duhovnikov, trije škofijski duhovniki, en laični misijonar in štiri sestre usmiljenke. Od tam namerava v Tanzanijo, kjer sta dva slovenska duhovnika-misijonarja. Iz Tanzanije bo šel v Zambijo, kjer je druga največja slovenska misijonska skupina: 7 jezuitskih duhovnikov in en brat-jezuit, 1 duhovnik kapucin in dve laični misijonarki. Iz Zambije ga bo letalo poneslo v štiri središčne afriške dežele: V Burundi, Rwando, Ugando in Kenijo. V Burundiju sta dva slovenska duhovnika-salezijanca in ena usmiljenka, v Rwandi spet ena usmiljenka in v Ugando en duhovnik, dočim je v Keniji en salezijanski brat. Severno od Kenije je že Etiopija, kjer upa obiskovalec poiskati eno naših misijonskih zdravnic, od nje pa poleteti v Arabijo, kjer v Severnem Yemenu deluje druga naša misijonska zdravnica. Tako bo v prvem delu tega potovanja obiskal kar 34 naših misijonarjev in misionark.

Na koncu tega prvega dela potovanja pa misli obiskovalec poromati še v Sveto deželo, kjer se je začelo misijonsko delo in odkoder so odhajali v ves tedaj znani svet, oznanjat mu Kristusovo blagovest in gradit njegovo Cerkev, že dvanaajsteri, zlasti pa Apostol narodov sveti Pavel.

Naslednje leto — seveda, če se s tega prvega potovanja srečno vrne — namerava obiskovalec najprej v Južno Afriko, kjer je največ že bolj ali manj ostarelih misijonarjev: Trije Sinovi Misijonarji Presv. Srca, dva duhovnika in en brat, pa štiri oblatinje sv. Frančiška Saleškega. Od tam se poda v Botswana, kjer deluje slovenska uršulinka. Iz Botswane bo poletel v Zaïre, kjer že desetletja deluje en lazaristovski brat, nekaj let šele pa delujeta ena Kristusova sestra in en škofijski duhovnik. Iz Zaïra ga bo letalo poneslo proti zahodu najprej v Kamerun, kjer imamo slovenskega šolskega brata, potem v Togo, kjer so trije slovenski frančiškani, nato v Ghano k tretji iz družbe Misijonskih zdravstvenih sester, od tam na Slonokoščeno obalo, kjer se je zadnje čase nabralo precej mladih slovenskih misijonskih moči: dva škofijska duhovnika, rodna brata, tri sestre in ena laična misijonarka zdravnica. Končno se poda v Liberijo, obiskat tamkaj delujočega slovenskega redovnika. To pot bo torej obiskal spet 22 naših misijonarjev.

Preden se poda v Afriko oziroma na Madagaskar, bo moral obakrat najprej za nekaj časa v Pariz, da si tam pridobi vizume afriških držav in Madagaskarja, kajti le-teh v Buenos Airesu večinoma ni mogoče dobiti.

Seveda, to so lepi načrti, kako bi obiskovalec dosegel vse naše misijonarje. Mogoče je pa, da se mu obisk tega ali onega od njih le ne bo posrečil, kljub najboljši volji, kakor se mu je zgodilo že na potovanju k azijskim misijonarjem. V Afriki je obveščanje še težje in prometne zveze še bolj revne in negotove. Zato more nastopiti še več ovir...

Ko torej obišče Madagaskar in Afriko, bi bilo njegovo obiskovanje slovenskih misijonarjev opravljeno, če ne bi imeli tudi v Južni Ameriki eno misijonsko delujočo redovnico, ki deluje med Čulupi-Indijanci na meji med Argentino in Paragvajem. Ko še to obišče, kar bo vsekakor najbližje od vsega obiskovanja, bo obiskovalčev načrt izpolnjen in on bo mogel iz srca zahvaliti Boga in počasi zaključiti svoje tedaj že 50 letno delo za slovenske misijonarje in zapeti s starčkom Simeonom: Nunc dimittis servum tuum, Domine... Zdaj odpuščaš svojega služabnika, Gospod...

Obiskovalec se bralcem „Katoliških misijonov“ in vsem misijonskim prijateljem, posebno pa misijonarjem priporoča v molitev, da bi se mu obiskovanje posrečilo in da bi se srečno vrnil ter potem še mogel o vsem tem spet kaj v besedi in sliki poročati slovenskim misijonskim prijateljem po svetu.

L.L. C.M.

V Etiopiji, ki je sedaj socialistično usmerjena, bo morda obiskovalec doživel tudi kak take politični spreved v Addis Abebi.

PO MISIJSKEM SVETU

TIMOR je bil portugalska kolonija, leta 1975 pa priključena Indoneziji. Vmesna doba nekakega brezvladja pa je dala proste roke komunistom. Od 700.000 prebivalcev tega otoka, jih je bilo umorjenih ali pa jih je od lakote pomrlo 200.000. Trenutno ima sicer oblast nad otokom Indonezija, prevladuje pa islamsko strahovanje, katoličani so v veliki manjšini in v stalnem preganjanju. Od 57 šol, ki so jih imeli, jih je ostalo le nekaj. In še te so v nevarnosti, da izginejo.

KITAJSKA se je v zadnjih letih zelo spremenila. Razredni boj, kulturna revolucija in vsa podobna gesla iz časa Maocetunga so izginila. Nova kitajska vlada gleda gospodarsko in socialno stvarnost. Seveda se tak velik, kot je kitajski narod, premika počasi. A premika se. Vedno je pred katoličani vprašanje: kdaj bomo mogli spet iti misijonarit na Kitajsko. Trenutno je največji problem, kako bo mogoče povezati kitajsko narodno Cerkev, ki sicer ne negira Vatikana, a tudi noče imeti z njim zveze, s Cerkvi zvestimi katoličani. Eden takih, ki je komaj prišel iz dolgoletnega zapora in prisilnega dela, je bil spet zaprt, ker je organiziral romanje na božjo pot Marijinega svetišča v Šanghaju. Tisoči romarjev so vzbudili preveč pozornosti, pa morda bolj pozornost patriotičnih duhovnikov kakor vlade same. Predno bomo

mogli govoriti ali vsaj bolj zanesljivo upati na misijonsko delo na Kitajskem, bo morala Cerkev rešiti to vprašanje kitajskih škofov, ki zdaj edini delujejo, ki so sicer veljavno posvečeni, a brez pristanka Cerkve. In je nevarnost, da bodo ostali kot ločena kitajska Cerkev, torej ne več katoliška Cerkev.

TRAGEDIJA VIETNAMSKIH BEGUNCEV je nepopisna. Pol milijona jih je našlo smrt v valovih, drugi so križarili in umirali od lakote. Na mali indonezijski otok se je zatekla skupina predvsem izobražencev. Na tem otoku Jamaja je kar 30 indonezijskih zdravnikov. Ob njih univerzitetni profesorji. V neposredni bližini se je še najbolj izkazal Hongkong, čeprav je že tako preobljuden. Zelo slabo pa se je izkazala Malazija. Postali pa so vietnamski begunci problem tudi v deželah, kjer so jih sprejeli, tako v Severni kakor v Južni Ameriki. Sicer je to majhen odstotek, a še ti se težko prilagajajo novim razmeram.

JEZUITSKI KOLEGIJI v Indiji so opravili ogromno apostolsko delo. Letos slavijo stoletnico pričetka tega dela. Kolegij sv. Alojzija v Mangalore so ustanovili leta 1880. Ta šola je bila nekaj vzor. Potem so sledili na vseh krajih, seveda le v večjih mestih drug za drugim, tako da danes vodijo jezuiti 18 univerz, 9 teh-

ničnih šol in 66 gimnazij. V teh zavodih imajo vsega skupaj 150.000 dijakov. Iz teh šol so izšle vrste izobražencev, mnogi so postali katoliki, večina pa je vsaj dobro razpoložena do katoliške Cerkve. Ta apostolat je — kot pravimo — indirekten, a vendarle nujen. Misijonski papež Pij XI. je v krizi tokijske katoliške univerze odločno stal na stališču, da univerza mora biti. In po velikih naporih je res nastala in danes tudi ta univerza na Japonskem opravlja lepo apostolsko delo, čeprav je to le indirektni apostolat.

AMAZONSKO PODROČJE je v Južni Ameriki edino večje področje, ki ga moremo imenovati v pravem pomenu besede misijonsko. Ko je bil Janez Pavel II. v Manaos, ki je sredi amazonskih pragozdov, in je govoril z misijonarji, jim je znova poudaril to, kar je že izpovedal ob drugih prilikah. Potrebno je delo za izboljšanje težkih socialnih razmer, toda prvenstvena je evangelizacija. Kar je pred dvajsetimi leti polnilo toliko revij in je bilo napisanih cela vrsta knjig, to je zdaj dokončno prebolelo: Cerkev se mora postaviti na jasno stališče, dati jasne smernice, vplivati na razvoj, pomagati tudi gmotno, toda politika in gospodarstvo nista njena domena in duhovniki in misijonarji naj se tega vzdrže. Pač pa naj z vso močjo stoje ob strani ubogih in zapostavljenih. Najbolj značilna gesta, ki jo je papež napravil, je bil odgovor časnikarjem, ki so ga hoteli izzvati z vprašanjem, če bo ob priliki obiska v Recife dal oporo nadškofu Helder Camari. Jasno je odgovoril: Seveda, on je najbolj znan zagovornik zatiranih. In ko ga je obiskal in objel, ga je imenoval pred vsem zbranim občinstvom: moj najdražji brat v Kristusu. S tem je dosti jasno povedal, da se je treba z

evangeljsko besedo boriti za uboge, ne pa s politiko, poseganjem v gospodarstvo, še manj pa z nasiljem. Ta nauk vélikega papeža je prodorno jasen in merodajen ne le za Brazil in amazonsko področje, ampak za vsa misijonska področja ali za tako imenovani tretji svet.

SIMBABWE je malo znana afriška država. Po njenem predsedniku Robertu Mugabe pa je postala znana zlasti, ker se je odločno postavil za temelj države: demokracijo. Nobene rasne diskriminacije, nobene ločitve v bogate in uboge, nobene verske diskriminacije. Vsi državljani so enaki. Skoraj kakor sv. Pavel se izražal: ni belih in črnih, ne bogatih ne ubogih, ne kristjanov ne animistov. Pred državo mora imeti vsak enake pravice in tudi verske skupine vso svobodo za svoje delo. Tako je novi predsednik zagotovil svobodno misijonsko delo tudi katoliški Cerkvi.

V **ANGOLI** škofje glasno in neustraheno protestirajo proti ukrepom lokalnih oblasti. Sklicujejo se na ustavo, ki je ločila Cerkev od države, dala pa svobodo veroizpovedi. Ker imajo za seboj maso vernikov, so toliko bolj močni. Njihova država je veliko bolj pogumna kot v nekaterih drugih afriških državah, ki so zadnje čase zašle pod komunistični vpliv.

INDIJA je znana, da ima vrsto ženskih božanstev. Nič čudnega, da je sredi katoliškega občestva razvito Marijino čiščenje. Profesorka iz bombajske univerze je napravila obsežno študijo o Marijinem čiščenju v Indiji. Veliko je cerkva, ki so posvečene Mariji. Od teh so se mnoge razvile v božjepotna središča. A kakor je že v Južni Ameriki znan pojav, da se ljudska pobožnost včasih približa že praznoverju, tako je toliko bolj razumljivo, da se to dogaja v Indiji. Kajti ta svetišča ne obiskujejo

Pri maši v pestro okrašeni cerkvi nekje med črnci.

samo kristjani, ampak tudi muslimani in hinduisti. Ti često stavijo tako Marijo kakor Kristusa med svoja božanstva, ne da bi seveda priznali krščansko resnico o Kristusovem božjem sinovstvu in Marijinem božjem materinstvu. Tako v indijskem misijonu prav Marijina prisotnost igra veliko vlogo. Seveda pa je skrb in nujna naloga misijonarjev ta, da marijansko pobožnost zavarujejo pred zlorabo praznoverja.

NEPAL, država pod Himalajo, se je odprl svetu komaj pred 30 leti. Zdaj stopita v Nepal drug drugemu nasproti dva svetova: tradicionalni in moderna civilizacija. Iz te dvojnosti še ne bo tako kmalu nastala nova enovita država z enotno kulturo. S tem odprtjem pa je bil možen prvi vstop v deželo tudi misijonarjem. Po zakonu je spreobrnjenje h krščanstvu prepovedano. A jezuiti imajo že 25 let v Nepal Kolegij sv. Frančiška Ksaverija v Godavari. Kasneje so odprli šolo še v Kathmanduju. Poleg njih ima redovna družba Angleških sester Brezmadežne Device Marijin kolegij, kjer se vzgaja 1700 deklet. Župnija pa je samo ena: v glavnem mestu Kathmandu, ki jo vodi eden jezuitov. Na pomoč so prišli tudi Maryknolci iz Amerike in indijske sestre. Župnija ima 250 duš, večinoma priseljence, vse misijonsko delo pa je le indirektno: poučevanje in karitativna dejavnost. Torej daljna priprava na bodoče direktno delo.

BENIN, to je novo ime za državo Dahomey, ki leži med Togom in Nigerijo. Ima nekaj nad tri milijone prebivalcev. Večinoma so še animisti. Katoličanov je 13 odstotkov, protestantov 3 odstotki in 11 odstotkov muslimanov. Vlada je komunistična, vsaj razglasha se za pristaša marksizma-leninizma. Toda ljudje so po svoji naravi zelo religiozni, tudi animi-

sti. Zato je ta komunizem bolj na papirju, Marxova dela bolj na knjižnih policah kot pa v življenju ljudi. Seveda je oblast začela zatirati vsak pojav religije. Tudi nad katoličane so se spravili: ukinjali ali podržavljali šole, zapirali duhovnike in škofe, preganjali misijonarje. Predsednik je celo dejal, da bo pregnal vse tuje misijonarje. Kaj naj ti belci v njegovi državi? Domači duhovniki pa naj se sami organizirajo. Kot v vseh teh deželah je seveda bila uzakonjena svoboda veroizpovedi. Vendar ljudje, verniki, stvari ne jemljejo tako za hudo in zares. Upajo si javno kritizirati, ustmeno in pismeno. Zato preganjanje vsaj do zdaj ni še zavzelo kakšnih večjih razsežij in misijon še ni trpel velike škode. Kar se pa šol tiče, se čutijo misijonarji nekako razbremenjeni, ker so zahtevale veliko finančnih žrtev. Pač pa je problem, kako zajeti mladino, kajti mladinske verske organizacije so prepovedane. A do zdaj so nove afriške države pokazale veliko življenjske sile. Kljub trdim komunističnim režimom Cerkev živi in dela naprej in išče vsako priložnost, da nadaljuje svoj apostolat. In končno bosta ta duh in notranja moč vere zmagala nad nasiljem komunistične nadoblasti. Posebno bo to tam, kjer komunizem ne bo mogel zajeti afriške duše, ki je po naravi bolj religiozna kot evropska in ameriška.

VIETNAMSKI škofje so dobili dovoljenje, da gredo v Rim „ad limina“, kar pomeni poročati o stanju njihovih škofij in o problemih, s katerimi se morajo ubadati. Da so se že doma mogli v Hanoi uzbri škofje na svoji konferenci, je bilo nekaj novega. Od leta 1952 se niso. Prišlo jih je 31. Razmere so težke. Duhovnikov je vedno manj, njih delo je strogo nadzorovano. Najtežje je z vzgojo na-

raščaja, ki je še bolj nadzorovana. Bogoslovci morajo poslušati predavanja o novi politični izobrazbi in se udeleževati „socialističnega dela“. Za ta napor je treba velikega junaštva. A poklici kljub temu so. Tudi v sementišče ne more nihče vstopiti brez posebnega dovoljenja. Nekateri na to dovoljenje čakajo cela leta. Potem je spet ovira za posvečenje. Tudi tu se vlada vmešava v cerkvene zadeve. Papež je škofe, ki so prišli v dveh skupinah, pristržno sprejel, poslušal njihova pripovedovanja in jih bolj razumel, kot bi jih mogel kdo drugi, ker je sam doživel, kako je s Cerkvijo pod komunistično vlado. Vendar ve tudi to, da je velika razlika med Poljsko in Vietnamom.

MATI TEREZJA je spet govorila o zaščiti življenja nerojenih otrok na kongresu v Berlinu. Potem je šla v svoje rodno mesto Skopje ustanoviti postojanko „sester ljubezni“. Nazaj grede se je 30. junija na povabilo novega nadškofa šuštarja ustavila tudi v Ljubljani.

SPOMENIK PRVIM DOMINIKANSKIM MISIJONARJEM na Japonskem so postavili v mestu Bagahama. Tu so se namreč izkrcali v 17. stol.

Bila je skupina petih dominikancev. Sem so pripluli iz Manile na Filipinih 3. julija 1602. Na podstavek so vklesali njihova imena in očenaš v japonskem jeziku. Ta misijon je kot misijon sv. Frančiška Ksaverija kasneje propadel in misijonarji so večinoma umrli mučeniške smrti.

IZ NESTETIH GOVOROV Janeza Pavla II. jasno zveni: Vsi smo klicani na delo za pravico in resnico. Mir je mogoč le na teh temeljih. „Vse človeštvo“, da navajamo samo en odlomek, „bi moralo misliti na priliko o bogatinu in Lazarju-revežu. Človeštvo jo mora prevesti v današnje izraze, v ekonomske in politične izraze, v izraz človeških pravic, v izraze odnosov med ‘prvim’ in ‘drugim’ in ‘tretjim’ svetom. Ne smemo ostati brezdolni od lakote! Ne smemo ostati brezbrizni, ko teptajo pravice človeškega duha, ko delajo nasilje človeški vesti v zadevah resnice, vere in kulturne ustvarjalnosti. Ne smemo ostati brezdolni in uživati svoje bogastvo in svojo svobodo, če leži nekje Lazar 20. stoletja pri naših vratih. Znova razglašajmo dostojanstvo vsake človeške osebe.“

S to številko zaključujemo ta letnik. Držali smo ob napovedi letnika dano besedo, da bo imel prav toliko strani kot lanski: 448 strani. Odločili smo se, da lista v ničemer ne zmanjšamo ali poslabšamo v novem letniku; kvečjemu bomo objavljali za spoznanje manjše klišeje. Ker pa se v Argentini še vedno vsako leto vsi stroški izdajanja podvoje in še več, zato smo morali tudi mi nastavitvi podvojeno naročnino, kakor smo že v prejšnji številki napovedali.

„Katoliški misijoni“ bodo torej v novem letniku 1981 stali 20 USA dolarjev letno oziroma odgovarjajoče v drugih valutah. Pošiljanje z letalsko pošto pa bo stalo še enkrat več, se pravi 40 dolarjev za eno naročnino!

Lepo prosimo drage naročnike, da nam kljub znatni podražitvi ostanete zvesti, in se Vam že vnaprej zahvaljujemo!

naši misijonarji pišejo

TAJSKA

Z debelim pismom nas je razveselila s. FRANČIŠKA NOVAK; pisala je 23. junija tega leta. Vsebovalo je več lepih člankov, od katerih nekatere objavljamo že v tej številki. Zraven pa je tudi marsikaj sporočila, iz česar povzemamo za naše bralce sledeče:

„Zelo sem bila vesela Vašega pisma in čekov v njem, zlasti onega, kar ste poslali za misijonarja Mirka Tružnjaka, ki gradi za tiste uboge gorjance cerkev na svoji postojanki, kjer je nad 1.000 katoličanov, zlasti Karijancev, ki so raztreseni po bližnjih gorah. Bog povrni vsem dobrotnikom!

Šolske počitnice aprila meseca so tudi meni prinesle spremembo in odih, kljub veliki vročini. Najprej smo vse uršulinke naše male province opravile tu v Regina Coeli duhovne vaje, nato sem potovala v Bangkok, prebila nekaj dni v naši hiši ob morju, potem kratek obisk pri beguncih, ki sem Vam ga opisala v članku. Nato seminar za profesorje francoščine na sloveči univerzi Thamaset v Bangkoku, prav blizu kraljeve palače. Seminarju je predsedovala kraljeva sestra princezinja Kalayani, ki francoščino ne le sijajno obvlada, ampak tudi praktično pomaga profesorjem na univerzah in gimnazijah.

Ko sem čakala na ta seminar, esm

šla za pet dni s sestro sr. Robert na njeno postojanko v Chombung blizu Ratburi, 150 km južno od Bangkoka. Na prošnjo tedanjega škofa v Ratburi (ki je sedaj naš škof tu v Chiengmaju) so šle tri naše sestre na delo na nerodovitno in izsušeno ravnino zahodno od Ratburi. Dežja je premalo, riž ne uspeva, pa je ameriška sosestra začela saditi „tapioco“, katere trdozelenih listov suša ne izčrpa, v zemlji pa obrodi debele gomolje, podobne krompirju, ki predelani postanejo dobra hrana za živino in ljudi. To saditi je učila tudi domačine. Druga naša sestra, Tajka, svetuje ljudem glede prehrane in pripravlja obede za številno šolsko mladino. Med temi ljudmi je že precej katoličanov in prav včeraj so blagoslovili njihovo novo cerkev. Sama sestra Robert pa ima splošno skrb za zdravje vseh, posebno otrok. „Vsem biti vse“, to je geslo teh sester. Nestrepano prihajajo ljudje z raznimi prošnjami, skrbmi, zadevami, boleznimi, ne le podnevi, tudi ponoči. Sr. Robert pošiljajo zdravila iz Severne Amerike, dobiva pa tudi obleko in denarno pomoč, s katero omogoči, da morejo otroci hoditi v šole. Pleme nite družine v Združenih državah nekako posinoviijo enega ali dva teh otrok in jim poskrbe vse potrebno. A koliko dopisovanja in stikov vse to terja! Tudi jaz sem teh pet dni preživela v delu za te uboge in jih obis-

S. Deodata Hočevar OSU pred stolnico v Jakarti kliče novokrščenke v cerkev; pri vratih domači duhovnik, ki jih bo pospremil v hišo božjo in jih s krstom prerodil v božje otroke. Krščenke na sliki niso vidne; dekleta v uniformah se le njih sošolke.

kovala. Videla sem tajsko življenje na deželi od blizu.

Ko sem se končno vrnila v Chiang-maj, je bil začetek šolskega leta že pred durmi in od srede maja do sedaj nisem imela proste urice za korespondenco.

Včeraj je bila v Rimu beatifikacija uršulinske sestre Marije od Učlovečenja, ki je umrla v sluhu svetosti v Quebecu leta 1672. Poleg drugega Vam tudi o tej veliki ženi pošiljam članek.

Prav toplo pozdravljam vse misijonske dobrotnike!

INDONEZIJA

V tej deželi imamo tudi uršulinko s. DEODATO HOČEVAR, ki nam je iz glavnega mesta Jakarte, kjer dejansko vodi veliko uršulinsko šolo,

pisala dne 16. junija. Zahvaljuje se za dar, ki smo ji ga poslali, in pove tole:

„6. maja smo imeli lepo slovesnost v stolnici, ki je v naši fari. 25 učenec je bilo krščenih. Je bilo prav lepo. Upam, da se bodo učenke vedno z veseljem spominjale dneva, ko so v Kristusu postale otroci božji. Naslednji dan smo pa imeli v naši kapeli slovesnost prvega svetega obhajila. Ker je naša kapela premajhna za vse učenke, so bile v kapeli le katoličanke, druge pa so prisostvovala od zunaj pri odprtih vratih. Lep praznik za vso šolo!

Imam še lepo število katehumenk in upam, da bodo za božič pripravljene za sv. krst. Seveda bi ga želele prejeti že sedaj, toda je boljše, da se še malo pripravijo. 11. maja so pa učen-

ke najvišjega razreda prejele zakrament sv. birme. Zapustile bodo šolo in se razkropile na vse strani in sem zato vse poskusila, da so še pred odhodom prejele moč sv. Duha.

Če ničesar ne pride vmes, grem cirkrog 14. avgusta v Slovenijo za tri mesece. Seveda bi bilo bolje, da bi šla tja v pomladnem času, toda ni mi mogoče, ker je ravno sedaj v šoli največ dela: izpiti, spričevala, pripravljanje novega šolskega leta, ki se bo začelo 21. junija. V prvih tednih šole bom lahko vse uredila in se potem podala na pot, če Bog da. Brat in sestra in njihove družine me pričakujejo in upajo, da se še enkrat vidimo.“

INDIJA

Iz te velike dežele imamo pismo od s. dr. MIRJAM ZALAZNIK I.B.V.M., od katere že dalje časa nismo prejeli glasu in smo se že bali, da je kaj hudega, bolezen ali celo smrt. Pa, hvala Bogu, na naše ponovno pismo se nam je dobra sestra oglasila s pismom z dne 8. julija, iz katerega razberemo, da je povsem čila in zdrava:

„Iskrena Vam hvala za Vašo radodarnost in za veliko presenečenje. Še sem pri življenju in se ne smem pritožiti, saj se trenutno počutim, kot se spodobi za 82. leto življenja. Seveda moram prenašati mojo hromonogo (arthritis) in dva katarakta na očeh. Zdravnik misli, da bo mogoče operirati na desnem očesu v oktobru, a ni še gotovo. Tudi sem že petdeset let v Indiji, pa tudi petdesetletnica prvih obljub bo, in sicer 25. avgusta 1980, a obhajali jo bomo šele 8. septembra. Meni sicer ni za kako obhajanje, a je že taka navada in ne kaže biti posebnej. Vi pa se me spominjajte v svojih molitvah, ko boste na afriškem „safariju“...“

Vaše pismo me je tudi užalostilo,

ker vidim, da Vi mojega novoletnega pisma niste prejeli. Torej Vam zdaj povem, da sem tedaj od Vas poslane čeke v redu prejela in tudi po kratkem času vnovčila.

Prav kar sem prejela okrožnico vsem misijonarjem od dr. Alojzija Šuštarja, novega ljubljanskega nadškofa. Nisem vedela, da je bil imenovan. Nimam nobenih zvez več, vsi moje dobe in generacije so že odšli v večnost. Pa z Bogom!“

BURUNDI

Z velikim veseljem ugotavljamo, da je novi slovenski misijonar v tej deželi, salezijanec AVGUST HORVAT zelo priden in sposoben za pisanje, ker nam je spet pisal lepo pismo koncem junija iz kraja Rukago, kjer deluje on skupaj s sobratom Jožetom Minaričem in kjer je na delu tudi slovenska usmiljenka s. Bogdana Kavčič. Tole izvemo iz njegovega pisma: „V redu sem prejel Vase lepo pismo in oba čeka, zame in za sobrata Jožeta. Pristrčna hvala za vse, posebno še za denar! Dobri Bog naj bogato vsem poplača!“

Te dni, od jutri naprej, bodo naše misli obrnjene proti Južni Ameriki. Papež gre v Brazilijo. Zdaj bo blizu Vas. Gotovo bo spet mnoge navdušil za dobro, za pot po Kristusovem evangeliju. V mesecu maju je bil v Afriki in je res vse razgibal, od predsednikov do preprostega ljudstva. Le naša država je ostala nekam hladna. Radio tu ni nič poročal o papežu, televizije pa ni. Mi smo lovili tuje postaje, da smo bili bolj na tekočem, in potem ob nedeljah v cerkvi ljudem poročali. Čeprav papeža ni bilo v našo državo, so bili vsi veseli, da je prišel v Afriko. Bil je v naši sosednji državi Zaire, a tu so velike daljave in ni dobrih prometnih zvez. Cest skoraj ni. Ta del Afrike je še najbolj zaostal.

S. dr. Miriam Zalaznik (sprednja) je k tej sliki pripisala: „V bolnišnici na obisku pri starem znanцу iz Alahabada. Čuvala sem ga na dan poroke njegove hčerke, ki je po poroki v cerkvi prišla z ženinom pozdravit očeta v bolnico; 10 dni poprej ga je avto na cesti podrl s kolesa.“

Če hočeš kam priti, je edino sredstvo letalo. Železnic tu okrog ni. Jaz navadno vedno poslušam zjutraj zgodaj slovensko oddajo iz Washingtona. S tranzistorjem evropskih postaj ne ujamemo dobro, z izjemo Moskve. Tu di Vatikana ne. Naša država se zelo obrača po vzhodnem vetru. Zelo nasprotuje Cerkvi, češ da je prišla v deželo s kolonializmom in je ostanek ljudstvo misli čisto drugače, ker vidi, kdo jim stoji ob strani.

Tu je z junijem nastopila suha doba. Do septembra ne bo dežja. Zdaj so vsaj vse poti prevozne, le prahu je veliko. V deževni dobi so pa težave na večini cest, ker so slabo vzdrževane.

Zdaj smo tudi v dobi kavine žetve. Ljudje jo obirajo, luščijo in sušijo. Ta teden se je začel tudi odkup. Tudi naša zadruga jo odkupuje. Pomagam, posebno pri plačilih. To je edina stvar, za katero prebivalci kaj zaslužijo. Zdaj pride denar med ljudi in si z njim nakupijo to in ono. Potem je pa vse leto „suša“...“

ZAIRE

Lazaristu Karlu Kerševanu, ki je dolga leta deloval v Zairu, dokler je bil zdrav, pa sedaj živi v Belgiji, je pisal misijonar TONE PACNIK iz svojega delokroga v deželi, kjer je bil pred njim br. Karel. Piše tole:

„Zaradi preobilnega dela le redko

pišem. Tukaj, z izjemo „Katoliških misijonov“ prav nobenega slovenskega tiska ne prejemam. Tako le malo vem, kaj se dogaja. Posebno bi me zanimalo sedanje stanje slovenske Cerkve in položaj v Sloveniji na sploh.

Tukaj v Lukoleli vse v redu. Precej težav sem imel v začetku z aklimatizacijo, toda sedaj se izvrstno počutim. Moje delo je začelo teči, česar se zelo veselim. Trenutno delujem po deželi. Tega dela sem se lotil s pogumom in navdušenjem. Seveda ne manjka težav in ovir. Vzdrževati zvezo s cerkvenimi občinami je v teh razmerah zelo težko. Ceste in mostovi čez reke so povsem uničeni. Tako sem na vsakem potovanju vsaj po trikrat ali štirikrat v grapi s prevrnjenim vozilom ali pa v vodi, ko se mi most udere pod kolesom. Vendar s pomočjo ljudi in škripcev, ki vedno potujejo z menoj, zlezem spet na cesto. Začel pa sem prakticirati še en način apostolskega delovanja, po metodi apostola Pavla; ostati v stiku z verskimi občinami po pismih. Trenutno oskrbujem trideset takih skupnosti, kate je mogoče obiskati le dvakrat ali trikrat na leto. V ostalem času jim pa pišem, in moram reči, da se mi ta metoda dobro obnese. Vsako presojanje in ocenjevanje našega dela je pa prazna stvar. Le Bog ga lahko ocenjuje. Vendar se mi zdi, da gre le nekoliko naprej, čeprav počasi.

Kot sem omenil, se zdaj počutim zdravstveno odlično. Drobne motnje so sicer nekaj vsakdanjega, kot na primer problemi z želodcem... Vendar v glavnem sem zdrav. Prihodnje leto sem na vrsti za dopust. Ne vem še, kako bi. Mogoče bom počakal še eno leto, kar bi bilo gotovo v korist mojemu delu tukaj.“

UGANDA

Tamkaj deluje pater JOHN KE-

EFE, in sicer v kraju Fort Portal, a ga že nekaj mesecev ni bilo v misijonu, ker se je za nekaj časa vrnil v Združene države po končani ugandski vojni. Ta misijonar je sin slovenske matere in irskega očeta, zato je slovenske krvi in ga štejejo med slovenske misijonarje, čeprav ne zna slovenščine. Do 15. avgusta ostane še v Združenih državah, potem se pa vrne na svoj misijon, tako nam je sporočil iz USA v svojem pismu.

ZAMBIJA

Iz kraja Mumbwa, kjer župnikuje, nam je pisal sredi junija jezuitski misijonar p. STANKO ROZMAN S.J.

„Zadnje čase sem se težko spravljaj k pisanju, ker sem bil kar sam za vse nemajhno delo. A kot ste že mogli brati v našem listu „Lz sončne Zambije“, sem dobil dva sodelavca in še sestre mi zdaj več pomagajo. Tako bom v bodoče mogel napisati za Vaš list še kak intervju, kot na primer z novodošlim p. Jožetom Grošljem. Julija ali avgusta se nam pridruži p. Janez Mujdrica, ki sedaj v Torontu končuje svoje študije. Tudi njega Vam mislim predstaviti.

Intervju z Mlakarjem, ki se je v prvi pošiljki zgubil na poti do Vas, je sicer zastarel, kajti napisan je bil že v začetku lanskega leta, a ima še vedno svojo vrednost v pogledu življenja in mišljenja p. Mlakarja in v pogledu župnije Kizito, kjer je deloval kot župnik. Zdaj je on premeščen v Chelston k p. Lovru Tomažinu. Sedaj tam skupaj delata. Na mesto p. Mlakarja je prišel p. Emanuel Kajur, za kaplana pa p. Jože Grošelj. Izmenjava je bila narejena v glavnem iz dveh razlogov: P. Janez Mlakar je bil vedno bolj utrujen in pa p. Tomažin se bo moral počasi umakniti iz Chelstona zaradi gradnje romarske cerkve, ki jo je začel. Predstojniki so gledali

tudi na to, da stavijo ljudi skupaj, ki bodo lažje sodelovali.

Ko tole pismo končam, grem na misijonsko postajo, da obiščem gradbišče naše nove cerkve v Nangomi, ki je že pod streho. Posvetili jo bomo enkrat oktobra, najraje za Misijonsko nedeljo. A to zavisi od škofa.“

LIBERIJA

Iz glavnega mesta te dežele, Monrovia, nam piše drugi rojak iz Združenih držav FRANC RINK, ki sta mu pa oba starša Slovenca, a je bil vzgojen v angleškem jeziku, dasi se še spominja marsikaj slovenskega iz mladosti in celo to in ono po slovensko pove. Piše nam aprila meseca tole:

„Prejel sem pismo in dva čeka v njem za naše uboge. Vsako leto se me spomnite in denar navadno pride prav tedaj, ko ga najbolj potrebujem. Zahvalite se vsem, ki kaj sodelujejo, prosim lepo!

Redno prejmem „Katoliške misijone“. Čeprav so pisani v slovenščini, se potrudim, da preberem glavne stvari iz vseh člankov. Zelo mi je list všeč in lepo prosim, da mi ga zvesto pošiljate. Vidim, da ne bi dolgo trajalo, pa bi se naučil govoriti slovensko, če bi bil premeščen k slovenskim misijonarjem. Slovenščina je bil edini jezik, ki ga je govorila moja mama.

Gotovo veste, da bo papež prišel v Afriko. Najprej bo obiskal države, ki praznujejo 100 letnico misijonskega dela, npr. Zaire. Cerkev tam hitro raste in papežev obisk bo to rast še povečal. Prihodnost Cerkve bo gotovo v „tretjem svetu“.

Mislim tudi, da ste kaj čuli ali brali o spremembi naše vlade. Prejšnja vlada je bila zelo slaba in sprememba vlade ni nikogar presenetila. Ni moglo iti več tako naprej; bilo je

preveč krivic in prevelika razlika med bogatimi in reveži. Revni že niso imeli več upanja na boljše življenje. Katoliška Cerkev je tukaj zelo spoštovana, čeprav nas je po številu malo, kajti Cerkev se je vedno borila za pravice zapostavljenih. Sedaj vsi upamo, da se bo marsikaj spremenilo in da se bodo reveži dvignili na nivo človeka vrednega življenja.“

JUŽNA AFRIKA

Iz Koelenhofa piše 22. junija s. TEREZIJA BENIGNA ŠTEH:

„Šele sedaj se Vam zahvaljujem za poslano darilo. Bog Vam povrni!

Jaz sem vedno bolj zaposlena, kajti semkaj k nam prihajajo sestre z misijonov na zdravljenje, na operacije, itd. pa ostanejo tu za okrevanje, preden gredo nazaj na delo, ki narašča. Tako je bila tu pri meni tudi moja sestra Alojzija tri tedne na zdravljenju, pa je zraven napravila še letne duhovne vaje... Sedaj imamo dve afriški sestri, ki sta že priletli in sta bili operirani. Ena je bila učiteljica vse do konca leta, in sicer čez 40 let...

Sedaj je pri nas mrzlo in deževno ter moramo v prostorih, kjer delamo, greti, a je elektrika zelo draga.

Že pred leti smo dobili dovoljenje, da sezidamo novo prostornejše poslopje, kajti naša sedanja hiša je zelo tesna in majhna, sester, ki so na okrevanju, je pa vedno več, mnoge bodo pa sploh kmalu čisto onemogle, pa jim bo treba preskrbeti zasluženi mirni počitek. Imamo novo sestro predstojnico, ki je še mlada in zelo skrbi za to, da bi se hiša povečala. Tako nam je vsaka pomoč od Vas dobrodošla. Zadnje čase je bilo v deželi precej težav radi študentov in malovrednih mladih ljudi. A naša šola je ostala v miru in še naprej nemo-teno delovala.“

MADAGASKAR

Od tam piše dne 25. junija FRANCI BUH, ki deluje na župniji v Vondrozo. Pošilja zadnja navodila obiskovalcu, preden se poda na dolgo pot do tamkajšnjih misijonarjev. Potem pa še doda:

„Te dni se gremo tu narodne praznike. Dvajseto obletnico neodvisnosti praznujemo. Otroci že več dni nimajo šole, da se pripravijo na prireditve. Zato je okoli moje bajtice relativen mir. Tako sem se spravil k pisanju.

Te dni je spet Marko pri meni. Brkljava in brkljava, pa dela ne zmanjka. Marko je res priden delavec. Zdaj je na primer za kuharja. Kadar je pa on ves v delu, pa jaz kuham in ga pokličem k pogrnjeni mizi. Prejnji teden je bil tu škof. Vsi trije smo šli potem skupaj na dve podružnici, spali vsi trije v eni sobi, le kuhali so nam drugi. Enkrat bi pa kmalu škofa pripravil, da bi nama skuhal, kajti pravil je, da zna odlično napraviti omelete. No, potem nas je pa njegov brat, ki je tu direktor gimnazije, povabil in škof ni mogel pokazati svoje kulinarčne kulture.“

Isti misijonar se je v pismu dne 26. junija zahvalil gospodični Julki Lužovec iz Slovenske vasi, ker je izdelala slovenski par v narodni noši, kateri je bil izdražen na zadnji tomboli v nabavo zvana za cerkev.

„Zdajle je že eno uro tema, saj je sedem zvečer proč. Marko me sprašuje, kaj bom večerjal; danes kuha on, včeraj sem jaz. Škoda, da se cement ne dobi in ne moreva zidati. Meni župnijska „dvorana“ razpada, pa si ne morem nič pomagati. Bog daj, da bi se to rešilo! Do tedaj bodo pevske vaje in katekizem in tudi sestanki kar v cerkvi. Moja pisarna je čisto majhna, pa če se otroci katekizma razdele na dve skupini, se va-

njo natepe tudi čez 20 bučmanov. Bolj prijetno bi seveda bilo v posebni dvoranici, z mizami, stoli in tablo.“

Oglasil se je tudi misijonar IVAN ŠTANTA CM s svojega misijona Ihosy sredi junija:

„Hvala Bogu, da morem delati, kajti dela je veliko. Ljudje me ne pustijo pri miru. Od zore do mraka mampera to, mampera ono. Saj se ne pritožujem. Podeželje našega misijona ima okrog 15.000 km² in sva samo dva za vse delo. Ko imam trenutek časa, vzamem knjigo in berem. Zelo sem hvaležen za slovensko čtivo, ki mi ga pošiljate!“

Imamo pismo tudi od ene od slovenskih sester usmiljenk, katerih štiri delujejo na Madagaskarju. To je s. MARJETA MERHAR, ki deluje skupaj s s. Terezijo Pavlič in ki nam je pisala 25. VI. Tole izvemo iz njene pisma:

„Pri nas je sedaj vreme bolj hladno, zlasti noči so hladne in jutra. Malgaši kar trepetajo od mraza, zato sem si vzela 8 dni samo za šivanje malih suknjičev za otroke, pri čemer mi je pomagala s. Terezija. Morali bi videti hvaležne poglede teh malčkov in srečo, da so dobili toplo obleko. Seveda, to nam omogočite Vi, misijonski dobrotniki.

Ob času riževe žetve je bil pritisk bolnikov nekoliko manjši. Žetev je bila pa zelo slaba in bo prišla nad prebivalstvo spet lakota. Hvala Bogu, da je vsaj narava vedno zelena in si dobe tam kaj za pod zob. Zato ni smrti radi lakote, pač pa podhranjenost, ki je velika sovražnica zdravja.

Naš misijonar je odšel za štiri mesece na dopust, zato imamo le enkrat mesečno nedeljsko mašo in večerših čez teden. Imamo pa sveto obhajilo vsak dan, da si iz njega črpamo moči za vsakdanje delo.“

"KATOLIŠKI MISIJNI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče. Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: El Cabezuelo (ex Loubet) 4029, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska "Editorial Baraga del Centro Misional Baraga", Colón 2544, 1826 Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. S cerkvenim dovoljenjem.

Naročnina v letu 1980 in vse za nazaj: 10 USA dolarjev oziroma odgovarjajoče v drugih valutah. Letalsko pošiljanje 10 dolarjev več!

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, El Cabezuelo 4029, 1826 Remedios de Escalada, Prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, 1407 Buenos Aires. — Pisarna Sloge, Bmé. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía.

ZDA: Rev. Charles A. Wolbang CM, 131 Birchmount Road, SCARBOROUGH, Ont., Canada MIN 3J7 — Mr. Rudi Knez, 17826 Brion Ave., Cleveland, O. 4419 — Mrs. John Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741. — Mrs. Ana Gaber 2215 So. Wood Street, Chicago, Ill. 60608 U.S.A.

Kanada: Župnija Marije Pomagaj: 611 Mannig Ave, Toronto 4, Ont.; župnija Marije Brezmadežne: rev. Ivan Jan C.M. 739 Brown's Line, Toronto, Ont. M8W 3V7; Za Montreal in Quebec: rev. Jeretina Janez C.M., 405 Marie Anne East, Montreal, P.Q.; Za Winnipeg in okolico: rev. Ivan Plazar C.M., 95 Macdonald Ave, Winnipeg, Man. R3B 0J3.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario, 7, 34170 Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, 34133 Trst, Via Risorta 3

Francija: s. Cecilija Prebil, Rue du Bac 140, Paris 75340, Cedex 07

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Vikringer Ring 26, Klagenfurt A-9020.

Anglija: Rehberger Gabrijela, 132, George Street, Bedford, Gran Bretaña.

Avstralija: Slovenske sestre, 4 Cameron Court, KEW, Vic. 3101.

MISIJONSKI DAROVI

SKLAD KM ZA VSE MISIJONARJE

Argentina, v pesih: Vinko Goršič, 50.000; Alojzij Šonc, 30.000; Jože Rupnik, 4.000; N. N., iz zapuščine, 75.000; Beno Tičar, 50.000 in Mehle Ivan, 60.000.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za o. Jožeta Cukala, Indija, Milavec Olga, 50 dol.; za s. Cecilijo Rode, Iran, v zahvalo sv. Antonu in Ant. Martinu Slomšku, 50.000, N. N., Ituzaingo; za misijonarje Slovenske vasi, Vzajemni sklad Slovenske vasi, 3.000.000; za s. Medvešček, Indija, za obdaritev revnih, Pavla Brandstätter, 10.000 pesov, ob 50-letnici njenega poklica.

ZA MISIJONE

Alojzij Šonc, za potrebne g. Andreja Majcena, 30.000.

ZA TISKOVNI SKLAD KM

N. N., USA, 50 dolarjev; Jakob Sušnik, Slovenska vas, 20.000 pesov; Franc Pleško, 20.000 pesov; Boris Širca, 60.000 pesov in Florijan Jagodic, 10.000 pesov.

VSEM ZA VSE TISOČKRAT BOG POVRNI!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE VOŠČI VSEM MISIJONARJEM
IN MISIJONSKIM SODELAVCEM
BARAGOVO MISIJNIŠČE S "KATOLIŠKIMI MISIJNI!"

Ob budistični pagodi na Japonskem

Registro de Prop. Int. No. 68166
Director responsable, Lenček Ladislav
Domicilio legal, Cochabamba 1467
Buenos Aires

Correo
Argentino
Suc. 37

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3143

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 5612